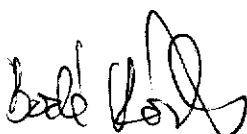

A Temesvári Pelbárt Ferencs Gimnázium és Kollégium

(2500 Esztergom, Bottyán J. u. 10.)

OM azonosító: 031934

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Felülvizsgálta:

Jóváhagyta:

Készítette:

2023

Tartalom

Bevezetés	5
A pedagógiai program jogszabályi háttere.....	5
A Pedagógiai Program készítéséhez felhasznált további forrás:	6
Az intézmény hivatalos adatai	6
1. Nevelési program	7
1.1 Az iskolában folyó nevelési-oktatási munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	7
1.1.1 Az iskola missziója	7
1.1.2 Az iskola által egységesen elfogadott alapelvek:.....	9
1.1.3 Az iskola a következő értékek tartja kiemelten fontosnak a mindennapi életében:.....	9
1.1.4 Az iskolában folyó oktatás-nevelés céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	10
1.2 A neveléssel és személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	18
1.2.1 Az iskola neveléssel kapcsolatos céljai és eszközei.....	18
1.2.2 Az iskola személyiségformálásban betöltött feladatai	19
1.2.3 Teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	21
1.3 A közösségfejlesztéssel az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok....	25
1.3.1 A diákfórum közösségfejlesztő feladatai:	25
1.3.2 Közösségformáló hagyományaink:.....	25
1.4 A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, feladatai	26
1.4.1 A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladatok:.....	29
1.4.2 A tanórán kívüli szabadidős tevékenységek közösségfejlesztő feladatai:	30
1.5 A pedagógusok kollégáikkal, a szülőkkel és a tanulókkal történő kapcsolattartása.....	30
1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje....	30
1.6.1 Sajátos nevelési igényű diákok	31
1.6.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdők segítése	32
1.6.3 A kiemelten tehetséges diákok.....	34
1.6.4 A hátrányos és halmozottan hátrányos, szociálisan rászoruló diákok	34
1.6.5 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése (felzárkóztatását segítő program).....	34
1.6.6 A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	35
1.7 A szülő, tanuló, iskolai és a kollégiumi pedagógus együttműködésének formái	37
1.8 A tanulók részvételi jogai gyakorlásának rendje az intézményi döntési folyamatban	38
1.9 A felvételi eljárás különös szabályai.....	39
1.10 Iskolaváltás, valamint a tanuló átvételi szabályai	40
1.11 A tanulók továbbhaladása:	40
1.12 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai (1. melléklet)	41
1.13 Az iskola külső kapcsolatrendszere	41
2. Helyi tanterv	41
2.1 Kulcskompetenciák fejlesztése:	41
2.2 Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások és azok óraszámai, az előírt tananyagok és óraszámok.	44
2.2.2 A kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozások kerettantervben meghatározottakon felül megtanítandó és elsajátítandó tananyaga.....	45
2.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	45
2.4 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása.....	46
2.5 Mindennapos testnevelés	47
2.6 A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai.....	48

2.7 Érettségi vizsgatárgyak	49
2.7.1 Megnevezése	49
2.7.2 A középszintű érettségi témakörei (2. melléklet).....	49
2.8 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei, formái	49
2.8.1. Számonkérés, beszámoltatás, vizsgáztatás.....	49
2.8.2 Az iskolai írásbeli beszámoltatások formája, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe és súlya.....	51
2.8.3 A számonkérésekben alkalmazott eltérések.....	53
2.9 A tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei.....	53
2.9.1 Magatartás	53
2.9.2 Szorgalom	53
2.10 Az otthoni (kollégiumi) felkészüléshez előírt házi feladatok meghatározása.....	54
2.11 A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	54
2.12 Az iskola környezeti nevelési programja	55
2.13 A bűnmegelőzés, kábítószeres és káros szenvedélyek elleni küzdelem.....	57
2.14 A tanulók jutalmazásának, elismerésének módszerei, valamint a fegyelmező intézkedések rendje és szempontrendszere – (3. melléklet).....	58
2.15 A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztő programja.....	58
3. A SZAKKOLLÉGIUM NEVELÉSI ÉRTÉKEI, ALAPELVEI, CÉLKITŰZÉSEI.....	61
3.1. Nevelésünk értékrendje, célkitűzései	61
3.1.2. Nevelésünk alapelvei.....	63
3.2. A szakkollégiumi nevelés feladatai.....	64
3.2.1 A tanulás tanítása	64
3.2.2 Erkölcsi nevelés.....	65
3.2.3 Nemzeti öntudat, hazafias nevelés.....	66
3.2.4 A családi életre nevelés.....	67
3.2.5 Állampolgárságra, demokráciára nevelés	68
3.2.6 Önismeret, társas kultúra fejlesztés.....	68
3.2.7 Testi, lelki egészségre nevelés	69
3.2.8 Felelősségvállalás másokért, önkéntesség.....	70
3.2.9 Fenntarthatóság, környezettudatosság.....	71
3.2.10 Pályaorientáció.....	71
3.2.11 Társadalmi, gazdálkodási jártasságok fejlesztése	72
3.2.12 Médiatudatosságra nevelés	73
3.3. A szakkollégium működése.....	74
3.3.1. A szakkollégium irányítása.....	74
3.3.2. A szakkollégiumi nevelők.....	74
3.3.3. Tárgyi, környezeti feltételek	75
3.4. A szakkollégiumi élet megszervezése	75
3.4.1. A szakkollégiumi élet szervezésében szerepet kapó szervezetek	75
3.4.2. Egészségfejlesztési feladatok.....	75
3.4.3. Iskolai étkeztetés	76
3.4.4. Mindennapos testmozgás	76
3.4.5. A szenvedélybetegségek megelőzése, a drogprevenció	76
3.5. A szakkollégium kapcsolatrendszere	77
3.5.1. A szakkollégium alapfeladataiból adódó kapcsolatok	77
3.5.2. A sajátos többletfeladatokból eredő kapcsolatok	78
3.6. A szakkollégiumi tevékenységek	79
3.6.1. A tevékenységek szerkezete	79
3.6.2. Tanulást segítő foglalkozások:.....	79
3.6.3. Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító csoportvezetői foglalkozások	80

3.6.4. A szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások:	81
3.6.5. A szakkollégiumi foglalkozások óraszámai	82
3.6.6. A tematikus csoportfoglalkozások tartalma	83
3.6.7. A pedagógiai felügyelet	106
3.7. A szakkollégium napirendje	107
3.7.1. A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elvei	107
3.7.2. A szakkollégium napirendje	108
3.8. Kollégiumi intézkedési tervek	108
3.8.1. A hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű diákok kezelésével kapcsolatos intézkedések	108
3.8.2. A gyermek és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenységek	108
3.8.3. Kollégiumi fejlesztési terv	109
3.8.4. A kollégiumi nevelés eredményessége	109

Bevezetés

A Temesvári Pelbárt Ferences Gimnázium és Kollégium intézményben a nevelő-oktató munka az alábbi pedagógiai program alapján folyik.

Ez Intézményünk legfontosabb tartalmi szabályzó dokumentuma, mely meghatározza a nevelő-oktató munkahelyi pedagógiai elveit, céljait, feladatait, az iskola nevelési programját, helyi tantervét, működésének feltételeit.

A pedagógiai programot az iskola nevelőtestülete készíti és fogadja el a képzési ciklus egészére vonatkozóan.

A pedagógiai program az iskola fenntartójának jóváhagyásával válik érvényessé. Ezzel a fenntartó kifejezi egyetértését a programban megfogalmazottakkal és kötelezettséget vállal arra, hogy hosszú távon biztosítja a program megvalósulásához szükséges feltételeket.

A jóváhagyott pedagógiai program megvalósulásáért az igazgató felelős.

A pedagógiai program jogszabályi háttere

- Egyházi törvénykönyv (Codex Iuris Canonici, Roma 1983. I.25.) III. könyv, III. cím, I. fejezet
- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény, (a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény),
- 59/2013. (VIII. 9.) EMMI rendelet a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának kiadásáról (a továbbiakban: Alapprogram);
- a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról (a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 243/2003. (XII.17.) Korm. Rendelet, a továbbiakban: NAT);
- 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról,
- a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a kerettantervek kiadásáról (28/2000. (IX. 21.) OM rendelet, a továbbiakban: KR],
- 106/2012. (VI. 1.) Korm. rendelete az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet módosításáról;
- 326/2013. (VIII.30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben való végrehajtásáról;

- 2012. évi XXVI. törvény a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló 1999. évi XLII. törvény módosításáról;
- 16/2013. (II. 28.) EMMI rendelet a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről
- 368/2011.(XII.31.) Kormányrendelet az államháztartás működési rendjéről
- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról

A Pedagógiai Program készítéséhez felhasznált további forrás:

- A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvei

Az intézmény hivatalos adatai

Az iskola

neve:	Temesvári Pelbárt Ferences Gimnázium és Kollégium
címe:	2500 Esztergom, Bottyán János. u 10.
telefon:	+36-20/376-9632
központi telefon:	+36 33 510 290
e-mail címe:	<u>franka@frankaegom.hu</u>
web-címe:	<u>http://franka-egom.ferences.eu/</u>
OM azonosító száma:	031934

A fenntartó

neve:	Magyarok Nagyasszonya Ferences Rendtartomány
címe:	1024 Budapest, Margit krt. 23.

Az alapító

neve:	Szűz Máriáról Nevezett Ferences Rendtartomány
címe:	1053 Budapest, Ferenciek tere 9.

Az alapító okirat kelte: 1931. augusztus 19.

1. Nevelési program

1.1 Az iskolában folyó nevelési-oktatási munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1.1 Az iskola missziója

A Franka mindenekelőtt és minden téren Isten keresésre nevel, láttatja az élet értelmességét és szépségét, lefekteti annak az útnak az alapjait, amely a kor kihívásai közepette az igazi boldogság és az üdvösség irányába vezet.

Iskolánk küldetése, hogy diákjaink az életükben **tevékenyen résztvevő szerzetesi közösséggel**, tanáraikkal és társaikkal együtt haladjanak, **Szent Ferenc lelkületét** egyre jobban megértve hitükben, keresztény értékrendjükben elmélyüljenek és **megtartó erejű közösséggé** formálódjanak. Célunk olyan keresztény **férfiak nevelése**, akik **elhivatottak** és **alkalmasak** arra, hogy a **nemzet fegyelmezett**, megbízható, **másokra hatni képes** és embertársait szolgáló tagjai legyenek.

Tevékenyen részt vevő szerzetesi közösség:

Iskolánk életében országos szinten is nagy létszámúnak mondható szerzetesi közösség vesz részt napi szinten. Az osztályok mellé rendelt ferences jelenlét a nevelés elsődleges szerepét igyekszik betölteni. A ferences rend fenntartásában működő iskola lehetőséget biztosít arra, hogy papok és laikus testvérek a diákok hitéletének, istenkeresésének, önmaguk mélyebb megértésének útján fokról fokra előrébb juthassanak.

Szent Ferenc lelkülete:

Szent Ferenc lelkületének követése az alázat tanulása. Iskolánk diákjai az egyházi év és a ferences rend főbb eseményein, ünnepein keresztül megtanulják, hogy mit jelent Ferenc példáját követve teljesen átadni magukat Isten akaratának, egy olyan életútra lépni, amelynek végső célja Krisztusra mutat. Évenkénti lelkigyakorlatokkal, heti szinten megvalósuló bűnbánati alkalmakkal, osztálymisékkal, a szerzetesek rendszeres napi imájába történő bekapcsolódási lehetőséggel nemcsak Szent Ferencet, hanem az elkötelezett hívő életet, annak gyakorlását is megtanulhatják diákjaink. A Szent Ferenc-i derű, a teremtett világ szeretete, a könyörületre és irgalomra hajló gondolkodás- és cselekvésmód életre szóló programot ad a lelkiség követőinek.

Megtartó erejű közösség:

A hatnapos tanítás, a szigorú szabályok és napirend mentén szerveződő kollégium, a kizárólag fiúkra alapozott nevelői és oktatási elvek, a számos kötelező program, kulturális és lelki esemény olyan közösségi életet teremtenek, amelyeknek az a célja, hogy életre szóló barátságok jöhessenek létre, ill. olyan védőháló alakuljon ki a tanulók között, amely a távozásuk után is megtartó erővel bír. Iskolánk küldetése ugyanúgy szól a több ezer főt számláló aktív

öregdiákságnak, akiket meghatározott alkalmakkor hív és vissza is vár az anyaintézmény. A közösségi létben a diákok megtanulják az alkalmazkodást, gyakorolhatják az elfogadás vagy az odafigyelés erényét, az individualizációval szemben egy nagyfokú empátikus készség kiművelését. A fiúk férfivá válásában, az önállóság gyakorlásában példát és segítséget kapnak idősebb társaiktól, szerzetes vagy civil nevelőiktől.

Férfiak nevelése:

Iskolánk oktató-nevelői tevékenységének egyik legfőbb célja, hogy az ide érkező fiúkból hivatásukat tudatosan kereső férfiak váljanak. A férfivá nevelésben a családapa-modell mellett az iskola – a szerzetesi jelenlétnek köszönhetően – felmutatja a papi, szerzetesi élet választásának lehetőségét is, ill. ezen életforma értelmességét, Istentől rendelt voltát. Célunk, hogy a férfivá nevelés folyamatában a fizikai erőnlét erősítésével egyben a lelki erősséget, a becsületességet és a másik nem tiszteletét is kialakítsuk a diákokban.

Elhivatottak:

Célunk, hogy a Frankában végzett diákokban legyen meg a szándék, hogy a tágabb környezetük, embertársaik, az egész társadalom érdekében cselekedjenek, s ne csupán a személyes céljaik irányítsák őket

Alkalmasak:

Fontosnak tartjuk, hogy a diákoknak tanulmányaik során kialakuljon a kritikus gondolkodása, lényeglátása, hogy képesek legyenek felismerni, hogy milyen területen van leginkább szükség a munkájukra, és teljesebben ki a bennük rejlő tehetség, hogy ez által a vállalt feladatokat sikeresen tudják megvalósítani

Fegyelmezett:

Feladatunknak tartjuk, hogy az iskolából kikerült férfiak ismerjék meg a fizikai és szellemi teljesítőképességük határait, és folyamatos fejlődésre törekedjenek mindkét téren. Fontos, hogy tudjanak kitartani a nehézségek közepette, és nemet mondani a könnyebb utak csábításaira

Másokra hatni képes:

Célunk, hogy olyan diákok kerüljenek ki az iskolából, akik a környezetükben élő emberek viselkedésén, gondolkodásán és értékrendjén is változtatni képesek, és személyes példaként, biztos pontként, fogódzóként tudnak a szűkebb és tágabb közösségeikben megjelenni.

Nemzet:

Iskolánk elkötelezett a nemzeti értékek ébren tartásában és átadásában. A nemzeti ünnepek, jeles emléknapi igényes megrendezésével élővé és átélhetővé teszi azt a hagyományt, amelynek medrében hazánk történelme formálódott, s a jelenben is ezek hatásai alatt formálódik. A történelmi Magyarország területeire szervezett többnapos osztálykirándulások,

a népzenei (hangszeres és énekelt) örökség vagy a kortárs magyar művészet integrálása az oktatásba olyan többlettel gazdagítja az ide járó diákokat, amely ritkaságszámba megy a magyar közoktatásban. Az iskola nyíltan vállalt konzervatív értékrendje a történelmi múlt megismerésében és a cselekvő hazaszeretet kialakításában iránymutató.

1.1.2 Az iskola által egységesen elfogadott alapelvek:

- Az iskola „lelke” a ferences rendház, a nevelés legfontosabb szereplői pedig a ferences szerzetesek.
- A Frankába elkötelezett keresztény családok fiúgyermekait várjuk.
- Az iskola legfontosabb eleme maga a kollégiumi nevelés.
- A hatnapos tanítás és a havonta egy hazautazás kiemelten fontos része az iskola nevelői munkájának.

1.1.3 Az iskola a következő értékek tartja kiemelten fontosnak a mindennapi életében:

Keresztény, nemzeti, konzervatív értékrend: A Franka római katolikus vallású, szerzetesi fenntartásban működő intézmény, amely ugyanakkor nyitott más vallások gyakorlói előtt is, ha az nem ütközik az Anyaszentegyház által vallott alapértékekkel. A keresztény tanítást, a Krisztuskövetés Szent Ferenc szellemiségében igyekszik megvalósítani, amelynek elsődleges és legfontosabb képviselői maguk a ferences atyák, az itt dolgozó testvérek. A Franka értékrendjének másik sarokköve a hazaszeretetre történő nevelés, melyben a nemzeti múlt, hagyományaink fölkarolása, nyelvünk, kultúránk ismeretének elmélyítése a cél. Mindezt olyan konzervatív szemléletben teszi, amely megkérdőjelezi jelen korunk liberális, énközpontú gondolkodását.

Hitelesség a beszédben és az életvezetésben: A Franka értékrendjének csúcán a kereszténység és az abból fakadó életszemléleti, életvezetési normák állnak. A nevelői munkában elsődleges szempont a hitelesség, különösen azért, mert a diákok szemében, egy lázadó kamasz értékítéletében ez bír döntő fontossággal. Az emberi gyengeség természetesen nem függeszti fel ennek az értéknek a létjogosultságát, így az iskola hirdeti és vallja magáról, hogy az itt dolgozó emberek, valamint a diákság felé is a hiteles keresztény élet alapértelmezett elvárás.

Következetesség a nevelésben: A következetesség alkalmasint a fentebb tárgyalt hitelességnek is lehet a szinonimája. A házirend betartása mellett azok az íratlan szabályok is ide tartoznak, amelyek a Frankát azzá teszik, ami. A következetesség a nevelőtestület egységében gyökerezik, amelyet állandóan meg kell újítani. Ennek fenntartására nemcsak a nevelési értekezletek szolgálnak, hanem a munkaközösségi megbeszélések, ill. a munkaközösség-vezetői értekezletek. A következetességet azért tartja az iskola fő értéknek, mert olyan medret biztosít, amelyben a diák könnyen és egyértelműen láthatja azokat az elvárásokat, amelyeket a nevelőtestület vár el tőle, és amelyhez igazodnia kell.

Egyenesség a kommunikációban: A Szentírás alapján egy hiteles keresztény ember szavaiban az igennek igennek, a nemnek nemnek kell lennie. Nevelés csak kétirányú, őszinte, hátsó szándék nélküli kommunikációban valósulhat meg. Szent Ferenc életének példája iránymutató, mikor úgy döntött, hogy szakít apjával és azzal az életformával, ami rá várt. Nyíltan, egy egész város és annak püspöke előtt egyértelműen beszélt döntéséről, annak okáról. Az intézményi kommunikáció fontos része, hogy a nézetbeli különbségek, ha nem ártó szándékúak, építőjelleggel hathatnak. A munkaközösség-vezetők szerepkörével a vezetőség és a beosztottak kapcsolattartása intenzívebb és hatékonyabb.

Alázatot mutatni: Szemben „e világ fiainak” törekvéseivel, a Franka diákjai megértést, türelmet és előzékenységet kell, hogy mutassanak a környezetükben élőkkel szemben. Az alázat kérdése a tekintetben is megragadható, hogy diákjaink és dolgozóink megtanulják mások javát is keresni, és nem csak a saját boldogulásuk útját egyengetni. Az alázatban Szent Ferenc példája a mérvadó, aki inkább akart kicsi lenni és szolgálni, mint uralkodni és véleményét, életszemléletét mindenre és mindenkire rátestálni.

1.1.4 Az iskolában folyó oktatás-nevelés céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1.4.1 Felkészítés a továbbtanulásra

Növendékeink szinte kivétel nélkül jelentkeznek felsőfokú tanulmányok végzésére, az erre történő felkészítés a középfokú oktatás feladata. Tanulóink közül - évfolyamonként változó arányban - rendszeresen jelentkeznek és nyernek felvételt a különböző tudományterületekre, melyek közül a legnépszerűbbek: informatika, állam - és jogtudomány, gazdasági tudományok, hittudomány, agrártudomány, műszaki tudományok, egészségtudomány, pedagógia. A továbbtanulók nagy száma miatt kiemelten fontos a kötelező érettségi tárgyak oktatása. A választható érettségi tárgyakra való színvonalas felkészülést az emelt szintű foglalkozások biztosítják, melyeket alacsony jelentkezői létszám mellett is megszervezünk, hogy minden diák azt tanulhassa, amire szüksége van.

A tantárgyi órakereten túl:

- szakköri foglalkozások keretében,
- pályaválasztást segítő foglalkozások (személyre szabott tanácsadás, előadások, beszélgetések)
- tehetséggyonozó órákon,
- felzárkóztató foglalkozásokon a valamilyen területen lemaradással rendelkezők számára,
- korrepetálásokkal,
- különböző versenyeken való részvétellel,
- egyéni tanulást segítő programokkal,

- nyelvvizsga előkészítő foglalkozásokkal
- tudományos előadásokon, programokon való részvétellel,
- a Ferences Ösztöndíj Program segítségével
- az osztálykirándulások, színház-, mozielőadások tudatos megválogatásával növeljük diákjaink minél sikeresebb továbbtanulási esélyeit.

Intézményünk büszke arra, hogy az elmúlt évtizedekben a magyar papság jelentős százaléka érettségizett itt, és még többen készültek arra, hogy ezt az életutat válasszák. Szerzetesi közösségünknek majdnem 60%-a került ki iskolánkból. Nem elhanyagolható tehát a papi, szerzetesi hivatás ápolása. Ennek legfontosabb eszközei:

- az állandó szerzetesi jelenlét,
- az egyéni beszélgetések,
- a liturgikus életben való tevékeny részvétel,
- az ilyen irányú programok szervezése.

1.1.4.2 Közéletiségre nevelés

Az iskolai, a kollégiumi élet – bár biztosítja a személy szuverenitását – döntő módon közösségekben zajlik.

Közéletiségre nevelés eszközei:

- tantárgyi keretben a történelem, társadalomismeret, osztályfőnöki, prefektusi órák idevonatkozó részei,
- az osztályok tisztségviselőinek kiválasztása, szervezett tevékenységük,
- a diákönkormányzat működése,
- a média szerepe a mindennapi hírek, információk megismerésében,
- meghívott előadók személyes hatása,
- ünnepség nagykorúvá vált diákjaink első szavazása alkalmából.

A nevelő-oktató munka eszközeinek, eljárásainak igazodnia kell a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez, a pedagógusok személyiségéhez és felkészültségéhez.

Kiemelten kezeljük iskolánkban az iskola értékelési rendszerét, a dicséretet, az osztályzást és a jutalmazást. Nagy gondot fordítunk olyan módszerek alkalmazására is (személyes kapcsolat, felügyelet, figyelmeztetés, elmarasztalás), amelyek a nevelés sikerét veszélyeztető körülmények elkerülését szolgálják.

1.1.4.3 A tanítási órán kívüli, heti rendszerességgel megtartott foglalkozások

Felzárkóztató foglalkozások

A felzárkóztató foglalkozások célja, hogy a valamilyen területen elmaradásokkal rendelkező diákoknak segítsük elérni az életkorának megfelelő szintet. A felzárkóztató foglalkozások kiemelt területei

- fejlesztő foglalkozások (gyógypedagógus vagy fejlesztő pedagógus vezetésével a Pedagógiai Szakszolgálatok Szakértői Bizottságának szakértői véleménye alapján)
- matematika, szövegértés és idegen nyelvi felzárkóztatási órák
- a lelki egészség visszanyerését célzó foglalkozások (iskolapszichológus, mentálhigiénés szakember vagy lelki vezető irányításával)

Korrepetálások

A korrepetálások célja, hogy egyes tantárgyakból a lassabban haladó vagy a tananyagban lemaradó diákok segítséget kapjanak a tananyag elsajátításához. Az SNI és BTMN diákok differenciált oktatásának is fontos színterei a korrepetálások, ahol a szaktanárok kiscsoportos formában, az egyéni igényeknek megfelelően tudják a tananyag elsajátításában segíteni a diákokat.

Szakkörök

A Pedagógiai program minden területének művelésére működnek szakkörök. Szakkörök célja a különböző versenyekre történő felkészítés, továbbá teret engedni az egyéni kreatív szórakozásnak, a szabadidő kulturált hasznos eltöltésének.

Szakköri kínálatunkat a diákok igényeinek megfelelően alakítjuk ki.

Tehetséggondozás

A tehetséggondozás keretében szolgáló csoportokat a magasabb szintű képzés igényével a munkaközösség-vezetők és az igazgató egyeztetése után lehet meghirdetni.

Nyelvvizsga előkészítő foglalkozások

A délelőtti idegen nyelvi órák kiegészítésére, valamint speciálisan a nyelvvizsgák feladatainak gyakorlására nyelvvizsga előkészítő foglalkozásokat szervezünk angol és német nyelvekből. Az órákra 9. osztálytól jelentkezhetnek a diákok.

Énekkar

Az iskola **énekkar**ának vezetője az igazgató által megbízott kórusvezető tanár. Célja a megfelelő adottságú tanulók zenei képességeinek, személyiségének igényes fejlesztése és színpadképes közösségi produkciók létrehozása. Elsősorban biztosítja a liturgia szolgálatát, az az iskolai ünnepek zenei programját, színesíti városi kulturális rendezvényeket. Rendszeresen részt vesz középiskolai énekkari és zenei versenyeken, az egész ország területén, valamint az iskola népszerűsítési programjában, egyházi és közeleti rendezvényeken képviseli az intézményt: kiállítás megnyitók, városi ünnepek, fesztiválok.

1.1.4.4 Időszakos délutáni foglalkozások és programok

Iskolai ünnepek

Az iskola **ünnepi műsorainak**, megemlékezéseinek terveit az éves munkaterv tartalmazza a műsor elkészítéséért felelős pedagógus megnevezésével.

Tanulmányi és sport versenyek

Intézményünk szorgalmazza tanulóink szellemi energiáinak kifejlesztését, Istentől kapott adottságaik hasznosítását. A tehetség gondozásának kiváló területe a tanulmányi verseny. A fölismert tehetséges diákkal folyamatosan kell foglalkozni, fokozatosan adagolni a munkát, a feladatokat.

A tanulmányi versenyek költségeihez az iskola hozzájárul.

Iskolánk által szervezett versenyek: Szavaló és népdalverseny

A vers- és prózamondók iskolai versenyét a magyartanárok munkaközössége szervezi hagyományosan március 15-éhez kapcsolódóan vagy a költészet napján. A tanulók két fordulóban: egy kötelező és egy szabadon választott szöveg előadásával versenyeznek. A verseny két kategóriában folyik a 7-9. évfolyam és a 10-12. évfolyam diákjai között. Az iskolai versenyen kívül tanulóink alkalmasszerűen részt vesznek városi, megyei és országos szavalóversenyeken is.

A magyartanárok munkaközössége szervezi a meghirdetett anyanyelvi versenyek iskolai fordulóját is. A Kazinczy Ferencről elnevezett Szép magyar beszéd versenyt általában decemberben, az Édes anyanyelvünk versenyt pedig rendszerint február közepén tartjuk.

A matematika tanárok szervezésében tavasszal kerül megrendezésre a 7-10. évfolyamos diákok számára Holló Szabó Ferenc Matematika Emlékverseny, melyre a város minden iskolájának diákjai meghívást kapnak.

Évente megrendezésre kerül 7-8. osztályos diákok számára iskolánk szervezésében a Frankás Nyílt Robotika verseny.

A népdalverseny a tanév utolsó napjainak reprezentatív műsora. A verseny első része egy zártkörű fordulóból áll, a döntő az egész iskola nyilvánossága előtt zajlik, ahol a legjobban teljesített három osztály és a legjobb tíz egyéni versenyző mérkőzik meg.

A szavaló- és népdalversenyek költségei az intézményt terhelik.

Franka-lap

Az Intézmény információ-áramlását, tehetséges diákjaink belső önképzőkörének működését, a szellemi-lelki élet művelését segíti az újság, amelyik negyedévente jelenik meg. Az iskola jelenlegi diákjai mellett olvasói a szülők, akiknek hazaviszik a gyerekek (szünidő előtt kerül kezükbe a lap), továbbá a dolgozók és az öregdiákok. A lap szerkesztésének külön szabályzata van.

Franka Múzeum

Célja és feladata az intézmény tradicionális tárgyi emlékeinek, dokumentációinak, fotógyűjteményének megőrzése, karbantartása, rendszerezése, bemutatása és tovább bővítése.

Jeles évfordulók, ünnepek alkalmával kiállítások szervezése. Tudományos és kutatómunkák anyaggyűjtésének támogatása.

Bubik Színkör

Az iskola nevelési munkájának valamennyi alapelvéhez kapcsolódik és intézményünk kezdeteitől fogva hagyomány az iskolai szintű színpadi előadások szervezése. A pedagógiai elvek mellett ennek a korosztálynak adottsága is saját képességeinek kipróbálása, a színpadi sikerrel való kacérkodás. Jó lehetőséget teremt ez arra is, hogy a szomszédos – szintén katolikus – iskola leányifjúságával közösen rendezzük meg ezeket a darabokat.

Meghívott előadók műsora

Meghívott előadóink: volt diákjaik és azok az emberek, akik az intézményünk által megfogalmazott pedagógiai értékek szerint rendezték be az életüket, és a keresztény közgondolkodásban mintát állíthatnak fiataljainknak. Évente 4-5 ilyen előadást tartunk.

Tanévhez kapcsolódó előadások

A tanév eseményeihez (tanévnyitó, tanévzáró, megemlékezés a nemzeti ünnepekről) kapcsolódó előadások formájáról, szervezőjéről, időpontjáról stb. az éves munkaterv rendelkezik.

Az iskolai szintű előadások költségei az intézményt terhelik.

A zenei kultúra fejlesztése érdekében minden tanuló számára évi három alkalommal a tanítási időben egy órás időtartamú **hangversenyt** szervezünk az iskola tornatermében. Minden osztályt egy-egy szaktanár vagy az osztályfőnök kíséri el a hangversenyre.

Színház-, hangverseny-, mozi-, múzeumlátogatások

A művészetek iránti fogékonyság elmélyítésének, a kiművelt emberfők alakításának fontos eszköze a rendszeres és szervezett színház-, hangverseny-, mozi-, és múzeumlátogatás. Az élmények elmélyült befogadását segíti a felkészítés, a programokat követő megbeszélés és értékelés.

Ezek a programok a tantervnek nem részei, nem kötelező jellegűek, ezért a költségek a tanulókat terhelik.

Fotó-, képzőművészeti, egyéb kiállítások

A művészetek iránti fogékonyságot erősítik a tanulók alkotói megnyilatkozásai és az ezekből rendezett kiállításai. Általában 10-15 fő a szabadidő hasznos eltöltéseként rendszeres művészi igényességgel fotóznak, néhányal kevesebben rajzolnak, festenek. A Forró Kamill (1922-1974, ferences festőművész, tanár) Galéria ad lehetőséget a kiállítások lebonyolítására.

Ezek a kiállítások kedvet, lelkesedést öntenek a diákokba, hogy kifejezzék, bemutassák a világot, ahogy ők látják, hogy megbecsülést szerezzenek tanáraik és diáktársaik előtt, és arra is lehetőséget adnak, hogy az esztétikum által hatással legyenek saját belső világukra.

Kákonyi Kortárs Galéria

Az intézmény művészeti galériája Kákonyi Asztrik ferences festőművész nevének és munkásságának állít emléket. Célja, hogy az oktató-nevelő munkában helyet kaphasson a kortárs (képző)művészet diákok felé történő bemutatása. A galériával a magas művészi színvonalra jutott művészek alkotásai kerülnek közel a tanulókhöz segítve ezzel a művészet iránti érdeklődésüket, az alkotások szeretetét, megszeretését. Az iskola diákjai múzeumpedagógiai foglalkozás keretében látogatják a galériát. A Galéria rendszeresen változó anyagával nyitva áll Esztergom és környéke érdeklődői, valamint az ország bármely tájáról ide érkezők előtt is.

Erdei iskola, Tanyasi iskola

A hagyományos iskolai tanulásszervezés analitikus, azaz a tudományágak meghatározott tantárgyakba képződnek le. Viszont a gyerek természetes élménye az őt körülvevő világ együttes, összefüggő megtapasztalása és átélése. A projektszerű tanítás az érzékekkel megtapasztalható, a gyermeki értelemmel is átlátható élet-egységekből (problémákból), az egészből indul ki, hogy a részletek megismerése útján ismét visszatérjen az egészhez. A tanyasi iskola program célja, hogy a diákok a növénytermesztésről az állattenyésztésről és egy gazdaság üzemeltetéséről is alapvető ismereteket szerezzenek.

Az erdei és tanyasi iskola programja osztályzattal nem értékelt kötelező tananyag.

Lelki programok: Lelkigyakorlat, lelki nap, napi imádságok, szombatesték, osztálymise, vasárnap misék

Évente 3 napos lelkigyakorlat előzi meg a rendalapító Assisi Szent Ferenc ünnepét. Célja, hogy csendben, imádságban tudjanak tanulóink odafordulni Isten bennük hangzó szavára, egyre mélyebb elkötelezettségre induljanak hitük megélésében és a keresztyén értékekben.

Lelki nap évi három alkalommal van: karácsonyi, húsvéti és a nyári szünet előtti szombat estén. Az egész intézmény együtt vesz részt rajta. Az előadót a prefektusok javaslata alapján az igazgató hívja meg. Célja megegyezik a háromnapos lelkigyakorlatokéval.

A napi imádságok is lehetőséget teremtenek arra, hogy tudatosítsák magukban: a felnőttek és diákok egyaránt, hogy Isten szeretetéből élnek napról napra. Általa van élet a világon – tőle jön az erő, és neki ad hálát mindenért a teremtmény. Napi imádságok: reggel, tanítás előtt és után, étkezések előtt és után, este.

A szombatesték vezetője évente más-más prefektus. Célja annak megvallása, hogy a kiengesztelődésben is Istenéi vagyunk. 15-20 perces elmélkedés keretében a diákok életük, szokásaik újrarendelésére, lelkiismeretvizsgálatra kapnak ösztönzést, utána gyónási lehetőség.

A szentmise a keresztény ember számára „forrás és csúcspont”. Ezért szinte minden intézményi ünnepi program a szentmise köré szerveződik. Az osztályok heti egy alkalommal önállóan vesznek részt osztálymisén és még egyszer vasárnap diákmisén.

A fenti programok kötelező jellegűek, ezért ezek költségeit az intézmény fizeti.

1.1.4.5 Osztálykirándulások, egyéb kirándulások

Alapelvek: Az iskola minden diákja, mire elhagyja az iskolát, ismerje meg a történelmi Magyarországot minden nagyobb tájegységét. Először a szűkebb környezetet, a lakóhelyhez közelebb eső vidékeket, majd az ország távolabbi pontjait, később a Kárpát-medence országhatáron túli tájait is.

Az osztálykirándulások célja:

- Ismeretszerzés, a hazai megismerése - hazaszeretet (történelem, magyar irodalom, művészettörténet)
- Közösség formálása, közösség a nevelővel (osztályfőnöki)
- Természeti környezetünk megismerése, annak szeretete, védelme (földrajz, biológia, fizika, kémia)
- Turisztika, testedzés, sport (testnevelés, tánc, ének-zene)

A kirándulásokat ezért változatosan állítjuk össze. Van benne városnézés, gyárlátogatás vagy egyéb létesítmény megtekintése, kirándulás, játék, sport, fürdés, stb.

Az utat jellemzően 3 naposra tervezzük, pontos időpontját az éves munkaterv határozza meg. Szállásnak plébániát vagy másik egyházi iskolát próbálunk választani, jelenlegi határainkon túl a falusi turizmus ad jó lehetőséget.

Az osztálykirándulásokhoz útvonalajánlatok

7-8. évfolyam:

- Esztergom város és környékének megismerése,
- gyalogtúrák a Gerecsében és a Pilisben,
- Székesfehérvár, Győr, Pannonhalma, Tihany,
- Veszprém, Zirc, Nagyvázsony, Sümeg, Keszthely,
- Fertő-tó, Fertőd, Fertőrákos, Sopron, Nagycenk, Kőszeg, Szombathely,

9. évfolyam:

- Pécs, Mecsek, Siklós, Harkány, Szigetvár, Mohács,
- Balassagyarmat, Szécsény, Ipolytarnóc, Hollókő, Nógrád, Cserhát-hg,

- Mátra, Mátraháza, Kékes, Parád, Eger, Egerszalók, Feldebrő, Bélapátfalva, Szilvásvár, Zempléni-hg., Sárospatak, Széphalom, Füzér, Nagy-Milic, Hollóháza, Boldogkőváralja,
- Szatmár, Bereg, Tákos, Csaroda, Szatmárcseke, Nyírbátor, Nyíregyháza, Debrecen, Hortobágy, Tisza-tó, Muhi,
- Kecskemét, Kiskőrös, Kalocsa, Kiskunság, Ópusztaszer, Szeged,

10. évf.:

- Felvidék: Párkány, Bény, Garamszentbenedek, Selmecebánya, Zólyom, Besztercebánya, Szepesség, Lőcse, Szepesvár, Szepeshely, Zsigra, Frics, Szinnyeújfalu (Szinnyei-Merse Pál), Jernye, Kisszeben (Csontváry), Ólubló, Podolin (Krudy), Vöröskolostor, Szepesszombat, Szepesbéla (Peczval József), Nagyőr (Mednyánszky László), Bethlenfalva, Csütörtök

11. évf.:

- Erdély: Nagyvárad, Bánffyhunad, Kőrösfő, Kolozsvár, Bonczhida, Medgyes, Berethalom, Segesvár, Fehéregyháza, Székelykersztúr, Bögöz, Székelyudvarhely, Zeteváralja, Csíkszereda, Csíksomlyó, Madéfalva, Csíkkarcfalva, Gyegyószentmiklós, Békás-szoros, Gyilkos-tó, Parajd, Szováta, Korond, Farkaslaka, Marosvásárhely, Nagyenyed, Gyulafehérvár, Torockó, Tordai-hasadék

12. évf.:

- Itália: La Verna, Assisi (Santa Maria degli Angeli, San Damiano), Carceri, Róma, Orvieto, Firenze, Bologna, Padova, Velence

Az osztálykirándulás programjáról és költségeiről az osztályfőnök és a szülők megegyezése szükséges, ennek hiányában az osztálykirándulás elmarad, helyette tanítás történik a megszokott rendben.

1.1.4.6 Nyári / téli tábor

A közösségépítés, -formálás egyik leghatékonyabb eszköze a nyári táborozás. Ennek formái: gyalog-, vízi, kerékpártúra. A téli túra legtöbbször a sielést jelenti.

Iskolai szintű szervezést jelent az időnként megrendezésre kerülő év eleji „mazsola” és „szecska” –tábor. Az új osztályok számára lehetőség ez arra, hogy az ismerkedés, a beilleszkedés, a közösséggé formálódás még az iskolai munka megkezdése előtt elinduljon.

A táborok nem kötelező jellegűek, ezért a költségek a tanulókat terhelik.

1.1.4.7 Közösségért végzett munka

A ferences lelkiséghez a szegények iránti szolidaritás jeleként szorosan hozzátartozik a kétkezi munka. Intézményünk hagyományosan igyekszik ránevelni növendékeinket erre mind a szorgalmi időben, mind a nyár folyamán.

Közösségért végzett munka a tanulmányi időben:

- mosogatás a 7- 10. évfolyam számára a prefektus beosztása szerint,
- a szigeti Tomori Sporttelep karbantartása a pályagondnok és a testnevelő tanár vezetésével,
- az udvar takarítása lombhulláskor és havazáskor a gondnok felkérésére,
- az őszi beszerzés idején pincei tárolásra az élelmezésvezető megkeresése nyomán,
- a tornaterem berendezése (előadások, műsorok alkalmával) a testnevelő tanárral,
- virágok teleltetése, tavaszi kiültetés, locsolás a gondnok kérésére,
- környezetünk tisztántartása, takarítás, a szemét konténerbe szállítása, szelektív szeméthyűjtés a prefektus irányításával.

A közösségért végzett egyhetes nyári munka a 7- 11. évfolyamon:

- tanévvégi nagytakarítás, év eleji berendezés, előkészületek,
- részvétel az intézmény tatarozási feladataiban,
- sekrestyei kisegítés,
- gyümölcsszüret (befőzés idején),
- segítség a karbantartó műhelyeknél.

Tanulóinktól a tanulmányi idejük alatt négy évfolyamos képzés esetén egy alkalommal, hat évfolyamos képzés esetén két alkalommal egyhetes nyári önkéntes munkát kérünk a kollégiumban.

A nyári közmunka idején növendékeink a kollégiumban szállást és étkezést kapnak, külön nyári napirend szerint töltik itt az idejüket. A foglalkozásukat az osztályfőnök, illetve a prefektus vezeti. Az osztályok beosztás szerint, egyhetes turnusokban végzik ezt a szolgálatot.

1.2 A neveléssel és személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

1.2.1 Az iskola neveléssel kapcsolatos céljai és eszközei

Legfontosabb nevelési célunk, hogy Szent Ferenc életpéldájának követése minél több területen megjelenjen a diákok életében, és ne csupán elméleti ismereteket szerezzenek a szent életéről, hanem a mindennapi életüknek része legyen Szent Ferenc követése.

- A Szent Ferenc által alapított szerzetesi közösséghez sokban hasonló, egy fedél alatt élő, tanuló és dolgozó fiú közösség részeként élnek a diákok a kollégiumban.
- Az imádság, a lelki fejlődésre való törekvés központi része a diákok mindennapi életének. (A hittan órák mellett heti két szentmise, bűnbánati alkalom, napi többszöri közös imádság, lelki gyakorlatok, stb)
- A természet szeretete és tisztelete, a természet közeli életvitel megjelenik a diákok mindennapjaiban. (7-9 évfolyamon erdei és tanyasi iskola, kertészet, ismerkedés az állatokkal, havonta kirándulások, stb)

- Szent Ferenc példájával azt is megmutatja, hogy a Jóistent a teremtett világ megismerésével, szépségeinek visszaadásával is áldani lehet. Ezért kiemelten fontos a művészeti képzés, a művészi érzékenység és látásmód kialakítása. (Emelt óraszámban rajz, ének órák. Iskolai galéria és színház. Művészeti szakkörök: énekkar, népzene, rajz. Rendszeres színházlátogatások, meghívott előadók a kollégiumban.)
- Szent Ferenc saját keze munkájával állt neki templomok helyreállításának. A diákjainkat szeretnénk a kétkézi munkára is felkészíteni. (Részvétel a konyhások, a takarítók, a karbantartók munkájában. Ezermeister szakkör, a nyári közmunka, stb)

1.2.2 Az iskola személyiségformálásban betöltött feladatai

Az iskolának a személyiségformálásban betöltendő feladatköre megsokszorozódott. A család hagyományos nevelő funkciói arányaikban és minőségükben megváltoztak. A szülőmodellek érzelmi szerepének gyengülése a személyiségalakulás szempontjából kedvezőtlen hiányokat teremtett. A szülők megváltozott élet-módja a keresőfoglalkozás kényszere, a mindkét szülőre ránehezedő munkaviszony szükséglete következtében a szocializációs színterek (család és iskola) egymással való kapcsolata meglazult. A gyermeket érő külső szocializációs hatások, közösségi életminták, tömegkommunikációs közvetítések, kortárs csoport befolyások jobbra a tárgyi értékek elsőbbségét, vagy ennek igényét táplálják a human értékekkel szemben. A szülő-gyermek viszony módosulása a nevelő-gyermek viszony átalakulását is maga után vonta, a nevelői tekintélynek a hatékony erői csökkentek a nevelői mintaadó szerepe kedvezőtlenül módosult.

A tanulók megismerése

Meg kell ismernünk a tanuló:

- iskoláskor előtti személyiségfejlődésének leglényegesebb adatait (mozgásfejlődés, beszédfejlődés) a szülővel való beszélgetés során, a családlátogatások során, hisz ebből a mikrokörnyezetből érik a legintenzívebb hatások
- testi fejlettségét,
- érdeklődési körét, temperamentumának sajátosságait, érzelmeinek differenciáltságát
- a figyelmének, a megfigyelőképességének, az emlékezetének minőségét.

A mentális képességek megismeréséhez mindig többoldalú viszonyításra van lehetőségünk, viszonyíthatunk a tanuló életkori fejlettségéhez, vagy az osztály értelmi szintjéhez.

- a jellemét a tanuló viselkedésén és teljesítményén keresztül
- teljesítményében lehet törekvő, buzgó, készséges, kitartó vagy közömbös
- környezetéhez való viszony a társas érintkezésben lehet: segítőkész, együttérző, azonosuló, érdektelen, zárkózott

- az önmagához való viszonyban kifejezésre jut a tanuló öntudata, önértékelése: önbizalom vagy ennek a hiánya.

Személyiségfejlesztéssel kapcsolatosan elvek

A gyermeket egyedi, személyes egyéniséggé a jó Isten alkotta, ezért egyszeri, megismételhetetlen individuum minden ember, ezért nem elvekben, hanem személyes példákban, férfi ideálokban gondolkodunk

A személyiségfejlesztés alapja a szeretetparancs hármassága: szeretni Istent, szeretni embertársaimat, mint saját magamat. Akiben ezek a tulajdonságok megerősödnek, fogékony lesz a szentre, az igazra, a jóra és a szépre.

Az értelmi nevelés területén elvégzendő feladatok:

- Az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése.
- A megismerés képességének fejlesztése.
- Az önismeret, a motiváltság kialakítása.

A személyiségfejlesztést segítő módszerek

A fejlesztő beszélgetések céljai:

- önvizsgálat
- önismeret és fejlesztése
- munkára nevelés
- önfeltárás
- önnevelés

-Kialakítandó személyiségjegyek:

- A helyes önértékelés
- Az értékek felismerése, megbecsülése és a kiállás mellettük
- Józan, megfontolt ítélőképesség
- A mások felé való nyitottság, befogadóképesség
- A saját akaratunkról való lemondás mások érdekében a felismert nagyobb jó érdekében
- A szelídség, az alázat, a türelem
- Alaposság kialakítása
- A mértékletesség
- A bűnbánatra való készség
- A belső csendre, elmélyülésre való igény
- Hűség Istenhez és embertársainkhoz
- Felelősség magunk, mások és a teremtett világ iránt

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos kiemelkedő magatartási ideálok, amelyek

megerősítésén dolgozunk:

- a szent példája, aki Isten szentségéből részesülve, parancsait az élet minden területén követve, szentelődik meg
- 3 isteni erény: hit, remény és szeretet, 4 sarkalatos erény: igazságosság, lelki okosság, mértékletesség, lelki erő (7 fő erény)

Igyekszünk növendékeink segítségére lenni a személyiségüket, szabadságukat torzító tulajdonságok nevelésében, kezelésében:

Eszközök:

- a napi szentírás-olvasások, amelynek során a történeti események sorában hallunk az Ó- és az Újszövetség kiváló férfiúiról. Első közöttük az Úr Jézus, aki emberségében mutatja a személyiség legigazibb értékeit.
- a szentek életének olvasása alkalmával kiemelkedő jelentőségűek: a ferences közösség szentjei (Assisi Szent Ferenc, Pádai Szent Antal, Szent Bonaventúra, Kapisztránói Szent János, XX. század ferences vértanúi), a magyar szentek (Szent István, Szent Imre, Szent László), korunk nagy szentjei (Boldog Battyhány-Strattman László, Szent XXIII. János, Szent II. János Pál) és a korábbi korok kiváló személyiségei.
- a történelem és az egyháztörténelem tanítása lehetőséget ad azoknak a magatartásformáknak a bemutatására is, amelyeket értéknek tartunk és kifejlesztésére törekszünk
- olyan színdarabok bemutatása az iskolai előadások alkalmával, ahol ezek a személyiségjegyek éles konfliktusokban mutatkoznak meg (pl. T. S. Eliot: Gyilkosság a székesegyházban, Max Frisch: És a holtak újra énekelnek, a Szent kísérlet, Száraz György: A nagyszerű halál stb.) és a karácsonyi misztériumjátékokban, vagy Szent Miklós szerepében.
- olyan filmalkotások, színdarabok, operák megtekintése, amelyek a látvány lehetőségeivel és szuggesztív eszközeivel érik el hatásukat (pl. Bíbor és fekete, Tűzszekerek, A kóristák, Napfivér, Holdnővér, Kinek se nap se szél, István, a király, Hunyadi László, Bánk bán stb.)
- hivatásukat, szakmájukat a legmagasabb szinten teljesítő személyek meghívása iskolai előadásra
- továbbá eszközünk az egész keresztény életforma, amely az élet minden területén a személyiség szabad és dinamikus fejlődését szolgálja.

1.2.3 Teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Akkor érezzük magunkat jól a bőrünkben, ha mind lelki, mind testi egészségünk rendben van. Az egészséges életmód kialakításához növendékeink számára kipróbált, hagyományokon alapuló elméleti és gyakorlati program áll rendelkezésre. Az osztályfőnöki és prefektusi órák, egészségügyi

szakszemélyzet, meghívott előadók segítenek az elméleti felkészülésben, a gyakorlati részt pedig a következő programok jelentik:

- A kezdő osztályoknak a napirend következetes betartása. Ennek részei: a tudományos alapokon álló étkeztetés, a rendszeres sportolás, a biztosított pihenés, a kulturált szórakozás, higiénikus öltözködés, csak a legszükségesebb gyógyszerszedés. A hangsúlyt a kiegyensúlyozott, normákat figyelembe vevő életvitel jelenti. Ez az itt töltött iskolai évek folyamatos feladata is egyben.
- Az egészséges életmódot veszélyeztető tényezőkkel – a cigaretta, alkohol, drog, szexuális szabadosság, illetve általában a függőségek – szemben alternatívaként ajánljuk: az egészséges tiszta örömet, a fizikai munka sikerélményét, a természet közelségét. Ennek kipróbálására szervezzük rendszeres kirándulásainkat, nyári táborainkat, a közmunkákat, az erdei iskolát, stb. Ez a tizedik évfolyam szintje.
- A tizenegyedikesek már érettek arra, hogy a lelki élet bajairól is beszéljünk. A lelki eredetű betegségek súlyosan kihatnak a testre is. Ebben is a párhuzamos bemutatás módszerével kívánjuk az életmódok közötti különbségeket szemléltetni: a szenvedélyek, indulatok, rossz hajlamok, negatív beidegződések, komplexusok, stressz helyett a szellemi örömet, a pozitív tulajdonságok értékét, a család, barátság nagyszerűségét állítjuk eléjük mintának. A gyakorlati oldalt ebben a versenyeken elért győzelmek, a mindennapos lelkiismeretvizsgálat és a rendszeres gyónás, áldozás jelenti.
- A négy, illetve hat év folytonosan ható, egymásra épülő rendszerének csúcán beszélgetünk a halálról, a szenvedésről, a betegségről, a bajról – hogy csak az élet megtisztító fürdői. Lelki felemelkedettséget, hívő elkötelezettséget kíván annak megértése és elfogadása, hogy még az egészséges életmód sem ment meg minket minden kellemetlenségtől. Van egy élet utáni élet, ami a legmagasabb rendű érték számunkra.

Az iskolai egészségnevelés alapelvei, céljai:

- Testi – lelki egészségünk harmóniájának megteremtése, az egészséges életmód kialakítása és megtartása
- Életvezetési ismeretek fejlesztése, ésszerű napirend kialakítása
- Fejlessze a tanulók felelősségérzetét egészségük megőrzéséért.
- Tanulók felkészítése a stressz – hatások kezelésére
- Segítse elő a környezeti- és egészség-tudatosság erősödését.
- Aktív napi testedzés, mozgás és játéklehetőség
- Mentálhigiénés nevelés
- Az egészség és a társadalom összefüggéseinek bemutatása

- Táplálkozási szokások kialakítása
- Egészségkárosító szenvedélyek megelőzése
- Tolerancia és segítő életmód kialakítása

Feladatok:

- Felvilágosító munka
- Megelőzés (prevenció)
- Egészségünk védelme (személyes példamutatás)
- Az egészség megóvása
- Az egészségfejlesztésben érdekelt partnerek együttműködésének koordinálása

Az iskolai egészségnevelés területei:

1. Egészségmegőrzés a helyes életmód kialakításával:

- Mozgás, rendszeres testedzés, játéklehetőség,
- Táplálkozási szokások kialakítása egészségünk érdekében,
- Öltözködés,
- Higiénia, tisztálkodás,
- Ésszerű napirend kialakítása.
- Egészségkárosító szenvedélyek (drog, alkohol, cigaretta) megelőzése a nevelésben,

2. Szűrővizsgálatok: pl.: gerincvizsgálat, szemészet, fogászat, stb.

Az iskolai egészségnevelés eszközei:

Minden tanulót egyformán érintik:

- Termek, folyosók, udvar, orvosi rendelő, élő sarok kialakítása,
- A pedagógusok, a dolgozók példamutatása,
- Ösztönzés az egészséges életmód napi gyakorlattá tételében: pl.: otthoni torna, reggeli elfogyasztása, az évszaknak megfelelő öltözködés, stb.,
- Az iskola által biztosított étkeztetés étrendjére való odafigyelés, pl.: az étrend összeállításában való részvétel,
- Az iskolai büfében a gyermekek egészségét segítő élelmiszerek árusítása,
- Iskolai médiumok „egészség” rovatai.
  - o Kötelező tanórai keretben végzett egészségnevelés:
- Tantárgyakba beépített egészségnevelés: osztályfőnöki óra, testnevelés óra, biológia óra, egészségtan modul, stb.
- Erdei iskola
  - „Egészségnapok”

A tanulókat különböző mértékben érintő, tanórán kívüli elemek:

- Szakkörök
- Egészségnevelési akciók
- Nyári / téli táborok
- Előadások, kiállítások
- Rendszeres, egészséges környezetben (pl.: hegyekben) végzett túrák, kirándulások

Egészségnevelés a tantárgyi programokban:

Tantárgyak	Tartalmak
Biológia	Az élőszervezet működését tekintve a legfontosabb tanóra, ahol az emberi test részéről, feladatairól, élettani folyamatokról, a betegségek okairól stb. szereznek információt a tanulók
Földünk és környezetünk	Az ember környezete, annak alakítása, Környezetvédelem, természetvédelem
Magyar nyelv és irodalom Ének-zene, rajz	A művészetek, irodalmi alkotások, zene, tánc emberre gyakorolt hatásának bemutatása
Kémia	Az egészségkárosító anyagok, vegyszerek bemutatása Káros szenvedélyeket okozó szerek hatóanyagainak megismertetése, hatásmechanizmusuk bemutatása
Testnevelés és sport	Olyan szemléletmód kialakítása, hogy a rendszeres testmozgás az élet állandó és szerves része legyen.
Osztályfőnöki óra	Egészség, életmód, serdülőkor jellemzői, káros szenvedélyek, reklámok, média szerepe, társadalmi együttélés szabályai felnőtté válás, pályaválasztás, jövőkép stb.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegélynyújtás célja, hogy az életet vagy egészséget veszélyeztető heveny állapot miatt azonnali egészségügyi ellátásra szoruló személy haladéktalanul - addig is, amíg részére a szükséges orvosi ellátás biztosítható - egészségi állapotának helyreállítására, illetőleg rosszabbodásának megakadályozására irányuló szakszerű ellátásban részesüljön.

Elvárható mindenkitől az, hogy alapvető elsősegélynyújtó ismeretekkel rendelkezzen. Ezeket az ismereteket az iskolákban, elsősegélynyújtó tanfolyamokon lehet megszerezni. Az

elsősegélynyújtótól elvárható a megszerzett tudás készségszintű alkalmazása, a szabályos, gyors, körültekintő segítségnyújtás.

Az elsősegélynyújtást iskolánkban tanórai, szakköri keretek között lehet elsajátítani.

Tanórai keretekben – hiányosan – a nyolcadik, tízedik osztály biológia tantárgya ad lehetőséget az alapok elsajátítására.

Szakköri keretekben foglalkozunk az elsősegélynyújtással, melynek alapismeretei:

- a vérzéscsillapítás,
- a sebellátás (sebfedés és kötözés),
- az újjáélesztési eljárások (befúvósos lélegeztetés, külső szívmasszázs),
- a sérült testrész rögzítése,
- a beteg, sérült fektetése, szállítása,
- az orvos, illetőleg az Országos Mentőszolgálat igénybevételével kapcsolatos legfontosabb tudnivalók ismerete és gyakorlati alkalmazása

1.3 A közösségfejlesztéssel az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés közös feladat. Az iskola valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során, hogy példaként áll a diákok előtt megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával.

A közösségi nevelés területei:

- Tanórák, délutáni kollégiumi foglalkozások, a napirend szerinti kötelező események
- Tanórán kívüli szabadidős tevékenységek: szakkörök, lelki gyakorlatok, kirándulások stb.
- Diákfórumok

1.3.1 A diákfórum közösségfejlesztő feladatai:

- nyitottságra nevelés a szűk kisebb csoportérdek helyett a magasabb szinten gondolkodás felé
- a kezdeményezőképeség és az önfegyelem párhuzamos meglétének kialakítása
- a ferences öntudat kifejeződése főként a mások iránti szolgálatban
- az egyénekről és csoportokról való gondoskodás képessége,
- felelősségtudat,
- az ügyek képviselése,
- az önkiszolgáló képesség,
- beszéd, tárgyalási- és kommunikálási képesség,
- ítélő és döntési képesség.

1.3.2 Közösségformáló hagyományaink:

- Az iskola ötévenkénti találkozókat szervezésével tartja a kapcsolatot volt diákjaival.

- Évente április utolsó szombatján diákegyesületi napot szervez a Pax et Bonum Esztergomi Ferences Diákegyesület, mely egyben emlékezés az iskola névadójára.
- Az intézmény folyamatosan gyűjti az iskolatörténeti szempontból fontosabb anyagokat. Fényképeket, tárgyakat, újságcikkeket, egyéb írásokat iskolatörténet címen a Forró Kamill Galéria vezetője tárolja, és a Franka Múzeumba helyezi el.
- Egyéb évfordulókhoz, világnapokhoz kapcsolódó megemlékezésekről, azok formáiról a tanév munkaterve rendelkezik.
- Az ünnepek tartalmáról, egyéb körülményeiről az SZMSZ 6.12. pontjának „Ünnepélyek, megemlékezések rendje, hagyományok ápolása” bekezdése rendelkezik.

1.4 A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, feladatai

Az intézményben dolgozó pedagógusok felelősséggel és önállóan, a tanulók tudásának, képességeinek és személyiségének fejlesztése érdekében végzik szakmai munkájukat a munkaköri leírásban foglaltak keretein belül az iskolai tantárgyfelosztáson meghatározott munkarend alapján.

A pedagógus:

- napi rendszerességgel megbeszéli és kialakítja a legfontosabb napi feladatokat a tanulócsoportjában tanító nevelőkkel, és szükség esetén egyeztet velük;
- tanóráira és tanórán kívüli foglalkozásaira rendszeresen felkészül, nagy gondot fordít a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő fejlesztő foglalkoztatásra, a módszertani innovációra, a rendelkezésre álló idő optimális kihasználására;
- tanórai munkáját a gyermekek adottságainak, haladási tempójának megfelelően differenciáltan szervezi;
- a lemaradó tanulók számára felzárkóztató foglalkozásokat szervez, egyéni segítségnyújtással biztosítja továbbhaladásukat; a BTMN és SNI tanulók fejlesztő pedagógusával/gyógypedagógusával rendszeresen konzultál.
- gondot fordít a tehetséges tanulók megfelelő foglalkoztatására, amit a tanórai differenciáláson kívül egyéni tehetséggondozó foglalkozás illetve tanulmányi versenyekre való felkészítés formájában is megtehet;
- a gyermekek tanulmányi fejlődését egyéni foglalkoztatással, sokoldalú szemléltetéssel szolgálja, s maga gondoskodik az általa használt szemléltető és technikai eszközök helyes tárolásáról, épségének megőrzéséről;
- rendszeresen ellenőrzi és értékeli a gyermekek tanulmányi munkáját annak figyelembe vételével, hogy az értékelés az életkori sajátosságoknak megfelelő, motiváló hatású legyen;

- különös figyelmet fordít a mindennapos testmozgás megvalósítására a tanórai és a szabadidős foglalkozások megtartása során;
- az értékelésben törekszik az írásbeli és szóbeli formák egyensúlyának megtartására gondot fordít arra, hogy az írásbeli és szóbeli számonkérés egyensúlyban legyen;
- a kötelező írásbeli feladatokat ellenőrzi, javítja vagy a tanulókkal együtt értékeli;
- az írásbeli számonkérések anyagait a következő tanórára, de legkésőbb 12, (röpdolgozat), 18 (témazáró) munkanapon belül köteles kijavítani;
- a tanulók személyiségfejlesztését a tanítás-tanulás folyamatában tervszerűen végzi, s ennek keretében feladata a gyermekek minél alaposabb megismerése, amit a tanulók állandó, tudatos megfigyelésével, változatos közös tevékenységek szervezésével, szükség szerinti családlátogatások és különböző vizsgálatok segítségével érhet el;
- fokozatosan szoktatja tanulóit az iskolai élet szabályainak betartására, megismerteti és betartatja velük az iskola házirendjét;
- biztosítja tanulói számára, hogy nyugodt légkörben, türelmes, elfogadó környezetben fejlődjenek;
- feladata a tanulás megszerettetése, a szellemi erőfeszítésekben rejlő örömforrások felfedeztetése, a gyermekek spontán érdeklődésének fenntartása, fejlesztése;
- tanórán kívüli szabadidős foglalkozásokat szervez a tanulók életkorának, igényeinek megfelelően;
- a tanítási órákon és tanórákon kívüli foglalkozásokon különös gondot fordít a tanulók együttműködési készségeinek, önállóságának és öntevékenységének kialakítására;
- a közös iskolai tevékenység minden mozzanatában gyakoroltatja a kulturált emberi viselkedés szabályait;
- figyelemmel kíséri a tanulók iskolai foglalkozásokon való hiányzását, annak okait;
- a félévi és az év végi zárás előtti utolsó témazáró, illetve iskolai dolgozatot legkésőbb egy héttel a jegyek lezárása előtt megíratja;
- a kötelező házi feladatokat ellenőrzi, javítja, vagy a tanulókkal javíttatja, és velük együtt értékeli;
- megismeri az általa foglalkoztatott tanulókról szóló szakvéleményeket és szakértői véleményeket, annak ajánlásait figyelembe veszi és mérlegeli az érintett gyermekek tanításkor és osztályzásakor;
- az vezetőség jóváhagyásával, a tantárgyfelosztás alapján a lassúbb tempóban haladó gyerekek számára felzárkóztató foglalkozásokat szervezhet lehetőséget biztosítva a javításra;
- foglalkozásain optimálisan felhasználja a rendelkezésére álló szemléltető eszközöket;

- állandó jelleggel gyarapítja szakmai és pedagógiai tudását, a szaktárgya körébe tartozó új tudományos eredmények megismerésére törekszik és a módszertani fejlesztések körében való tájékozódik
- szülői fogadónapon az érdeklődő szülőket tájékoztatja a tanulóval kapcsolatosan

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízta meg minden tanév júniusában, lehetőleg felmenő rendszerben.

Az osztályfőnöki munka nevelési tartalmai

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében az osztályfőnök – a prefektussal folyamatos egyeztetve – céltudatosan irányítja az osztályban folyó nevelő-oktató munkát, összehangolja az iskolai és iskolán kívüli nevelési tényezőket, pedagógiai törekvéseket, neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- A tanulókkal közösen tervezi, elemzi, és alakítja az osztály életét.
- A tanulók közvetlen megismerésére és az osztályközösség arculatának formálására kiváló lehetőségeket kínálnak az iskolai és iskolán kívüli programok: szakkörök, sportfoglalkozások, rendezvények, diákgyűlések, utazások, kirándulások, színház-, és múzeumlátogatások stb. Az osztályfőnök - akinek célja a diákok sokoldalú megismerése és fejlesztése - lásson lehetőséget ebben a szabadságot adó együttlétben. Serkentő környezetet teremtsen, bátorítsa a gyermekek autonóm törekvéseit, fogadja el fantáziavilágukat. Biztonságos háttérrel adjon a gyermekeknek, a fejlesztő szándék mellett is elfogadva őket olyannak amilyenek, hiszen élettapasztalatukat, társadalmi - emberi mintáikat és személyes élményeiket saját környezetükből, életterükből hozzák.
- Cél az, hogy a tanulók fejében megfogalmazódott kérdések ne haljanak el. Gondolkodjanak, kérdezzenek, vitatkozzanak ők és az osztályfőnök is. A válaszokat ne a tanár fogalmazza meg, ő csak a saját véleményét mondja el, de társ legyen a megoldáskeresésben. Sokszor egy-egy problémát alternatív módon lehet csak kezelni és megoldani, amelyben segíthet a szülő is.
- Az osztályfőnöki munka eredményessége érdekében a pedagógus kiemelt kapcsolatot tart a prefektussal, valamint tanítványai szüleivel, erősíti a családból származó pozitív nevelési hatásokat, megismeri a család viszonyulását az iskolához, a gyermekhez. Az osztályfőnöki munka kritikus pontja a torz családi nevelési minták és szokások ellensúlyozása, a negatív társadalmi hatások kivédése.

Az osztályfőnöki óra

- Az osztályfőnöki órákon sajátos rendszerező, szintetizáló módszerrel kerül sor a tanulók nevelésében szerepet játszó nevelési tartalmak, témakörök feldolgozására. Jellemezze az

osztályfőnöki órákat a mai fiatalokhoz közel álló tartalom és forma! Az osztályfőnöki óra a helyes vitakultúra kialakításának nélkülözhetetlen gyakorlóterepe.

- Az osztályfőnöki órákon törekedni kell olyan légkör kialakítására, amely feloldja a tanulóknál lévő gátlásokat, segíti a tanulókat abban, hogy őszintén nyilatkozzanak meg a "kényes" témákban is. A feloldódáshoz más környezet kell, mint a hagyományosan merev tantermi berendezés, az egymás hátát látó gyerekekkel. Az osztályfőnök az éves tevékenységet a helyi tanterv alapján tervezi meg.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít.

Az osztályfőnök kiemelt feladatai

- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.
- Javaslatot tesz a prefektussal egyeztetve a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- A prefektussal együtt minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Kapcsolatot tart az osztályból a Szülői Munkaközösségbe választott képviselőkkel
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.

1.4.1 A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladatok:

- különböző változatos oktatási formákkal (csoportmunka, páros munka, verseny) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése
- a tanulás támogatása a délutáni tanulási időben segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a motiváció erősítésével
- a közösségi cselekvések fejlesztése (példamutatással, az egymásra figyelő cselekvések bemutatásával, bírálat, önbírálat segítségével)
- a nemzethez, hazához tartozás, az identitástudat erősítése
- fejlesztés az önálló ismeretszerzésben, ennek megosztásában, a véleményalkotásban és kifejezésben, az érvek kifejtésében, a kritika felelős megfogalmazásában és meghallgatásában, az építő jellegű vitatkozásra való hajlandóságban

1.4.2 A tanórán kívüli szabadidős tevékenységek közösségfejlesztő feladatai:

- a programok tanári / nevelői tervezése, majd a diákok fokozatos bevonása és a feladatok közös megvalósítása
- a meglévő intézményi adottságokból és hagyományokból fakadó helyzetek kihasználása (hálók, tanulószobai elhelyezések, ebédlői ülésrend, színdarabok stb.)
- a játék, a sport, a közösségért végzett munka, egyéb projektek közösségformáló erejének tudatosítása
- közvetlen és tágabb környezetük (iskola, Esztergom város, lakóhely) megismerése és aktív feladatvállalás
- a problémaérzékenység, konfliktuskezelés, együttműködés kifejlesztése a különböző szokások, életmódok, kultúrák iránt
- érzékenység kialakítása embertársaik akadályozottsága, kiszolgáltatottsága, ráutaltsága, fogyatékosága iránt, ismerjék fel lehetőségeiket a segítségnyújtás helyzeteiben.

1.5 A pedagógusok kollégáikkal, a szülőkkel és a tanulókkal történő kapcsolattartása

- személyes beszélgetés, a faliújságon vagy papíralapon hirdetések formájában, filctollas bejegyzések, az elektronikus napló bejegyzései, e-mailek,
- évente négy szülői értekezlet, a tanulók hazaszállításakor szünetek alkalmával (év elején és év végén szinte mindenki, telefon, e-mail, elektronikus napló bejegyzései, szülői munkaközösség gyűlései alkalmával, egyénre szóló nevelési problémák kapcsán,
- személyes beszélgetés, a faliújságon vagy papíralapon hirdetések formájában, telefon, e-mail, elektronikus napló bejegyzései, intézményi szék gyűlései alkalmával, a hagyományaik elnevezésű programok, DÖK.

1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Iskolánk célja, hogy a nálunk tanuló diákok a Jóistentől kapott talentumuknak megfelelő teljesítményt érjenek el. A diákok találják meg azt a területet, melyen tehetségesnek bizonyulnak, és bontakoztassák ki a bennük rejlő lehetőségeket. Ezt mindenki feladatának tartjuk. Ugyanakkor nem célunk, hogy minden diák, minden területen egyforma teljesítményt nyújtson, hiszen nagyon különböző adottságú diákok tanulhatnak nálunk. Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő diákok fejlesztése, a nekik való segítségnyújtás. A nevelési feladataink között hangsúlyos, hogy a (valamilyen területen) jobb képességű diákok megtanulják segíteni, meghallgatni a gyengébben teljesítő társaikat, s a gyengébbek tanulják meg kérni és elfogadni a segítséget, és saját maguk értékét ne kizárólag tanulmányi teljesítményük alapján határozzák meg. Vagyis minden diák érezze meg, hogy nem a teljesítménye miatt értékes Isten és

ember előtt, hanem saját magáért. Ebben a légkörben érthetik meg, hogy a kudarc szükséges velejárója az életnek, s a helyes önismeret szempontjából rendkívül fontos.

Diákjaink előképzettségében nemcsak a megszerzett ismeretek, a készségek terén mutatkoznak jelentős különbségek, hanem a szocializáció fokában, a viselkedésmódban, az udvariassági szabályok ismeretében, a személyi higiénia terén, a katolikus vallás szertartásának, a vallásgyakorlás külső formáinak ismeretében is. Az esélyegyenlőtlenség megszüntetése iskolánk fontos feladata. Ebben a személyes törődésnek, a beszélgetéseknek van nagy szerepük, melyekkel elősegíthetjük, hogy a diák elfogadja önmagát jelenlegi nehézségeivel, aktivizálja erőit hiányosságainak felszámolása érdekében, s így megakadályozhatjuk, hogy a lemaradás magatartási és lelki zavarok kialakulását idézze elő. A kiemelt figyelmet igénylő diákok fejlesztésének alapja a diákok egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Az iskolában kiemelten kezeljük

- a sajátos nevelési igényű;
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
- a kiemelten tehetséges;
- és a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló diákokat.

1.6.1 Sajátos nevelési igényű diákok

1.6.1.1 Iskolánkban a sajátos nevelési igényű diákok nevelése, oktatása a többi diákkal együtt, integrált formában folyik. A sajátos nevelési igényű diákok nevelését-oktatását a 32/2012. (X. 8.) sz. EMMI rendelet 2. mellékleteként kiadott Sajátos nevelési igényű diákok iskolai oktatásának irányelve figyelembe vételével szervezzük meg.

Az iskola támogatja pedagógusai részvételét az integrációt segítő szakmai programokon akkreditált továbbképzéseken.

Az iskola törekszik az iskolaközösséget felkészíteni a sajátos nevelési igényű diákok fogadására.

Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemléletet törekszik érvényesíteni valamint a módszerek, módszerkombinációk megválasztásában figyelembe veszi a sajátos nevelési igény típusát, az elmaradások jellegét és súlyosságát.

Az iskola szükség esetén igénybe veszi az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait.

Amennyiben az iskolánkba járó tanulónál felvetődik a sajátos nevelési igény gyanúja, az osztályfőnök és szaktanárok jelzik ezt a gyógypedagógus és a gyermekvédelmi felelős felé. Az ilyen diákok szűrése, és mielőbbi szakértői vizsgálatának elindítása közös feladatuk.

A sajátos nevelési igényű diákok integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő pedagógus a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű diákok csoportjaira jellemző – módosulásait, a tanulói teljesítmények elemzése alapján az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz, és együttműködik az illetékes szakemberekkel. Figyelembe veszi továbbá a Szakértői Bizottságok javaslatait az esetleges tantárgyi mentesítésekre, számonkérésnél hosszabb felkészülési időre, és a használható segédeszközökre vonatkozóan.

A sajátos nevelési igényű diákok a tanítási órákon túl a számukra előírt heti óraszámában gyógypedagógus vezetésével egyéni fejlesztési terv alapján rehabilitációs-rehabilitációs fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.

1.6.1.2 A Temesvári Pelbárt Ferences Gimnázium és Kollégiumban fogadott sajátos nevelési igényű diákok fogyatékoságának típusai

A. A beszéd fogyatékos tanuló

- nyelvfelzárkó zavar ,
- orrhangzós beszéd,
- folyamatos beszéd zavarai (dadogás, hadarás),
- diszfónia,
- centrális eredetű szerzett beszédzavarok (centrális pöszeség, diszartria),

B. Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanuló:

- Asperger-szindróma

C. A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanuló:

- diszlexia,
- diszortográfia, (az írás és a helyesírás zavara)
- diszkalkúlia,
- diszgráfia és diszpraxia, mint a motoros képességek fejlődési zavara, valamint ezek maradványtüneteinek fennállása,
- hiperaktivitás és figyelemzavar (ADHD);

1.6.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdők segítése

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése és személyiségfejlődése sajátos, vagy nehezített, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Az elmúlt években a társadalomban általánossá váló családi nehézségek (elhanyagoló szülők, függőségek, csonkacsalád, stb.) hatására egyre nagyobb számban jelennek meg a közoktatásban, így az iskolánkban is a BTMN diákok. Ez egy olyan kihívás, amelyet a felvállalt keresztény értékrend szerint nem utasíthatunk el, hanem tudatosan készülve kell törekednünk az egyre hatékonyabb, szakszerűbb ellátásukra. A munkában az osztályfőnökök, a szaktanárok, a kollégiumi nevelők, az iskolapszichológus, a fejlesztő pedagógusok és a szülők hatékony együttműködésére van szükség. Elsődlegesen az osztályfőnök és a prefektus segíti a diákok beilleszkedését, kíséri figyelemmel fejlődésüket. Az iskolai és a kollégiumi szabályokat, elvárásokat már az iskolaválasztáskor egyértelműen, nyíltan kommunikáljuk, és igyekszünk kiszámítható, következetes módon betartatni a diákokkal. Úgy gondoljuk, hogy a következetes nevelés nagymértékben segíti a diákoknak a beilleszkedést, és a szabálykövető magatartás kialakulását.

Feladataink az osztályfőnöki, prefektusi munka keretében:

- az egységes osztályközösség kialakítása,
- a nehézségekkel küzdő, problémás tanulók kiközösítésének megakadályozása,
- szülőkkel való kapcsolattartás, együttműködés, a késések, igazolatlan hiányzások elkerülése,
- a deviáns magatartás kezelése.

Feladataink az ifjúságvédelmi munka keretében:

- a problémák őszinte feltárása, jelzőrendszer működtetése
- a problémák megbeszélése érdekében bizalmon alapuló, személyes kapcsolat kiépítése,
- a prevenció és felvilágosító programok szervezése.

Tantestület feladata:

- a diákok helyes önismeretre nevelése,
- személyiségük minél teljesebb megismerése,
- hangulatváltozásaik, deviáns magatartásuk észlelése, kezelése

Fontosnak tartjuk, hogy minden diánk találjon rá kollégáink között arra a felnőttre, akinek bizalommal el meri mondani problémáit, aki meghallgatja, akitől valódi segítséget kaphat. Egy diánk se fejezze be úgy a napját, hogy egy tanára sem kérdezett rá: miért vagy ma szomorú?

Fontos feladat a tantestület számára, hogy az esetleges magatartási problémákról folyamatosan tájékoztassák az osztályfőnököket, a prefektusokat, és a szülőket. Az e-naplón keresztül a figyelmeztetési fokozatok, és az üzenetek bejegyzésével átlátható módon lehet jelezni a problémákat. A bejegyzések terén az osztályfőnökök feladata, hogy kövessék az osztályaikba járó diákokkal kapcsolatos tanári jelzéseket, és a fokozatosság elvétnek érvényesülését segítsék. Az igazgatói szintű figyelmeztetés alkalmazásakor személyes megbeszélésre is szükség van a szülők megjelenésével.

1.6.3 A kiemelten tehetséges diákok

Minden pedagógus, de elsősorban a szaktanár és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről. E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt. Ez szoros együttműködést tételez fel a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A tehetségfejlesztés lehetőségei iskolánkban:

- Differenciált tanórai munka
- Tehetséggondozó szakkörök
- Városi zeneiskolai képzés
- Felkészítés versenyekre (OKTV, KPSZTI stb.), pályázatokon való részvételre
- Felkészítés felsőfokú tanulmányokra
- Személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése
- Kimagasló tehetségek szakemberhez való irányítása, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről.
- A Ferences Ösztöndíj Alapítvány (elérhetősége: <https://www.ferencesosztondij.hu/>) célja, hogy anyagilag támogassa a tehetséges diákok és tanárok munkáját.

Iskolánk a felkészítésen túl a tanulmányi versenyeken induló diákjaink számára támogatást nyújt az utazási költség átvállalásával (100 %), a nevezési díj támogatásával (75 – 100 %). A támogatást kérheti az érintett diák és a felkészítő tanár.

Az osztályfőnöki és szaktanári munka részeként segítjük diákjainkat a felsőoktatás lehetőségeinek megismerésében, támogatjuk pályaeorientációjukat, a személyiségüknek, felkészültségüknek leginkább megfelelő szakok kiválasztását.

1.6.4 A hátrányos és halmozottan hátrányos, szociálisan rászoruló diákok

- alapvető feladat: az aktuális prefektus alapos ismerete a családok szociális helyzetéről
- a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tájékozódása az állami, egyházi támogatások elnyerésének lehetőségeiről, a diákok tájékoztatása
- az intézmény gazdasági irodájának felvilágosító munkája a szociális juttatások lehetőségeiről
- a Szent Mihály Alapítvány, Szent Imre Ösztöndíj, Istenadta Tehetség Alapítvány, stb. támogatása.

1.6.5 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése (felzárkóztatását segítő program)

Tanulóink előképzettségében nemcsak a megszerzett ismeretek, készségek terén mutatkoznak hátrányt jelentő különbségek, hanem a szocializáció fokában, viselkedésmódban, az udvariassági szabályok ismeretében, személyi higiénia terén.

Az esélyegyenlőtlenség megszüntetése történhet speciális felzárkóztató programokkal, különösen, ha kisebb gyerekekről van szó, azonban főként a személyes törődésnek, beszélgetéseknek lehet nagy szerepük, melyekkel elősegíthetjük, hogy a diák elfogadja önmagát jelenlegi nehézségeivel, aktivizálja erőit a hiányosságok felszámolása érdekében, s megakadályozzuk, hogy a lemaradást magatartás és lelki zavarok kialakulása idézze elő.

Minél hamarabb sikerül felfedeznünk a problémákat, annál korábban megelőzhetjük, hogy az elsődleges tünetekre rakódjanak a várható következmények: a magatartászavar, agresszió, regresszió, önértékelési probléma, iskolai kudarcok stb.

Az osztályfőnöki, prefektusi munka keretében:

- Az osztályfőnök/prefektus feladata a tanulási kudarcnak kitett tanulók esetében a lemaradás fokának és okainak feltárása, a tanuló helyes önismeretre és küzdőképességre nevelése, a tanórán kívüli felzárkóztató foglalkozások és a tanórai differenciált foglalkoztatás megtervezése, szervezése és kivitelezése,
- a tanulásmódszertan, helyes tanulási stratégiák kialakítása,
- problémák (pl. dyslexia) idejében történő felismerése, jelzése a szülők, szakemberek, és az vezetőség felé.
- korrepetálások, tanulópárok szervezése,
- rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel, rendszeres információcsere, együttműködés a diák motiválásában, sikerélményhez juttatásában, az indokolatlan hiányzások elkerülésében,
- szakemberek bevonása a problémák megoldásába (logopédus, fejlesztőpedagógus stb.)

A felzárkóztatás egy komplex, nagy körütekintést, lelkiismeretességet és áldozatosságot kívánó feladat. Közben ügyelnünk kell arra, hogy a tehetséges tanulókkal való kiemelt foglalkozás ne lássa kárát a felzárkóztatásának. Arra törekszünk, hogy a tanulócsoporthoz egységesen magasabb tudásszintje, a korábban lemaradó tehetséges tanulók erőfeszítésének példája, valamint a folytonos kétirányú differenciálásra való törekvés a tanári munkában számukra is jó gyümölcsöket teremjen. A fejlesztő foglalkozások megszervezésében együttműködünk a helyi nevelési tanácsadóval.

Megkülönböztetett törődésben kell részesítenünk a súlyosan hibás nevelési attitűdök következtében érzelmszegény gyermekeket, akiket csak önmagunk, szeretetünk folyamatos ajándékozásával zárkóztathatunk fel.

1.6.6 A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A ferences iskola különös figyelmet szentel a gyengébbekre, és segíti a nehezebb körülmények között élőket.

- Nevelésünk a keresztény értékrend elfogadását, a keresztény életforma kialakítását, mindennapi megélését segíti elő, amely remélhetőleg tanítványaink számára maradandó

lesz. Megvédi őket az narkománia, a kábítószer és különböző szenvedélybetegségek, bűnözés, lopások, rablások, az erőszak terjedése, mentális és szexuális zavarok, az AIDS terjedése, a korai szexualitásból adódó lelki és egészségügyi problémák, az öngyilkosság és egyéb erkölcsi veszélytől.

A hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulók száma emelkedik. Ezért is indokolt, hogy a gyermek és ifjúságvédelem átfogja az iskolai élet egészét, biztosítsa a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, védő-óvó intézkedéseket tegyen a rászorulóknak érdekében.

Ifjúságvédelmi felelős folyamatos kapcsolatot tart az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével és az osztályfőnökökkel. Családlátogatáson vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében. Kapcsolatot tart a különböző gyermekvédelmi szervezetekkel.

A tanulók pszicho-szociális jellegű közvetlen fejlesztésének főbb feladatai:

- önértékelés gyakorlása,
- intellektuális célok kitűzésének és megvalósításának gyakorlása,
- a vágyak kielégítésének későbbre halasztása (igazi örömforrás keresése),
- önálló döntések végig vitele,
- a viselkedés felelősségének vállalása,
- a másoktól történő elszakadás (függetlenedés) vállalása,
- interaktív, kommunikatív kapcsolatok kiépítése,
- konfliktusok elviselése és problémamegoldás gyakorlása.

Területei:

- az osztályfőnöki, prefektusi munka, iskolapszichológus
- a tanórai tevékenység, nevelés (lehetőség szerint minden tantárgyban a tanári egyéniség figyelembevételével),
- az ifjúságvédelmi felelős koordináló szerepe,
- az iskola erkölcsi nevelése (hittanórák, szombat esti elmélkedések, lelki napok, lelki gyakorlatok)
- központi jelentőségű a pedagógus testi és lelki egészsége, konfliktuskezelő képessége és kommunikációs készsége,
- szülők aktív bevonása és közreműködése,
- szakirodalom ismerete, tanulmányozása és gyakorlati hasznosítása.

Együttműködés:

Iskolánk ifjúságvédelmi programjának megvalósításában az alábbi szervezetekkel és intézményekkel dolgozik együtt:

- Polgármesteri Hivatal Közjóléti Iroda

- Gyermekjóléti Szolgálatok
- Iskolaorvos

A diákjaink iránti felelősség, a jövőbe vetett hit, az intézmény szellemisége erősítheti azt, hogy ezeket a környezeti ártalmakat kezelni lehet.

1.7 A szülő, tanuló, iskolai és a kollégiumi pedagógus együttműködésének formái

A nevelés-oktatás, a tanuló személyiségének harmonikus fejlesztése feltételezi a család és az iskola aktív együttműködését. A tanuló nevelését a szülők kezdik meg, ők teremtik meg a testi és szellemi fejlődés feltételrendszerét.

A szülők nevelését folytatják – kiegészítik a pedagógusok. A közös nevelés elengedhetetlen feltétele, hogy az azonos elveken nyugodjék, és összehangolt, aktív együttműködés jöjjön létre. Ennek alapja a gyermek iránti közös nevelési felelősség, feltétele a kölcsönös bizalom és tájékozódás, formája a kölcsönös támogatás. Ez az együttműködés kiterjed a problémák közös megoldására, élményszerző rendezvények szervezésére stb.

A szülők iskolai életbe történő bekapcsolódásának módjai:

- mint gyermekének gondviselője kérheti:
  - az emeltszintű képzésben való részvétel lehetőségét,
  - az idegen nyelv megválasztását,
  - az ifjúságvédelem segítségét,
  - nem kötelező tanórai foglalkozások szervezését,
- mint a tanulási-nevelési folyamat támogatója részt vehet:
  - a Szent Mihály Alapítvány támogatásában (SZJA 1 %),
  - az iskola eszközparkjának gazdagításában,
  - az iskola esztétikai arculatának alakításában,
  - a kirándulások feltételeinek javításában,
  - közös programokban,
- Formái: - pénzadomány,
  - tárgyi támogatás,
  - munkavégzés.

Szülői partnerség:

Minden iskola létét, szükségességét a mögötte álló szülők társadalma igazolja. A szülők joga és kötelessége, hogy hitüknek megfelelő iskolába járassák gyermeküket.

Országos beiskolázásunk és a hatnapos tanítási rendünk igényli, hogy a szülők fogadását úgy szabályozzuk, hogy egyszerre mindenki elérhető legyen: szülő, tanár, diák. Évi négy alkalommal –

mindig vasárnapokon – tartunk fogadónapokat. Ekkora szervezzük az szmk megbeszéléseit és a szülői értekezleteket.

Intézményünk jellegénél fogva a keresztény családok felé kínálja fel értékeit. A hozzánk jelentkező tanulók esetében vizsgáljuk, hogy neveltetésük, mentalitásuk alapján nyitottak-e a gyakorló keresztény életvitelre, részesültek-e a koruknak megfelelő egyházi szentségekben, és a területileg illetékes plébános felvételre javasolja-e őket.

Az iskola a szülőkkel való folyamatos kapcsolattartással igyekszik mindjobban megismertetni szellemiségét, nevelési alapelveit. A szülőktől pedig elvárható, hogy az iskolaival egyező, egységes nevelést adjanak gyermekeiknek, támogassák fiuk előtt az intézmény erőfeszítéseit, és építő kritikával segítsenek a hibák és a hiányosságok megoldásában, kiküszöbölésében.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével. Minden osztályon belül a szülők saját képviselőket választhatnak, akik a későbbiekben az ő kéréseiket, ötleteiket, véleményüket továbbítják a pedagógusok és az iskolavezetés felé. Ők alkotják az iskolai SZMK szervezetét.

A szülői munkaközösségnek véleményezési joga van:

- Az iskola működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben
- A pedagógiai program elfogadása előtt
- Az SZMSZ elfogadásakor
- A házirend elfogadásakor

1.8 A tanulók részvételi jogai gyakorlásának rendje az intézményi döntési folyamatban

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.

Biztosítjuk a diákönkormányzat számára a jogszabályban meghatározott véleményezési jogokat. A diákönkormányzat tájékoztatása, a vélemény beszerzése a vezetőség feladata.

A diákönkormányzat működése saját SZMSZ alapján történik. A következő területeken kérjük a diákközösség véleményét:

- az SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseiben megfogalmazottak elfogadása előtt,
- a Házirend elfogadása előtt,
- a tanulói kitüntetések, jutalmazások elveinek meghatározása előtt
- közhasznú munkák, környezetvédelmi akciók tervezésében
- az iskola sporttevékenységében
- a pályázatok, versenyek szervezésében

- a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, DÖK támogató tanár kiválasztásában
- az iskolai hagyományok ápolásában
- a kirándulások, táborozások rendjében.

A tanulók feladatai az éves programban:

- A hagyományos október 23-i program megszervezése és kivitelezése
- A Mikulás-napi műsor
- Az osztályok közös karácsonyi műsorának összeállítása és lebonyolítása
- A hagyományos szalagavató est programjának kialakítása és lebonyolítása
- A ballagási ünnepség szervezése
- A nyári / téli táborozás megszervezése

1.9 A felvételi eljárás különös szabályai

Minden tanévben október végéig el kell készíteni a következő tanévre vonatkozó felvételi tájékoztatókat és azt nyilvánosságra kell hozni. Az iskolát nyílt nap keretében mutatjuk be.

Az intézmény a 7. és a 9. évfolyamra jelentkezők esetében a központi írásbeli mellett hittanból szóbeli meghallgatást tart. Az Nkt. 31. § (2) alapján a szóbeli meghallgatás nyomán a jelentkezőt tovább engedjük a felvételi eljárásba vagy elutasítjuk. A szóbeli meghallgatásban részt vesz a leendő osztályfőnök, prefektus akiknek véleményét az igazgató a döntési folyamatban figyelembe veszi.

Az iskolánk felvételi eljárásában megszerezhető felvételi összpontszám a 7. és 9. évfolyamra: **200 pont**, amelyből,

- tanulmányi eredmények: **50 pont** - a 5/7-es év végi és a 6/8-os félévi jegyek (*kivéve magatartás és szorgalom*) összesített átlaga alapján, az alábbiak szerint:
  - 2,6-es átlagtól 2 pont
  - 2,7-es átlagtól 4 pont
  - 2,8-es átlagtól 6 pont
  - 2,9-es átlagtól 8 pont
  - 3,0-as átlagtól 10 pont, stb.
- központilag szervezett írásbeli vizsgán elérhető eredmény: **100 pont**.
- Hittan szóbeli eredmény: **50 pont**. – A vizsga követelményeit honlapunkon közöljük.

Iskolánk házirendjének értelmében a felvételi eljárás során azonos teljesítményt elérő tanulók közül a rangsor elkészítésénél előnyben részesítjük a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat, vagy akinek különleges helyzete ezt indokolja.

Különleges helyzetűnek minősül az a tanuló:

- akinek szülője, nagyszülője vagy testvére iskolánkba járt,
- akinek testvére iskolánkkal tanulói jogviszonyban van.

1.10 Iskolaváltás, valamint a tanuló átvételi szabályai

Minden olyan tantárgy esetében, amelyik az intézmény helyi tantervében szerepel, de az iskolaváltást kérő tanuló eddigi tanulmányaiból – kimaradt, pótolni kell. Három formája lehetséges:

- különbözeti vizsgával (formailag megegyezik az osztályozó vizsgával, tartalmilag a hiányzó anyagrészre szorítkozik),
- osztályozó vizsgával

A tananyag elsajátításához lehet kérni egyéni segítségnyújtást és vagy türelmi idő biztosítását.

Évközi más iskolából való átvétel esetén mérlegelni kell a tanuló tanulmányi előmenetelét, hiányzásainak mértékét, tanult tantárgyainak illeszkedését a mi programunkhoz. Az átvételről az iskola igazgatója dönt, döntése előtt kikéri az érintett tanárok véleményét.

1.11 A tanulók továbbhaladása:

- A tanuló magasabb évfolyamba akkor léphet, ha a tantárgyi követelményeket minden kötelező és választott tárgyból a tanév végén legalább elégséges (2) szinten teljesítette.
- A tanév szorgalmi részének végén megállapított elégtelen minősítés legfeljebb 3 tantárgyból javítóvizsgán javítható (augusztus hónapban). Ennél több elégtelen esetén a tanuló nem léphet magasabb évfolyamra.
- Ha a tanuló hiányzása az adott tanévben meghaladja a 250 órát, és emiatt teljesítménye a tanítási év közben nem volt érdemjeggyel minősíthető a tanév végén nem osztályozható kivéve, ha számára a tantestület osztályozó vizsgát engedélyezhet. A sikertelen osztályozó vizsga vagy a vizsgaengedély meg nem adása évfolyamisméltést von maga után.
- Választott tárgyat leadni – általános szabályként – lezárt félév után lehet, felvenni bármikor. Ez utóbbi esetben az igazgató a szaktanár véleményét kikérve különbözeti vizsgát írhat elő. Amennyiben a választott tantárgy óraszámában benne van a kötelező óraszám, leadás csak úgy lehetséges, ha a tanuló helyette másik tantárgyat választ.
- Egyéni munkarend: Ha a tanuló egyéni adottsága, sajátos helyzete indokolja, és a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából előnyös, a tankötelezettség teljesítése céljából határozott időre egyéni munkarend kérelmezhető. Az egyéni munkarend engedélyezésével kapcsolatos eljárás kérelemre indul. A kérelmet a szülő, nagykorú tanuló esetén a tanuló nyújthatja be. A kérelmet az Oktatási Hivatal-hoz kell benyújtani. Az egyéni munkarenddel rendelkezőt az iskola valamennyi kötelező tanórai foglalkozása alól fel kell menteni. Azonban

valamennyi tantárgyból osztályozó vizsgát köteles tenni, az egyéni munkarend ugyanis nem mentesíti a tanulót egyetlen tantárgy tanulmányi követelményeinek teljesítése alól sem.

- A felkészüléséhez az iskola útmutatást nyújt.

- Mivel az egyéni munkarend szerint haladó tanuló a kollégiumi nevelésben nem tud részt venni, ezért ezt a státuszt az iskola csak igen súlyos esetben és lehetőleg korlátozott időtartamra tudja engedélyezni.

1.12 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai (1. melléklet)

A vizsgaszabályzat a Pedagógiai Program mellékleteként található meg

1.13 Az iskola külső kapcsolatrendszere

- Az iskola hivatalos, a törvényekben és az SZMSZ-ben meghatározott kapcsolatot tart a fenntartó rendi előjárósággal, a MKPK Iskolabizottságával, a KAPI-val, egyes részfeladatok megoldása során a megyei önkormányzat oktatási bizottságával, illetve tapasztalatszere céljából a helyi önkormányzat iskolaügyekkel foglalkozó Oktatási Irodájával, lakóhely szerint illetékes gyermekjóléti szolgálatokkal, gyámhatósággal.

- Az iskola kapcsolatrendszerében sajátos helyet foglalnak el külföldi kapcsolatunk: Bogen. Tanulóink diákcseré keretében kiutaznak 6-7 napra, és ugyanennyi időre fogadjuk a testvériskola diákjait is. Célunk egymás kultúrájának megismerése, betekintés az iskola, a családok életébe, a kirándulás, sport, természetjárás, játék közben.

2. Helyi tanterv

Jelenleg 10 osztályban hat és négy évfolyamos gimnáziumi szerkezetben készít fel az érettségire és a továbbtanulásra, átadva az általános műveltség legfontosabb elemeit.

Választott kerettanterek: Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyama számára; Kerettanterv a gimnáziumok 9–12. évfolyama számára; Kerettanterv a gimnáziumok 7–12. évfolyamára.

2.1 Kulcskompetenciák fejlesztése:

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van a személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív polgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez, a munkához.

Kulcskompetenciák:

- A tanulás kompetenciái
- Kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegennyelvi)
- Digitális kompetenciák

- Matematikai gondolkodási kompetenciák
- A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
- A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
- Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák
- Természettudományos kompetencia

A nevelő-oktató munkánkban fontosnak tartjuk, hogy a kulcskompetenciák fejlesztése nem egyetlen tantárgy feladata. A kulcskompetenciák fejlesztésének lényege abban áll, hogy azokat „tantárgyfüggetlenül”, sőt, az iskolai módszerektől és követelményektől elszakadva, az iskolai környezetből kilépve is alkalmazni tudják a tanulók.

Alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek:

Iskolánk kiemelten a természettudományos tantárgyak esetében nagy hangsúlyt fektet az aktív tanulási környezet kialakítására és az egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosítására.

Minden tanévben szervezünk több multidiszciplináris órát, azaz olyan foglalkozásokat, amelyek megvalósításakor a tanulók egyszerre több tudományterülettel foglalkoznak, a tudnivalók integrálásával ismerkednek meg.

Több tantárgy esetében (biológia, földrajz, fizika) alkalmazunk digitális oktatási módszereket, keretrendszert (Office 365). Igyekszünk megteremteni a távoktatás lehetőségét rendkívüli és vészhelyzet esetén is.

Teamtanítás

Témanap, témahét: Iskolánkban évente tartunk 1 téma napot. A nap témáját az éves munkaterv elkészítésekor határozzuk meg.

Rendszeresen részt veszünk témaheteken (digitális). A természettudományi munkaközösség a természettudományokhoz, természet- és környezetvédelemhez, fenntarthatósághoz kapcsolódóan szervez témahetet, akciónapokat (pl. Föld napja, Víz világnapja), melynek témáját az éves munkatervben fogalmazzuk meg.

Projektoktatás: Projektoktatásban kerül feldolgozásra 7. évfolyamon a biológia tantárgy Bolygónk élővilága témaköre és a földrajz tantárgy A földrajzi övezetesség rendszere témaköre és a digitális kultúra tantárgy Digitális eszközök használata, Bemutatókészítés és Multimédiás elemek készítése témaköre.

A projektoktatás értékelési formái:

Azokat az eszközöket részesítjük előnyben, melyek alkalmasak a sokszínű teljesítmény értékelésére. Az elvárt sikerkritériumok megvalósulását az alábbiak szerint értékeljük:

- csoport/egyéni - alul/felül teljesít - % - szöveges értékelés/jegy, - reflexió
- Diagnosztikus, formatív, szummatív

Könyvtárpedagógia

Könyvtári óra minden évfolyamban évente 2-3 alkalommal van. A könyvtári órák vagy a magyar nyelv, informatika vagy osztályfőnöki, esetleg kollégiumi stúdiumok idején kerülnek megszervezésre. Az órák tartalmi leírása a helyi tantervben található.

Óraterv a 6 évfolyamos gimnáziumhoz						
Tantárgyak	7.	8.	9.	10	11	12
Magyar nyelv és irodalom	3	3	3+1	4	4+1	4+1
Matematika	3	3	3	3	3+1	3+1
Történelem	2	2	2	2+1	3	3+1
Állampolgári ismeretek		1				1
Hon- és népismeret						
Etika/hit és erkölcsstan	1+1	1+1	+2	+2	+2	+2
Természettudomány					2	
Kémia	1+1	2	1+0,5	2		
Fizika	1+1	2	2+0,5	3		
Biológia	2	1+1	3	2+0,5		
Földrajz	2	1+1	2	1+0,5		
Első élő idegen nyelv	3	3	3	3	5 (4+1)	3 (4-1)
Második idegen nyelv			3	3	3	3
Művészetek					0 (1-1)	1 (0+1)
Ének-zene	1	1	1	1		+1
Vizuális kultúra	1	1	1	1		
Dráma és színház		1				
Mozgóképkultúra és médiaismeret						1
Technika és tervezés	1					
Digitális kultúra	1	1	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5	5	5
Közösségi nevelés	1	1	1	1	1	1
Kötött célú órakeret					4+2	4+1
Összesen:	31	31	36	36	36	36

2.2 Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások és azok óraszámai, az előírt tananyagok és óraszámok.

Az egyházi iskola heti +2 órában kötelező hittan órát szervez a tanuló felekezeti hovatartozása alapján.

KT 2020

Óraterv a 4 évfolyamos gimnáziumhoz				
Tantárgyak	9.	10	11	12
Magyar nyelv és irodalom	3+1	4	4+1	4+1
Matematika	3	3	3+1	3+1
Történelem	2	2+1	3	3+1
Állampolgári ismeretek				1
Hon- és népismeret				
Etika/hit és erkölcsan	+2	+2	+2	+2
Természettudomány			2	
Kémia	1+0,5	2		
Fizika	2+0,5	3		
Biológia	3	2+0,5		
Földrajz	2	1+0,5		
Első élő idegen nyelv	3	3	5 (4+1)	3 (4-1)
Második idegen nyelv	3	3	3	3
Művészetek			0 (1-1)	1 (0+1)
Ének-zene	1	1		+1
Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és színház				
Mozgóképkultúra és médiaismeret				1
Technika és tervezés				
Digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Kötött célú órakeret			4+2	4+1
Összesen:	36	36	36	36

Tanulóink lakóhelyének az iskolától való nagyobb távolsága valamint a kollégiumi nevelési céljaink azt indokolják, hogy tanulóink átlagosan négy hetenként utazzanak haza hosszú hétvégére, ezért iskolánkban heti hat napon át folyik tanítás, mely részben csökkenti a tanulók napi terhelését, részben megteremti a „hosszú hétvégék” előfeltételeit.

Emiatt a heti óraszámot kb. 10 %-al az alábbiak szerint egészítjük ki tantárgyanként heti egy további órával. Heti kompenzációs órák a különböző évfolyamokon:

7. évfolyam:

Magyar nyelv és irodalom, matematika, ének-zene

8. évfolyam:

Magyar nyelv és irodalom, matematika, vizuális kultúra

9. évfolyam:

Első idegen nyelv, második idegen nyelv

10. évfolyam:

Első idegen nyelv, második idegen nyelv

11. évfolyam:

Második idegen nyelv, ének-zene

12. évfolyam:

Magyar irodalom, matematika

A 10-12. évfolyamon a kiegészítő órák tantárgyai változhatnak annak megfelelően, hogy a hazautazások miatt a megelőző évfolyamokon milyen tárgyakból volt sok óra elmaradás. A kiegészítő órák tantárgyait ezeken az évfolyamokon az éves munkaterv rögzíti.

2.2.2 A kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozások kerettantervben meghatározottakon felül megtanítandó és elsajátítandó tananyaga

A kerettantervben meghatározottakon felül megtanítandó tananyag a tantárgyak helyi tanterveiben találhatóak. Magyar nyelv és irodalom (9,11,12), Matematika (11,12), Történelem (10,12), Kémia (7,9), Fizika (7,9), Földrajz (8,10), Biológia (8,10), Második idegennyelv (12).

2.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Az alkalmazásra kerülő tankönyveket, segédleteket, a minden évben megjelenő tankönyvjegyzékéből és a 2013. évi CCXXXII. törvény a nemzeti köznevelésről továbbá a 16/2013. (II. 28.) EMMI rendelet a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről alapján tankönyvvé nyilvánított listáról választjuk az alábbiak szerint:

- a tantervvel összhangban legyen, kapcsolódjon a tanítás céljához, követelményeihez,
- alkalmazható legyen a tanulók képességeihez, tanulási módszereihez,
- megfeleljen az intézmény szellemiségének (keresztény és konzervatív),
- árszínvonala elfogadható anyagi terhet rójon a szülőkre és az iskolára,
- előnyt jelent, ha készült a tankönyvhöz tanári segédlet, és a négy évfolyam számára azonos szerkezetű, nyomtatott könyvekből áll a tankönyvcsalád,
- törekszünk arra, hogy az azonos tárgyat tanító tanárok azonos könyveket válasszanak, így biztosítvány az egységes követelményrendszer, de a szociálisan rászoruló diákok számára a használt tankönyvek átvételének lehetőségét is.

Az egyes tantárgyak esetében a munkaközösségek döntenek az alkalmazott segédletekről.

A taneszközök folyamatosan bővülő lehetőségeiből az adaptált tanterveknek megfelelően, annak igényei szerint folytatjuk a szükséges bővítést.

Az eszközbeszerzésre az állami tankönyvtámogatási összegem felül a költségvetési összeg által meghatározott keretből biztosítjuk a fedezetet.

A kiválasztás elvei:

- a tankönyv lehetőleg állami támogatott legyen
- az oktatást hatékonyan segítő alkalmazhatósági szempontok
- a munkaközösség állásfoglalása.

2.4 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A gimnázium hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás nehézségei és kérdései:

- az országos beiskolázásból fakadóan igen különböző tudástartalmakkal és minőségi szintekkel, tanulási módszerekkel, szokásokkal érkeznek a diákok,
- a homogén fiú osztályok közösséggé formálása, a folytonos rivalizálás, az érdekcsoportok versenye sok figyelmet vesz el a tanulás folyamán,
- a fiúk fiziológiai és pszichológiai érése változatosan jelenik meg az időben és igen különböző erősséggel,
- sok időt jelent a mozgásigény kielégítése, a kollégiumi körülmények között az önállóság kialakítása
- a családi életből pillanatok alatt váltás egy olyan kollégiumba, ahol havonta egyszer tudnak haza utazni a diákok (családi „kényeztetés”, csonka családok, „kulcsos” gyerekek és vele szembe egy rendszeres, fegyelmezett és magas létszámú csoportok együtt nevelése)

Ezért:

- a 7. és 8. évfolyamot felzárkóztató, szintre hozó évfolyamként kezeljük. A különböző érési folyamatokat nem sűrgetjük.
- segítjük a tanulás tanulását, az önálló tanulási módszer kiválasztását, megerősödését,
- az intézmény viszonylag jó sportolási lehetőségeket, a sportszakköröket, edzéseket igyekszik teljesen a diákok javára fordítani,
- a tananyag megválasztásában is inkább az elmélyítésnek, a jó tanulási gyakorlat kialakításának szánunk nagyobb teret.

A 9-12. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az Intézmény partnereinek elvárása:

- tanulóink személyes és közösségi hitének elmélyítése, megélése és továbbadása
- a jól nevelt, keresztény életvitelt magáénak való, szellemileg-lelkileg önmagát és környezetét kontrollálni tudó, a közösséget ilyen irányba motiváló személyiség erősítése
- az egyetemi / főiskolai szintű továbbtanulás biztosítása
- kettő esetleg ennél több nyelv középfokú ismerete
- szerzetesi-papi hívatások ápolása
- hitében elmélyült és gyakorló keresztény (lehetőleg katolikus) feleség és több gyermeket is vállalni tudó családi életmodell iránti érzékenység felkeltése

Ezért:

- előnyben részesítjük a kollégiumi nevelőtanári munkában és a hittan tanításában a ferences szerzetesi jelenlétet
- a fentebbi célokat vállaló és azokat példamutató fokon élő tanáregyeniségek megválasztását
- az egyes tantárgyak tartalmi keretein belül a fentebbi célokat direkt vagy indirekt módon tárgyaló elemek hangsúlyozását
- a rendszeres, fegyelmezett iskolába járás és munkavégzés biztosítását és az egyre hatékonyabb tanulási módszerek használatát, eredményes munkát

Közösségi szolgálat

- Intézményünkben a közösségi szolgálatot tanulóink a tizedik évfolyam során teljesítik.
- A helyi adottságokhoz igazodva és a lehetőségeket figyelembe véve a felkészítő foglalkozásokat követően a tanulók november hónapban kezdik meg tevékenységüket a választott helyszínen.
- A közösségi szolgálat helyszínei és a tevékenység formái:
  - Ferences Szociális Otthon (beszélgetés, felolvasás, közös ima, kreatív foglalkozás)
  - TPF 7. osztályos tanulóinak heti rendszerességű korrepetálása
  - Ferences Szegénygondozó Nővérek munkájának segítése, valamint további intézmények melyekkel az iskola közösségi szolgálat végzésével kapcsolatban szerződést köt.

2.5 Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg.

A tanulók számára a pedagógiai programunk heti öt testnevelési órát tartalmaz, amelynek megvalósítása több módon is megtörténhet:

- mind az öt testnevelés óra a délelőtti időkeretben kerül megszervezésre az egész osztálynak közösen

- heti négy óra a délelőtti időkeretben az egész osztálynak egységesen kerül megszervezésre, míg egy óra a délutáni foglalkozások közé kerül
- három óra a délelőtti időkeretben kerül megszervezésre és két órát a délutáni foglalkozásokon kell teljesíteni

A délutáni 4. és 5. testnevelés órák megszervezését is több módon valósítjuk meg:

- az egész osztálynak egységesen és közösen megszervezett délutáni sportfoglalkozások (pl. úszás)
- szabadon választott sportfoglalkozás látogatása, melyet a diákok három formában valósíthatnak meg
  - az iskolai sportkörben sportoló tanulók számára a választott edzéseken (úszás, röplabda, kosárlabda, futball, szertorna, atlétika, floorball, önvédelemi) való részvétellel
  - a külső egyesületekben igazolt, versenyszerűen sportoló tanulók számára a szakosztályban történő sportolással – a köznevelési törvényben meghatározott tartalommal beszerzett igazolás benyújtásával
  - a kötelező testnevelési órákon felül szervezett gyógytestnevelési foglalkozáson történő részvétellel azon tanulóink számára, akiket az iskolaorvos gyógytestnevelésre javasol

A mindennapos testnevelés megvalósításának fentebb ismertetett változatai közül történő kiválasztása, minden osztály esetében évente történik az órarend készítésének idején.

A benyújtott jelentkezések alapján a sportköri foglalkozást választó diákok számára a heti egy illetve két órás foglalkozás kötelező.

A heti egy vagy két választható testnevelési óráról a külső egyesületben sportoló diákok évente két alkalommal igazolást hoznak. Először év elején a szakvezető aláírásával, hogy elfogadja a tanuló edzésre jelentkezését, vállalja, hogy hiányzási naplót vezet róla, és a szakköri naplók mintájára minden szükséges bejegyzést elvégez. Második alkalommal az év végén, amikor érdemjeggyel értékeli a tanuló éves munkáját és jelzi az esetleges (igazolt / igazolatlan) hiányzások számát. Az edző minden hiányzást, fegyelmezetlenséget, szabálytalanságot azonnal jelez a tanuló testnevelés tanárának.

2.6 A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

A 11. - 12. évfolyamon heti 2 x 2, 2 x 3 órában érettségi felkészítés kötelezően választandó. Ennek rendjéről az osztályfőnökök adnak tájékoztatást osztályfőnöki órákon és szülői értekezleteken, majd április hónapban a kiadott úrlapon nyilatkozik a szülő, hogy milyen tantárgyakból két emelt szintű oktatást.

Az igazgató az összegyűjtött igények szerint szervezi meg a következő tanév emelt szintű óráit.

Szülői kérésre és tanulói igény esetén az iskola felzárkóztatás, fejlesztés, tehetséggondozás céljára egyéb nem kötelező tanórai foglalkozásokat szervez.

A pedagógusválasztást csak párhuzamosan indított emelt szintű órák által tudjuk biztosítani.

2.7 Érettségi vizsgatárgyak

2.7.1 Megnevezése

Kötelező tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, idegen nyelv (angol, német, olasz, latin).

Választható tantárgyak: biológia-egészségtan, idegen nyelv, fizika, kémia, földrajz, ének-zene, vizuális kultúra, digitális kultúra, testnevelés és sport, állampolgári ismeretek, katolikus hittan, művészettörténet, honvédelmi alapismeretek.

A 9-12. évfolyamon át tanult tárgyakból a felkészítés közép szinten az alapóraszám keretében történik.

A vizsgatárgyak követelményeit a tantárgyak tantervei tartalmazzák.

Azok a tanulóknak, akik valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tettek, az órákat látogatniuk kell, kivéve a 12. évfolyamon, ahol kijelölt helyen, tanulási célzattal, felmentést kapnak ezen tantárgy óráinak látogatása alól.

2.7.2 A középszintű érettségi témakörei (2. melléklet)

2.8 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei, formái

Értékelési rendszerünk a hagyományos ötjegyű értékelési rendszer minden tárgyból, minden évfolyamon félévenkénti lezárással. Értékelésre a számonkérés és ellenőrzés ad lehetőséget a folyamatos munka figyelembevételével mellett. Havonta annyi jegyet igyekszünk adni egy-egy tanulóknak egy-egy tantárgyból, amennyi az illető tantárgy heti óraszámára. Félévi és tanévvégi osztályozó konferencián zárjuk le a jegyeket. A magatartást és a szorgalmat példás/jó/változó/hanyag minősítéssel értékeljük.

2.8.1. Számonkérés, beszámoltatás, vizsgáztatás

Az ellenőrzés, értékelés, osztályozás a pedagógiai tevékenység szerves része, melynek jelentős szerepe van a személyiség fejlesztésében: ösztönzést ad, fejleszti a felelősségérzetet és önértékelő képességet, önnevelésre készítet.

Az objektív, igazságos értékelés, osztályozás előfeltétele a világosan megfogalmazott és következetesen érvényesített követelményrendszer. Ugyanakkor a tanulót önmaga teljesítményéhez, egyéni képességeihez is viszonyítani kell. Az értékelés, osztályozás a tanulókat egyénenként is segítik abban, hogy a tőlük elvárható maximumot nyújtsák. Akár elismerő az értékelés, akár bíráló, legyen a bizalomra építő.

Az ellenőrzésnek ki kell terjednie az írásbeli házi feladatra, fűzetvezetésre is.

Bármely tantárgy ellenőrzési, értékelési rendszerében a folyamatosság elengedhetetlen követelmény. Az ellenőrzés formái tantárgytól, tananyagtól, az oktatási céltól, a tanulók egyéniségétől és számos más tényezőtől függően rendkívül változatosan lehetnek. Érvényesíteni kell a szóbeliség elsőbbségét, hogy a tanulók szóbeli kifejezőképessége fejlődjön. Továbbá a szóbeli számonkérés biztosítja az óráról-órára tanulás szükségességét, valamint a személyre szabott tanári értékelés kiemelkedő nevelő erővel bír. Még a "feladat-megoldásos" tárgyakban sem hagyható el a szóbeli ellenőrzés, számonkérés. A szaktanár az éves tanmenetben határozza meg a témazáró dolgozatok számát és várható időpontját.

A félévi és év végi minősítés - osztályozás ne legyen mechanikus művelet. A záró osztályzat tükrözze a tanuló évközi szerepléseit. Értékelje az igyekezetét, a teljesítmény változásának irányát. A félévi és az év végi osztályzatok megállapításánál a következő elvet követjük, amennyiben a tanuló eléri az 1,8-es, 2,7-es, 3,6-es illetve a 4,5-es tantárgyi átlagot, a tanár felfelé kerekíti az érdemjegyét. Ez alól kivételt képez, ha a diáknak elégtelen témazáró osztályzata van, amelyet nem tudott kijavítani. Ebben az esetben a fenti átlagok fölött is van a tanárnak lehetősége lefelé kerekíteni az érdemjegy megállapításánál.

A tanulók tantárgyi teljesítményét a tárgyat tanító pedagógus ellenőrzi, értékeli, osztályozza, teljes jogkörrel tekintettel az Nkt 54. § (6)-ra.

Osztályzatok minimálisan elvárt száma félévente:

- heti 1 órás tantárgy esetén – 3
- heti 2 órás tantárgy esetén – 5
- heti 3 órás tantárgy esetén – 7
- heti 4 vagy 5 órás tantárgy esetén - 9

Az értékelés - osztályozás - ötös fokozatú rendszerben: jeles /5/, jó /4/, közepes /3/, elégséges /2/, elégtelen /1/. Az egyes fokozatok tartalmát a helyi tantervek követelményei határozzák meg.

A 11-12. évfolyamon a kötelezően választott érettségi előkészítőn végzett munkát az alapóraszámban tanult tantárggyal együtt egy érdemjeggyel értékeli a pedagógusok.

A félév és a tanév végén az egyes tantárgyakban elért kiemelkedő teljesítményért a tanuló dicséretet kaphat. Ha a tanulónak csak "jeles" osztályzatai vannak, a tantestület általános dicséretét érdemli ki. A dicséreteket az elektronikus naplóban és bizonyítványban is dokumentáljuk.

A magatartás és szorgalom minősítésére félévkor és a tanév végén az osztályfőnök tesz javaslatot az osztályban tanító pedagógusok közösségének. Előzetesen megismeri az osztály diákönkormányzatának véleményét az egyes tanulókról. Az osztályfőnök javaslatát a testület többségi döntéssel véglegesíti. Az adott osztályban több tantárgyat tanító pedagógus véleménye

többszörösen számítandó. Szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök véleménye a mérvadó. A magatartás minősítése: példás /5/, jó /4/, változó /3/, rossz /2/. Szorgalom: példás /5/, jó /4/, változó /3/, hanyag /2/.

2.8.2 Az iskolai írásbeli beszámoltatások formája, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe és súlya

az írásbeli formája	Kis (röp-) dolgozat, cetli	témaközi dolgozat	Témazáró (nagy) dolgozat
tananyag terjedelme	egy lecke, egy témarész	több lecke anyagából	nagyobb tananyag rész (legalább egy fejezet, ill. témakör)
felkészítés	a napi feladatok szintjén	részösszefoglalás után	előtte összefoglaló óra
felkészülés	a napi feladatok szintje	1-2 órával előre jelezni	egy héttel előre jelezni kell
a tanulók terhelhetősége	egy napon több is íratható	egy napon több is íratható	egy napon csak kettőt írhatnak
jellege	bármire rákérdezhet az adott leckén belül	bármire rákérdezhet az tanultakon belül	alkalmas legyen a diák témakörön belüli átfogó ismereteinek mérésére
javítása	12 tanítási nap	12 tanítási nap,	18 tanítási nap
őrzése	a diák megkaphatja	tanár őrzi	megtekintés után a tanár őrzi év végéig
értékelésben betöltött szerepe	egy jegyet ér	súlyozása közepes	súlyozása jelentős mértékű

Az elektronikus naplóban az osztályzatok ötféle színnel kínálnak lehetőséget az eltérő súlyozásra a pedagógusok számára. Ezt a súlyozást a tanév kezdetén ismertetni kell a diákokkal, s rajtuk keresztül a szülőkkel.

Egyéb szempontok:

- A nagydolgozatot a hiányzókkal pótoltatni kell.
- Elégtelen témazáró dolgozatot a tanuló köteles javítani.
- Ha egy nagydolgozat osztályátlaga 3,0 alatti, lehetőséget kell adni javítódolgozat megírására.
- Minden szóbeli és írásbeli jegyet be kell írni az elektronikus naplóba.

A tervezett évfolyamvizsgák rendszere, mérések időpontja

Tantárgy	Évfolyam	Tartalom	Időpont
Matematika	9.	Írásbeli számonkérés a 9. tanév anyagából.	május
Matematika	12.	Írásbeli számonkérés a középszintű érettségi anyagából az érettséginek megfelelő formában	február
Történelem	10.	Írásbeli és szóbeli részből is áll. A 9. teljes – 10. 1. félévi anyagból kerülnek a tételek összeállításra	március
Idegen nyelv	11.	próbaérettségi/B1	január
Magyar nyelv	9.	Magyar nyelvtan tantárgyból írásbeli vizsgát tesznek a diákok leíró nyelvtan témakörben. A szaktanár egyéni döntése alapján a mondattan kihagyható.	június
Magyar irodalom	10.	Szóbeli vizsgát tesznek magyar irodalomból és nyelvtanból a 9-10.-es tananyag azon részéből, amelyek a középszintű szóbeli érettségi vizsga tételsorában szerepelnek	május
Magyar irodalom és nyelvtan	12	Szóbeli vizsgát tesznek a végzős diákok 10 db magyar irodalom és 10 db magyar nyelvtan tételből a középszintű szóbeli érettségi tételsor alapján	február

Az évfolyamvizsgák eredményei elsődlegesen vizsgajegyként szerepelnek. Szaktanári döntés alapján, az adott évfolyamon egységesen a vizsgajegy helyett az értékelés súlya témazáró jegy is lehet.

2.8.3 A számonkérésekben alkalmazott eltérések

A diákok egy része szakértői vélemény alapján a többiektől eltérő számonkérési körülmények között ad számot a tudásáról.

Ennek lehetséges formái:

- a számonkérésénél hosszabb felkészülési idő biztosítása
- az írásos, vagy a szóbeli számonkérési mód előnyben részesítése
- differenciált feladatok kiadása
- írásbeli beszámolón a tanulók számára az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközök használatának lehetővé tétele (számítógép, számológép, stb.)

2.9 A tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei.

2.9.1 Magatartás

Példás: a tanuló iskolai és iskolán kívüli viselkedése példamutató. Az iskolai házirendet megtartja és másokkal is megtartatja. Az iskolai követelményeket tudatosan vállalja, kezdeményező, bekapcsolódik a közösség vezetésének munkájába.

Jó: a tanuló az iskolai rendszabályokat következetesen betartja. A közösség munkájában részt vesz, de nem kezdeményez. A körülötte történő laza viselkedések ellen nem mindig lép fel. Tanáraival, a felnőttekkel és társaival szemben őszinte, tisztelettudó. Magatartáskultúrája esetenként kifogásolható. Vigyáz iskolája, közössége vagyonára és a jó hírnevére.

Változó: a tanuló viselkedésével szemben kifogások merülnek fel. Igyekezete ellenére megismétlődnek kifogásolható cselekedetei. A közösség támasztotta követelményeket ingadozva követi, a közösségért végzett munkából csak irányítással és nem szívesen vállal részt. Felelősségtudata, szimpátiája a jó és a rossz között ingadozó. A közös programokról gyakran igazolatlanul távol marad. Tanáraival, társaival szembeni magatartása nem mindig udvarias. Indulatait nem mindig képes fékezni. Hangneme kifogásolható. A fegyelmező intézkedések súlyosabb fokozatai valamelyikében részesül.

Rossz: a tanuló a házirend szabályait nagyon hiányosan tartja be. Kivonja magát a közösségi feladatokból, rossz hatással van a közösségre, munkájuk eredményességét is gátolja, rossz példát mutat, bomlasztja a közösséget. Tanáraival, a felnőttekkel és társaival szemben nem őszinte, durva tiszteletlen. Iskolán kívüli magatartása erősen kifogásolható, esetleg törvénybe ütköző. Iskolai vagy iskolán kívüli viselkedéséért fegyelmi büntetések valamelyik fokozatában részesül.

2.9.2 Szorgalom

Példás: a tanuló szorgalmas, ha munkáját rend, fegyelem, pontosság jellemzi. A tanítási órákra képességeihez, körülményeihez mértén maximálisan és rendszeresen felkészül, az órákon aktívan

bekapcsolódik az osztály munkájába. Az iskolai tanulmányi munkán kívül részt vesz pályázatokon, versenyeken.

Jó: a tanuló szorgalma, ha az elért átlageredménye általában szorgalmas munkájának köszönhető.

Változó: a tanuló tanulmányi munkája ingadozó színvonalú (legfeljebb 1 bukás). Kötelességét ismételt figyelmeztetés után teljesíti. Gyakran nem ír házi feladatot, hiányos felszereléssel jön iskolába.

Hanyag: a tanuló szorgalma, ha képességeihez és körülményeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében, kötelességét gyakran elmulasztja, munkájában megbízhatatlan.

2.10 Az otthoni (kollégiumi) felkészüléshez előírt házi feladatok meghatározása

Az otthoni vagy kollégiumi felkészülés szabályozásakor a tanulói túlterhelés elkerülése mellett segíteni szándékozunk a tanulásra szánt idő hatékony, aktív felhasználását. Célunk, hogy az öntevékenység a tanuló egész magatartását jellemezze.

Az otthoni készület tantárgyanként nem igényelhet átlagban 45 percnél többet. (A 45 perces korlát egy közepes képességű tanuló elvárható teljesítményét jelenti.)

Az írásbeli házi feladatok előkészítik a tanulót a tananyag elsajátításán, begyakoroltatásán túl a témazáró dolgozatra is. Azonos típuspéldákból elérhető az elégséges, közepes eredmény.

Házi feladat hiányában elégtelen osztályzatot csak akkor adunk, ha a feladat elkészítésének, a próbálkozásnak (adatok kigyűjtése, rajz, stb.) nincs nyoma, és egy korábbi esetben a szaktanár már figyelmeztette a tanulót mulasztása következményére.

Hétvégékre, szünetekre átlagos mértékben adható házi feladat, hiszen az ettől eltérő szabályozás ellehetetlenítené a hétfői számonkéréseket. Hazamenetek alkalmával viszont az első tanítási napra ne adjunk házi feladatokat.

2.11 A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

Iskolánkban a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet szabályozásának megfelelően a NETFIT rendszer segítségével mérik fel a testnevelők a diákok fittségi állapotát az adott tanév meghatározott mérési időszakában.

A NETFIT felmérés keretében a következő méréseket végezzük el:

- Testösszetétel és tápláltsági állapot
- Ütemezett hasizom teszt
- Törzsemelés teszt
- Ütemezett fekvőtámasz teszt
- Kézi szorítóerő mérése
- Helyből távol ugrás teszt
- Hajlékonysági teszt

- Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter)

A mérések eredményeit tanulói azonosítókhoz rendelve minden évben feltöltjük az erre kifejlesztett informatikai rendszerbe.

2.12 Az iskola környezeti nevelési programja

A környezettudatosságra nevelés a közoktatás kiemelt fejlesztési feladata, melynek az iskolai oktatás valamennyi elemét át kell hatnia, elő kell segítenie a tanulók személyiségének fejlődését.

A környezeti nevelési program keretei:

- intézményi programok,
- kollégiumi csoportok hétvégi kirándulásai
- osztályfőnöki órák ide vonatkozó témái
- SZMSZ rendelkezései (balesetvédelem, energiatakarékosság stb.)
- papír és hulladékgyűjtés
- osztálykörnyezet kialakítása
- iskolai közmunka

A környezeti nevelés alapelve

A hétköznapi ember a teremtett világot a maga kétarcúságában éli meg: az elemek építenek és rombolnak, az ember segítségére is fordíthat bármit, de ezek képesek el is pusztítani őt. A világ egyszerre szép és rút is tud lenni. Rendalapítónk gondolkodásában a teremtett világ: út, amely Istentől való és képes elvezetni is Hozzá. Az ember és a világ közötti összezavarodott kapcsolat oka: a felfuvalkodottság, az irányvesztettség, az agresszivitás. Az emberre nem az anyag és annak erői veszélyesek, hanem az ember viszonyulása ezekhez. Az uralkodás, birtoklás helyett a szemlélés, a csodálat, a tanulás a helyes beállítottság.

Növendékeinkkel szeretnénk megismertetni Assisi Szent Ferenc gondolkodását, a teremtett világgal való harmónia feltételét vagyis hogy a teremtés okán testvérként tekintünk a természetre.

A környezeti nevelés célja

A környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel formálása. Tanítványaink környezeti erkölcsének, társadalmi-természeti felelősségének megalapozása. Diákjainkban az alakuló értéktudat, együttműködési képesség, életviteli szokások, a személyes és a közös felelősségtudat alapjainak formálása, a hagyományok védelme.

A környezeti nevelés területei:

- Környezetkultúra: művészetek, kézművesség, mikrokörnyezet kialakítása.
- Környezetvédelem: hulladékgyűjtés, növények, állatok védelme, tájvédelem, energiatakarékosság az intézményben, otthonokban, környezetbarát közlekedés.

A környezeti nevelés szinterei:

1. Minden tanulót egyformán érintő elemek

Példamutató környezet:

- Tantermek, folyosók, udvar, élő sarok kialakítása
- Anyag- és energiatakarékos, környezetbarát intézményműködtetés megismertetése a tanulókkal
- A pedagógusok, a dolgozók példamutatása
- Kerékpáros és gyalogos közlekedés ösztönzése
- Szelektív hulladékgyűjtés
- Faliújság, iskolai, kollégiumi médiumok „zöld” rovatai

2. A tanulókat különböző mértékben érintő, tanórán kívüli elemek

- Szakkörök, táborok,
- Környezetvédelmi akciók,
- Előadások, kiállítások,
- Rendszeres természetjáró túrák,
- A környezetvédelem jeles napjainak megünneplése,
- Látogatások múzeumba, állatkertbe, botanikus kertbe, nemzeti parkba, szennyvíztisztítóba, hulladékégetőbe.

A környezeti nevelést szolgáló módszerek

Az élmény-, tevékenységalapú módszerek minél sokoldalúbb alkalmazásának van jelentősége.

- Játékok (szituációs, drámajáték, memóriafejlesztő),
- Projektek (savas eső mérése),
- Riport (kérdőíves felmérés),
- Terepgyakorlati módszerek (terepgyakorlatok, térképészítés, célzott megfigyelések, mérések, táborok, iskolakert, „iskolazöldítés”),
- Aktív, kreatív munka (természetvédelmi munkák, madárvédelmi feladatok, szelektív hulladékgyűjtés, rend- és tisztasági verseny, pályázatok, versenyek, kiállítás rendezése, újságkészítése, kutatómunka),
- Művészetek (vizuális művészetek a környezeti nevelésben, irodalmi alkotások zeneművészet, népművészet, esztétikai érzékenység és élmény fejlesztése).

A környezeti nevelésben résztvevők köre:

- Belső (iskolai) résztvevők: osztályfőnökök, szaktanárok
- Külső résztvevők: szakemberek: környezetvédők, erdészek, meteorológusok, művészek, intézmények

2.13 A bűnmegelőzés, kábítószeres és káros szenvedélyek elleni küzdelem

A bűnmegelőzési rendszer olyan közösségi védelmi rendszer, amely az adott jogrendszer keretein belül biztosítja a jogkövető többség életviszonyainak óvását a törvénysértő magatartások bekövetkezése ellen.

A megelőzés eszközei mindazok a társadalmi és jogi eszközök, amelyek összhatásukban közvetlenül vagy közvetve alkalmasak a bűnözés okainak korlátozására, a sértetté vagy elkövetővé válás akadályozására.

Az iskola feladata a tanulók által adott jelzések felismerése, a viselkedési zavarok helyes értelmezése.

A bűnmegelőzés módszerei

- Megelőzésre nevelés
- Felvilágosítás
- Tanulói közösség tájékoztatása
- Az akarat edzése („Hogyan lehet nemet mondani?”)
- Esetfeldolgozások, vita, egyeztetések
- Pozitív példák bemutatása, mintakövetés

Az áldozattá válás megelőzése érdekében tett intézkedések

Az országos bűnügyi statisztikai jelentések szerint tovább nő a fiatalkorú bűnözők száma, amely részben a családi nevelés hiánya, részben pedig az emberi kapcsolatok, a jövőkép hiányának következménye. A tanulók egy része elidegenedik családjuktól, értékrendjük bizonytalanná válik.

Iskolánkban is előfordulhatnak tanulási problémákkal küzdő tanulók, akik felelőtlenül nyúlnak különböző élvezeti cikkekhez, nehezen alkalmazkodnak környezetükhöz. Ebben az értékzavarban könnyen áldozatokká válhatnak tanulóink, ezért fontos feladat:

- A helyes magatartásformák kialakítása
- Az önismeret, önuralom fejlesztése
- Szilárd értékrend kialakítása, fejlesztése
- Problémák feltárásával a tanulók felvilágosítása
- Szemléletformálás –eset bemutatással

Az erőszakmentes konfliktuskezelés

A konfliktusok az emberi kapcsolatok és a mindennapi életünk velejárói. A megértés, a szeretet hiánya miatt csökkent az emberek tűrőképessége, ezért konfliktushelyzetben gyakrabban választják az erőszakot a kompromisszumos megoldások helyett.

A tanulók naponta kerülnek konfliktushelyzetbe önmagukkal, társaikkal, családjukkal.

A konfliktus lényegében értékek, szándékok, vélemények ütköztetése.

A mindennapi nevelő-oktató munka része

- Az őszinte, nyílt kommunikáció a felek között
- Egymás meghallgatása, megértése
- Akarat és szándék az együttműködésre
- Mások megbecsülése, véleményének elfogadása

A tanulókkal el kell sajátítani különböző konfliktuskezelési technikákat, hogy felelősséget tudjanak vállalni tetteikért, tudjanak választani a különböző viselkedésformák közül (vö. mentálhigiéné szakkör)

A konfliktus megoldásának menete

- Probléma(k) tisztázása
- Okok feltárása
- A konfliktusban érintettek meghallgatása
- Következmények mérlegelése
- Megoldási lehetőségek gyűjtése
- Legmegfelelőbb módszer kiválasztása a konfliktus megoldására
- Meghatározott idő elteltével hatékonyság vizsgálata.

2.14 A tanulók jutalmazásának, elismerésének módszerei, valamint a fegyelmező intézkedések rendje és szempontrendszere – (3. melléklet)

2.15 A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztő programja

A Nemzeti alaptanterv a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának is alapidokumentuma, az abban meghatározott fejlesztési területek – nevelési célok, kulcskompetenciák, illetve a tanulási területeken megfogalmazott célok, feladatok – a sajátos nevelési igényű tanulókra is érvényesek.

2.15.1 A habilitációs ellátás közös elvei

- a) A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésében, oktatásában részt vevő nevelési-oktatási intézmények egész nevelési-oktatási rendszerét átfogó, hosszú távú habilitációs célok és feladatok határozzák meg, melyeket az intézmény dokumentumai tartalmaznak.
- b) A habilitációs tevékenység olyan szakmaközi együttműködésben kialakított és szervezett nyitott tanítási-tanulási folyamatban valósul meg, mely az egyes tanulók vagy tanulócsoportok igényeitől függő eljárások, időkeret, eszközök, módszerek alkalmazását teheti szükségessé.

2.15.2 . Intézményünk a következő pedagógiai feltételeket biztosítja a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése céljából:

- fejlesztő helyiségek
- rugalmas szervezeti keretek kialakítása a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni foglalkoztatásának, illetve osztálytermi foglalkoztatásának megvalósulásához;

- a tanulók sajátos nevelési igénye típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező, az integrált fejlesztésben tapasztalt gyógypedagógus.

2.15.3 Az integrált oktatás jellemzői

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatás. Az együttnevelést megvalósító intézmény többet vállal, magasabb értéket kínál, mint részvétet és védettséget. Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, önmagukhoz mért fejlődése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják:

- Iskolánk támogatja pedagógusok részvételét az integrációt segítő szakmai programokon, akkreditált továbbképzéseken.
- Az iskola pedagógusainak, valamennyi dolgozójának, gyermek- és szülői közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.
- A nyitott tanulási-tanítási folyamatban megvalósuló tevékenység, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai eljárások, eszközök, módszerek, a tanulást-tanítást segítő speciális eszközök alkalmazását.
- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében- oktatásában, fejlesztésében részt vevő pedagógusok a munkájuk során
  - a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszik a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait;
  - a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyságvizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén – megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;
  - egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;
  - együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba, megosztva vállalja a felelősséget a különleges bánásmódot igénylő gyermek haladásáért.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő – a tanuló fogyatékoságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező – gyógypedagógusok munkájuk során

- a) segítik a pedagógiai diagnózis értelmezését;
- b) javaslatot tesznek a fogyatékoság, az egyéb pszichés fejlődési zavar, az autizmus spektrum zavar típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.);
- c) javaslatot tesznek gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;

- d) figyelemmel kísérik a tanulók haladását, részt vesznek a részeredmények értékelésében, javaslatot tesznek az egyéni fejlesztési szükségletekhez igazodó módszerváltásokra;
- e) együttműködnek a szaktanárokkal, kollégiumi nevelőkkel, figyelembe veszik a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;
- f) támogatást nyújtanak a pedagógus számára a differenciáláshoz a tantervi követelmények szintjén, a következőknek megfelelően: nincs érdemi változtatás a tantervben, elvárt tudásban, hanem több idő, személyi támogatás, eszközhasználat, differenciált tananyag-feldolgozás révén jut el a gyermek a tantervi célig. Eltérő tantervi célok megjelenítése esetén – a gyermek szakértői véleményének alapján:
  - fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon – egyéni fejlesztési terv alapján a habilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben;
  - segíti a pedagógust a szűrésben, az egyéni értékelésben, a gyermek önmagához mért fejlődésének megítélésében;
  - segíti a helyi feltételek és a gyermek egyéni szükségleteinek összehangolását.

2.15.4 A kollégiumi nevelés keretei között a sajátos nevelési igényű diákok esetében kiemelt figyelmet kap:

- a szocializációt segítő képességek fejlesztése;
- az egyéni tanulási és ismeretszerzési technikák megtanulása, alkalmazása;
- az egészséges életmódra nevelés – a tanuló speciális igényeihez igazítva az egészség megőrzéséhez szükséges technikák, képességek megszerzése, megőrzése;
- a környezeti nevelés, a saját környezet egyéni igényeknek megfelelő kialakítása;
- a szabadidős program, önkiszolgálás, munka, tehetséggondozás, felzárkóztatás, társas kapcsolatok, közösségi tevékenységek alkalmazása, amelyek a tanuló eredményes társadalmi beilleszkedését segítik elő.

2.15.5 A tanítási órákon a különleges bánásmódot igénylő diákok is az osztályaikba, csoportjaikba integráltan vesznek részt. Azonban a tanárok az adott tantárgynak, és az óra céljának megfelelően differenciált feladatokat adhatnak számukra. Ezek lehetnek:

- a többiekénél több idő biztosítása az adott feladatokhoz
- más típusú feladatok végzése
- eltérő nehézségű feladatok végzése
- páros és csoportos feladatoknál a diákok erősségeit és gyengeségeit figyelembe vevő csoportalakítás

- a szóbeliség, vagy az írásbeliség hangsúlyozottabb alkalmazása
- eltérő házi feladatok kiadása
- egyes feladattípusok értékelésének mellőzése a számonkéréseknél

2.15.6 A tanítási órákon kívül, a délutáni időszakban van lehetőség a különleges bánásmódot igénylő diákok egyéni, vagy kis csoportos tanításával az órákon nem megfelelően elsajátított tananyag pontosabb átadására. Ennek formái az iskolai gyakorlatunkban:

- tantárgyi korrepetálások
- egyéni konzultációs időpontok biztosítása
- tanulópárok vagy felsőbb éves diákok bevonása a tanulásba (közösségi szolgálat)
- középszintű érettségi előkészítő foglalkozások (11-12. évfolyamon)
- fejlesztő foglalkozások (fejlesztő pedagógus, szaktanár vagy gyógypedagógus vezetésével)

2.15.7 A sajátos nevelési igényű diákok oktatására-nevelésére vonatkozó irányelveket a (4.sz melléklet) tartalmazza.

2.16 „A tanulók képesség-kibontakoztatásának elősegítése”

Az EFOP 3.2.6-16-2016-00001 „A tanulók képesség-kibontakoztatásának elősegítése a köznevelési intézményekben” című projekt keretében, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem partnerintézményeként az átvett szakmai programok tananyagát, módszertanát alkalmazzuk a tanórai tevékenységekben, valamint a tanórán kívüli egyéb nevelő-oktató munkában.

3. A SZAKKOLLÉGIUM NEVELÉSI ÉRTÉKEI, ALAPELVEI, CÉLKITŰZÉSEI

3.1. Nevelésünk értékrendje, célkitűzései

3.1.1. A Temesvári Pelbárt Ferences Gimnázium és Szakkollégium olyan többcélú, közös igazgatású közoktatási intézmény, amely együtt látja el iskolai oktatási és kollégiumi nevelési feladatait. A négy, és hat évfolyamos gimnázium mellett hatékony oktatási-nevelési teret biztosít a kollégiumi élet is, amely a hagyományos kollégiumi kereteken túlmenően segíti a vallásos elköteleződést, a személyiség fejlesztést, a tehetséggondozást, a felzárkózást, az értelmiségi feladatokra, a közösségek szolgálatára történő magas szintű, komplex felkészítést, a társadalmi problémák iránti érzékenység elmélyítését, és biztosítja ezek személyi és tárgyi feltételeit.

3.1.2. Különös gondot fordítunk a katolikus elkötelezettség kialakítására, a hagyományok átadásával erősítjük az egyházhoz, a hazához és a családnak való tartozás tudatát. Tevékenységünk kiegészíti a családi és iskolai nevelést, szociális ellátást és biztonságot nyújt. A kollégiumi élet elősegíti a társadalmi szerepek tanulását, a diákok önszerveződését. Segíti a diákokat a hátrányok leküzdésében, esélyeket teremt, biztosítja az integrációt, a hozzáférést a jó minőségű tudáshoz, így megalapozva az egész életen át tartó tanulást. A kollégiumi éveknél fontos szerepük van a tanuláshoz szükséges készségek és képességek, a kulcskompetenciák erősítésében, a tehetség fejlesztésében és a felzárkózás segítésében, ezáltal segítik elő a társadalmi mobilitást.

3.1.3. A kollégium alapfeladata, hogy megteremtse a megfelelő feltételeket a diákok számára a tanuláshoz, amelyben jobban megismerik magukat, felelős közösségi emberekké válnak, közelebb kerülnek a természethez, Istenhez.

3.1.4. A kollégium kiemelt társadalmi szerepe és feladata, hogy a diákok számára lakóhelyüktől és szociális helyzetüktől függetlenül – biztosítsa a minőségi tudáshoz és a keresztény szellemben történő neveléshez való hozzáférést. A szakkollégiumba a gimnáziumi felvételi eljárás során az iskolánkba felvett, és kollégiumi ellátást igénylő diákok kerülnek be.

3.1.5. Szakkollégiumunk diákjai közül évről-évre növekedik az ún. SNI-s (sajátos nevelési igényű) diákok száma. Növendékeink az ország minden részéből, különböző szociokulturális környezetből érkeznek. Ennek megfelelően a csoportok összetétele családi háttér, tanulási képességek és életkor szempontjából is meglehetősen heterogén. Az SNI-s diákok körül elfogadó légkört teremtünk, és szakemberek segítségével biztosítjuk a számukra, hogy sikerüljön képességeiket kibontakoztatni.

3.1.6. A kollégiumi pedagógiai nevelés legfontosabb színterei a tanulást segítő tevékenységeken (stúdium, tantárgyi korrepetálás, fejlesztő és felzárkóztató órák) túl a szabadidő hasznos eltöltésének megszervezése, hatékonyra tétele.

3.1.7. A középiskolai szakkollégium olyan emberközpontú oktatási, nevelési és kulturális környezetet biztosít, amely a teljes embert képes megszólítani, és ezáltal hatványozza a tudásátadás eredményességét. A nevelési program a diákok együttműködésére épülve a személyességre helyezi a hangsúlyt, és így segíti a diákokat az önreflexió, a felelősségvállalás, a közösségi szerepkonfliktusok területein éppúgy, mint a pályaorientáció, a hivatáskeresés és a családi életre nevelés kérdéseiben. A szakkollégium rendszeres és igényes programkínálattal olyan kulturális környezetet biztosít, amely nagyban megkönnyíti a magyar és az európai örökség kreatív megismerését

3.1.8. A középiskolai szakkollégium szem előtt tartja az ország igényét egy olyan értelmiség felnevelésére, amely mind szakmailag, mind emberi és közösségi minőségében képes a jövő iránti elkötelezett felelősségvállalásra. Ezért arra törekszik, hogy programkínálata révén a diákok öntevékenyen szembesüljenek korunk égető kihívásaival, a társadalom nagy feladataival. A minőségi tehetséggondozás szakkollégiumi formájához elengedhetetlen, hogy a sokrétű programkínálat egy helyen biztosítható legyen. A cél szem előtt tartásával a megfelelő oktatási és nevelési környezet, a művészeti és sportlétesítmények, valamint a programkínálat anyagi feltételeinek biztosítása állami feladat. Ugyanígy költségvetési teher a személyes foglalkozást is lehetővé tevő, a kollégiumokra vonatkozó nevelőtanári létszámnál magasabb oktató-nevelői jelenlét biztosítása.

3.1.9. A középiskolai szakkollégium a tehetséggondozás kivételes lehetőségeit minden elköteleződni vágyó diáknak elérhetővé kívánja tenni. A gimnáziumi oktatás magas színvonalú kiegészítéseként működtetett képzési rendszer révén elkerülhető, hogy a kollégiumi képzés pusztán gimnáziumi oktatási feladatokat lásson el, és ezáltal mintegy felhigítsa a tantárgyi órakeret tartalmát. A szakkollégium által kínált szellemi, közösségi és kulturális többlet speciális elköteleződést és a szakkollégium által képviselt értékek iránti felelősségvállalást kíván.

3.1.10. Mivel kiemelt jelentőségű, hogy a tanulás szervesen kapcsolódjék a tehetséggondozás, a nevelés, a kultúrabefogadás és a közösségformálás folyamataihoz, célszerűnek bizonyul az is, hogy a kollégiumi csoportbeosztás kövesse a gimnáziumi tanulócsoporthoz.

3.1.11. A hatékony közösségi élet kialakításához szükség van heti rendszerességgel tartott közösségépítő foglalkozásokra, és ritkábban megszervezett közösségi programokra, melyek általában fontosabb ünnepeinkhez kapcsolódnak.

3.1.12. Az egészséges életmód követelményével összhangban a középiskolai szakkollégium feladata, hogy a diákok számára elegendő alkalmat nyújtson a testnevelésre. A szakkollégium nagyobb létszámú diákközösségében az is fontos, hogy a széles sportkínálatban minden diák megtalálja a személyére szabott kihívást jelentő és fejlődést biztosító sportágat. Fontos nevelési célnak tartjuk, hogy az itt töltött idő alatt diákjaink megismerjék az egyéni, a páros és a csapat sportok által közvetített szerepeket, melyek nagymértékben segítik a társadalmi szerepek tanulását.

3.1.13. A kultúraátadás folyamatába illeszkedik a középiskolai szakkollégium zenei, irodalmi, képzőművészeti, művészettörténeti, előadóművészi képzési programja is. A diákok művészeti előadásai szervesen kapcsolódnak a szakkollégium közösségi alkalmaihoz. A szellemi és spirituális horizont szélesítése érdekében a középiskolai szakkollégium rendszeresen meghív művészeket, kutatókat, jeles közéleti személyeket.

3.1.14. A szakkollégium céljai között szerepel a diákok felkészítése a XXI. század kihívásaira. A jövővel való foglalkozás, az új kihívások és lehetőségek megismerése, és a felkészülés az előttünk álló évtizedekre meg kell, hogy jelenjen a múlt hagyományaihoz való ragaszkodás, és azok tisztelete mellett.

3.1.15. A szakkollégiumban a leghangsúlyosabb nevelői feladatokat ferences szerzetesek látják el. Az intézmény alapelve, hogy a szerzetesi közösség mellé értékrend és elhivatottság alapján csatlakoznak a civil nevelők, s ehhez a nagyobb közösséghez tudnak a szakkollégiumba jelentkező diákok társulni. Éppen ezért a szakkollégium kiemelt célja a ferences lelkiség közvetítése, és átadása a szerzetes nevelők életpéldája, valamint az egész intézménynek a rendház életére épülő működése által.

3.1.2. Nevelésünk alapelvei

Az iskola és a szakkollégium ferences jellegéből adódóan legfontosabb alapelveink azok a vonások, amelyeket Assisi Szent Ferenc életpéldája, és az általa alapított közösség mintája alapján szeretnénk átadni a diákoknak:

- a. A Ferenc által alapított közösség **az evangélium szerinti élet** megélésére jött létre. Nem célunk, hogy minden diákból szerzetes vagy pap váljék, de fontosnak tartjuk, hogy minden diákunk életállapotának megfelelően törekedjen az evangélium szerinti életre, hitéletének elmélyítésére, fejlesztésére. Éppen ezért az **imádság, a** lelki fejlődésre való törekvés központi része kell, hogy legyen a diákok mindennapi életének.
- b. A Szent Ferenc által alapított szerzetesi közösséghez sokban hasonló, **egy fedél alatt élő, tanuló és dolgozó férfi közösség** él a szakkollégiumban. A közösségi élet megvalósításának egyik kulcsa a Szent Ferenc által mutatott **önzetlenség** és **alázat** minden napi megélése. (A ferencesekkel való sajátos kapcsolat jellemzője, hogy nem tanár uraknak, hanem atyának, vagy testvérnek szólítják őket a diákok.)
- c. A **természet szeretete** és tisztelete, a természet közeli élet fontos részét képezi a mindennapi életnek a szakkollégiumban. Fontosnak tartjuk, hogy a természet otthont adjon a kikapcsolódáshoz, a munkához és az imádsághoz is a közösségünk tagjai számára.

- d. Szent Ferenc példájával azt is mutatja, hogy a Jóistent a teremtett világ megismerésével, szépségeinek visszaadásával is áldani lehet. Ezért kiemelten fontos a **művészeti képzés**, a művészi érzékenység és látásmód kialakítása.
- e. Szent Ferenc saját keze munkájával állt neki templomok helyreállításának. Diákjainkat szeretnénk a **kétkezi munkára** is felkészíteni.
- f. Szent Ferenc megtérése előtt lovag volt, és fiatal korában megalapozta, hogy fizikuma alkalmas legyen a gyakori nélkülözésből álló életre is. A diákjaink számára a **sportot**, mint közösségi programot, örömforrást, és az emberi teljesítmény határainak kitolását alkalmazzuk. A lovagiasságot és a sportszerűséget pedig az élet minden területére átkonvertálható értéknek tartjuk.
- g. Személyes törődés, **egyéni fejlődési utak segítése áthatja a szakkollégium működését**. Szent Ferenc sem ugyanazt várta el minden követőjétől, nem mindenki ugyanazt az utat járja be mellette. A követőit nem értelmi képességei alapján választotta meg (vagy fogadta el). Ez intézményünkben a széles spektrumú tehetséggondozásnak és a felzárkóztatásnak egymás melletti párhuzamos megszervezését igényli.
- h. Nem kívánjuk diákjainktól, hogy Szent Ferencnek az önként vállalt szegénységét kövessék, de fontosnak tartjuk, hogy a **mértékletesség** megjelenjen a diákok gondolkodásában.
- i. Szent Ferencnek a **leprásokhoz** kötődő kapcsolata arra ösztönöz minket, hogy a társadalomnak bármilyen szempontból megbélyegzett tagjai felé szeretettel, segítő szándékkal forduljunk, és ennek keretében a szakkollégiumba fogadjuk a szegényeket, a sajátos nevelési igényű, hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű diákokat is, és őket is segítjük a tehetségük kibontakoztatásában.

3.2. A szakkollégiumi nevelés feladatai

3.2.1 A tanulás tanítása

A tanulási és gondolkodási kultúra fejlesztése. (A hatékony, önálló tanulás, a digitális kompetencia, a matematikai kompetencia fejlesztése.)

Cél:

- a folyamatos tanulás szükségességének tudatosítása,
- a tanulási kedv fejlesztése a tanulás belső igényként való megjelenése (motiváció) érdekében,
- a helyes tanulási módszerek elsajátítása,
- az önálló ismeretszerzés igényének kialakítása,
- a reális önismeret elősegítése,
- a képességnek megfelelő tanulmányi eredmény elérése.

Fejlesztési területek:

- a tanulási feltételek biztosítása (szilencium, állandó nevelőtanári jelenlét)
- tanulási terv készítése, a tanulási sorrend megállapítása, időterv készítése,
- a szóbeli tanulás menetének kialakítása (az órai anyag felidézése, a szóbeli anyag megtanulása, ismétlés, leckemondás),

- az írásbeli feladatok megoldási menetének elsajátítása (a feladat megértése, adatkiírás, összefüggések keresése, a műveletek keresése, ellenőrzés).
- az egyénre jellemző, eredményes tanulási stílus megtalálása, és elsajátítása

A tanulás tanításának formái különösen is:

- a. osztályfőnöki óra keretében
- b. szaktárgyi keretben
- c. szaktanári konzultáció formájában
- d. nevelőtanári egyéni foglalkozásban
- e. iskolapszichológus segítségével
- f. mentálhigiénés szakember bevonásával
- g. fejlesztő pedagógus segítségével
- h. gyógypedagógus segítségével
- i. idősebb diákok korrepetálási közösségi szolgálatával
- j. kollégiumi csoportfoglalkozás keretében

3.2.2 Erkölcsi nevelés

Vallási nevelés

Cél:

- az eltérő szintű és hagyományú vallási közösségekből érkezők tapintattal való fölkarolása és segítése a beilleszkedésben
- a keresztény erkölcsi értékrend megismerése/interiorizálása
- az egyházi év ünnepeinek megismerése és közös ünneplése
- az élet során várható értékdilemmákra történő felkészülés
- Bevezetés a keresztény élet gyakorlatába
- A keresztény emberkép (antropológia) és istenkép megismertetése, és az ebből következő magatartásmódok bemutatása
- Az élethivatás megtalálása
- Tudatos, reflexív viselkedés, élet
- Tudatos életvezetés
- Az emberi élet értékességének megalapozása, és az élet védelme a keresztény alapelvek szerint
- Az istenhit elősegítése és az imádságban való fejlődés
- “Jó és boldog életet” élni
- Az életállapotnak megfelelő erkölcsösség

Fejlesztési területek:

- A lelkiismeret nevelése
- A normák tudatosítása és a szabálykövető viselkedés elősegítése
- Önálló döntések meghozatalának elősegítése
- Felkészülés az élethivatásra
- Az önreflexió képességének kialakítása, begyakorlása,
- Az életvezetés alapelemei

- A megfelelő önértékelés kifejlesztése
- Képesség saját igényeink kifejezésére és mások igényeinek észrevételére
- Rákérdezés az élet nagy kérdéseire,
- Az imádság útján való fejlődés
- A megkülönböztetés készségének fejlesztése
- A "homo ethicus" (az ember, mint erkölcsi lény) alapjainak lerakása

Mindennek a formái különösen is:

- a. személyes beszélgetések a ferences szerzetesekkel
- b. csoportos beszélgetések a kollégiumi csoportok vezetőivel, c. Lelkigyakorlatok, rekollekciós napok
- d. közösségépítő foglalkozások
- e. mentálhigiénés egyéni és csoportalkalmak
- f. fegyelmezés különböző formái
- g. szombat esti bűnbánati alkalmak
- h. osztálykonferenciák, nevelőtestületi értekezletek
- i. szakmai előadások vendég előadókkal szakemberekkel

3.2.3 Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Cél:

- A diákokban alakuljon ki a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy hazánkért nem pusztán lelkesedni kell, hanem tenni is.
- Ismerjék meg nemzeti kultúránkat, és annak értékeit. Alakuljon ki az igény az ismeretek továbbadására.
- Ismerjék meg történelmünket
- Ismerjék meg hazánk híres szülötteit az élet számos területén
- Legyenek tisztában a honfitársaink által elért eredményekkel
- Ismerjék meg a történelmi Magyarország területét, és népeit
- Ismerjék meg az iskola szűkebb környezetének, Esztergomnak a magyar történelemben betöltött szerepét és jelentőségét. ismerjék meg és legyenek büszkék az itteni értékekre.

Fejlesztési területek:

- Felkelteni az érdeklődést a történelmi múlt, az értékes emberek, és az emberek által létrehozott értékek iránt.
- A nemzeti öntudatot elősegítő olvasmányok olvasása
- A helyi értékek (Esztergom városa és a ferences kolostor és templom) bemutatása, tudatosítása és az irántuk való érzékenység fejlesztése
- A saját közösség (iskola, Ferences Rend) értékei iránti fogékonyság növelése, alkotásainak, tevékenységének megismertetése
- Határokon túli magyarokkal való kapcsolat kialakítása (tanulótársakon keresztül is)
- "Kultúra fogyasztó" emberek nevelése

Mindennek formái különösen is:

- a. népzenei oktatás

- b. néptánc
- c. tanulmányi kirándulások a határon túlra is
- d. iskolai ünnepségek
- e. partnerkapcsolat külföldi magyar társintézményekkel
- f. meghívott vendégek előadásai
- g. történelem oktatás
- h. tanulmányi versenyek
- i. helyismereti séták, előadások
- j. színház- múzeum és hangverseny látogatások,

3.2.4 A családi életre nevelés

Cél:

- Az egészséges férfi-kép kialakítása, a férfivá nevelés
- Harmonikus családi modellek megismerése
- Párkapcsolati ismeretek
- A férfi és nő kapcsolatának és a családnak a keresztény (bibliai) felfogáson alapuló elmélyítése ill. megismertetése, annak bemutatására, hogy mindez nem akadályozza, hanem sokkal inkább elősegíti az ember boldogságát.
- Hogy a téma átbeszélésével csökkenteni lehessen a válásoknak a gyerekekre gyakorolt traumatizáló hatását, és azok a gyerekek is pozitív ismeretekhez jussanak a családról, akiknek negatív tapasztalataik is vannak.
- Az élethez való pozitív hozzáállás és védelme, annak kezdetétől végső pontjáig.
- Az egészséges pszicho-szexuális fejlődés.
- Tudatosság és felelősség a párkapcsolatban, családban.
- Pozitív példák megismertetése
-

Fejlesztési területek:

- Pozitív önkép és önértékelés kialakulásának elősegítése
- Önmagam és mások tiszteletének kialakítása, hogy ne eszközként kezelje senki a másikat, de őt se lehessen eszközként kezelni.
- A családról, párkapcsolatról szexualitásról való nyílt, ugyanakkor tiszta és tiszteletteljes beszéd elsajátítása.
- A boldogság, "jó érzés" tiszta örömeiben és a hit szerint.
- Tudatosság és felelősségre nevelés párkapcsolati téren is.

Mindennek formái:

- a. tematikus csoportfoglalkozások
- b. kiscsoportos foglalkozások
- c. szülő diák napok
- d. meghívott vendégek előadásai
- e. Programok, ahol lányok is lehetnek (pl néptánc, bálók stb.)
- f. Közösségi szolgálat (szoc. Otthonokban, árvaházakban stb.)

3.2.5 Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Cél:

- A demokratikus jogállam működésének megismerése
- Demokráciára épülő kisebb közösségek alakítása
- A szabálykövető magatartás értékeinek felismerése, megértése
- Vezetői pozíciók és az alázat kapcsolatának megértése
- A jelen és a múlt politikai eseményeinek megértése

Fejlesztési területek:

- Érdekérvényesítés és az egyéni érdekek közösség alá rendelése
- Közösségi, társadalmi szerepek gyakorlása
- Vita kultúra
- A hírek kritikus olvasása, követése

A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításának folyamatában kiemelt szerepet játszanak:

- a. diákönkormányzat;
- b. az osztályok döntéshozatali gyakorlata
- c. a tematikus csoportfoglalkozások
- d. meghívott előadók
- e. pünkösdi királyválasztás
- f. a diáksport versenyek

3.2.6 Önismeret, társas kultúra fejlesztés

Szociális képességek

Cél:

- önismereten és önértékelésen alapuló önfejlesztési képesség kialakítása (napi, rendszeres lelkiismeretvizsgálat, hálaadás)
- önálló életvezetéshez szükséges ismeretek megismerése gyakorlása (folyamatos, életkorhoz kötött feladatrendszer)
- a világ egészére vonatkozó ismeretek elsajátítása (a lexikális tudás életszerűvé tétele)
- közösségi szokások és minták közvetítése a szociális és kommunikációs készségek fejlesztésével (empátia, tolerancia, kooperáció, konfliktuskezelés, kommunikációs és vitakultúra, szervezőkészség)
- az alapvetően elfogadott társadalmi értékek és normák közvetítése, a tanulók személyiségébe való beépülés elősegítése,
- a kollégiumi érték- és szokásrendszer kialakítása,
- a családi életre nevelés elősegítése,
- a diákönkormányzat működési feltételeinek biztosítása.

Fejlesztési területek:

- a személyiség erős és gyenge oldalainak a tudatosítása, önvizsgálat, önelemzés,
- a személyiség érdeklődésére és egyéniségére épülő életprogram megtervezése,
- közéleti szereplésre való felkészítés, az egyéni ügyek önálló intézésének segítése,
- a természet és a társadalom életének megismerése, azokhoz való pozitív viszonyulás erősítése.
- jól átlátható viselkedésszabályok kialakítása, és azok betartásának kontrollja, illetlani ismeretek a gyakorlatban,
- erkölcsi kategóriák és normák tudatosítása (lelkiismeret, becsület),
- a csoporthoz és a kollégiumi közösséghez való tartozás érzésének erősítése, hagyományápolás,
- személyes példamutatás a pozitív értékek közvetítésében,
- a segítőkészség és az együttműködési képesség fejlesztése,
- kulturált társas kapcsolatok kialakítása,
- az érdekvényesítő képesség és vitakultúra fejlesztése.

Ennek formái különösen:

- a. lelki gyakorlatok
- b. közösségépítő alkalmak
- c. tematikus csoportfoglalkozás
- d. egyéni kísérés (pszichológus, pap, nevelőtanár, mentálhigiénés szakember)
- e. napi rendszeres lelkiismeret vizsgálatok, hálaadás

Elsődleges feladat a kollégiumunkba kerülő diákok szocializációja. A nevelőtanárok segítik a csoportjukba kerülő tanulók beilleszkedését, a kollégisták egymás közötti kapcsolatrendszerének kialakulását.

Különösen nagy figyelmet igényelnek az alulszocializált, normaszegő, beilleszkedési zavarokkal küzdő gyerekek, akik rossz családi körülmények közül érkeznek, s értékrendjük alakításához szükséges a legmegfelelőbb megoldási módok, módszerek tanulmányozása és alkalmazása.

3.2.7 Testi, lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmód, környezet-tudatos magatartás kialakításának segítése
vö. Egészségnevelési Program

Cél:

- az egészséges életmód iránti igény, és az ehhez kapcsolódó szokásrendszer kialakítása,
- a testi képességek fejlesztése és folyamatos karbantartása,
- a szenvedélybetegségek elkerülésének elősegítése és önpusztító hatásainak a tudatosítása,
- a szabadidős tevékenységek kultúrájának fejlesztése,
- életmód mintaként szolgáló belső kollégiumi élet megteremtése (mindennapi szobatarítás, mosás, vasalás, az egészséges öltözködés, a kulturált étkezés, a környezet tisztasága, a testápolás, a rendszeret kialakításával belső igénnyé váljon)

- a természetben végzett tevékenységek megismerése, megszeretése (túrák, táborok, kerti és erdei munkák)

Fejlesztési területek:

- személyes motívumok fejlesztése
- személyes képességek fejlesztése
- önismeret, stresszoldás, stresszkezelés
- kulturális programok szervezése, hagyományápolás
- a mindennapi sportolás lehetőségeinek a biztosítása, sportprogramok, versenyek szervezése.

Ennek formái:

- a. Sportköri foglalkozások, Diáksport Egyesületi sportolás
- b. kirándulások, séták, táborok
- c. iskolai háziversenyek
- d. teljesítmény túrák
- e. mentálhigiénés foglalkozások

3.2.8 Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Cél:

- A diákok és a nevelők is legyenek nyitottak a különböző szempontokból hátrányban lévő személyek problémáinak megismerésére.
- Ismerjék fel, hogy a közösségek erejét a gyengékkel, elesettekkel való törődés mértéke mutatja meg, és ennek fejlesztése a közösség minden tagjának érdeke
- Törekedjenek rá, hogy a segítségnyújtás és a segítség elfogadása mindenki életében jelenjen meg.
- Tudatosodjon bennük, hogy mindenkinek vannak erősségei, amelyekkel mások segítségére lehet.
- Megbízható, felelősségvállalásra képes felnőttek legyenek, és ezt már itt gyakorolják be.
- Olyan felnőttek legyenek, akiket nemcsak az önérdek vezérel, hanem képesek tágabb, vagy szűkebb közösségükért, különösen is a rászorultakért tenni.

Fejlesztési területek:

- szociális érzékenység növelése
- a segítség adás és fogadás kereteinek, kultúrájának megteremtése
- A megbízhatóság és az adott szó megtartásának kifejlesztése,
- Rábízott feladatok önálló elvégzése
- A kezdeményező készség fejlesztése és bátorítása.
- Öszinteségre és kitartásra nevelés

Megvalósítás formái:

- a. fiatalabb diákok korrepetálása
- b. szecsckavezér, mazsola pásztor rendszer

- c. szakkörök, edzések vezetése
- d. rászorulókat támogatása
- e. segítség a szociális otthonban és a város rászorulóinak körében
- f. segítség a konyhai munkákban
- g. közmunka

3.2.9 Fenntarthatóság, környezettudatosság

Cél:

- Szent Ferenc példáját követve célunk, hogy a diákok megismerjék az egész teremtett világra tesvérként tekintő szemléletét, amely megalapozza a természet értékeinek megbecsülését, védelmét.
- A ferenci gondolkodás lényeges eleme a mértékletesség megélése a mindennapokban, és az életpálya tervezésében is. Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink számára ne az egyre magasabb fokú anyagi jólét elérése jelentse a legfontosabb mozgató erőt, hanem az egész Földdel, és annak minden lakosával számoljanak a saját igényeik kialakítása kapcsán.

Fejlesztési területek:

- rendezett környezet kialakítása
- az étel, az energia pazarlásának elkerülése
- szelektív hulladékkezelés kialakítása
- tudatos vásárlói magatartás fejlesztése

A környezettudatosságra nevelés alkalmai:

- a. tematikus csoportfoglalkozások
- b. erdei iskolai programok
- c. kirándulások, táborok
- d. lelki gyakorlatok
- e. meghívott vendégek előadásai
- f. tudatos hulladékkezelés a mindennapokban
- g. szemétyűjtési akciók

3.2.10 Pályaorientáció

Felzárkóztatás. Tehetségek kiválasztása és gondozása, a pályaorientáció segítése

Cél:

- a tanulók képességeinek megismerése,
- a tanulásban elmaradt tanulók segítése, annak esélyét biztosítani, hogy az iskolában eredményesen végezzék tanulmányaikat,
- a kollégium prefektusai segítséget nyújtanak a tanulók közötti műveltségi, képességbeli, felkészültségi, neveltségi lemaradások csökkentésében,
- a tehetséges tanulókat képességei kibontakoztatásában, tudásuk bővítésében segítség,

- figyelem a kollégiumi élet színes, tevékenységközpontú szervezésével a diákok alkotóképességének megnyilvánulására, a tehetségek kibontakoztatására, a diákok helyes önértékelését erősítő sikerélményekre
- az egyes szakmák, hivatások megismertetése, a pályaválasztás, illetve a választott életpályára való felkészülés segítése.
- kiemelt cél a társadalom szempontjából kiemelten fontos hivatások megismertetése, és népszerűsítése a diákok körében (egészségügyben, oktatásban, szociális szférában, egyházi szolgálatban)
- szintén fontosnak tartjuk, az informatikának, és kiemelten az internet technológiának, mint a jövő egyik kulcsterületének minél szélesebb körű megismerését, az ehhez köthető tevékenységek, szakmák, képzések bemutatását, és a középiskolai tananyagon túl, a munkaerő piacon jól használható tudást nyújtó foglalkozások felajánlását a szakkollégiumban.

Fejlesztési területek:

- a helyileg szokásos tanulási rend megismertetése,
- a helyes időbeosztás kialakítása,
- tájékozódás a tanulók egyéni célkitűzéseiről, a szülők elvárásairól,
- az érdeklődési irányok támogatása, az egyéni ambíciók kibontakoztatása,
- a helyes önismeret, az önbecsülés és az önbizalom erősítése,
- a továbbtanulási lehetőségek megismertetése, a reális pályaválasztás segítése,
- a szóbeli előadókészség fejlesztése,
- önképzési terv készítése,
- a vizsgákra, érettségire való pszichés felkészítés,
- a végzős tanulók felvételi eredményének visszacsatolás, pályakövetés.

Ennek formái:

- a. felzárkóztató foglalkozások
- b. korrepetálások
- c. tanulópárok, idősebb diákok segítsége
- d. szakkörök
- e. szupercsoportok
- f. nyelvvizsga felkészítők
- g. Ferences Ösztöndíj Program
- h. verseny felkészítések
- i. pályaorientációs napok

3.2.11 Társadalmi, gazdálkodási jártasságok fejlesztése

Cél:

- a gazdálkodás mibenlétének tudatosítása
- a takarékos gondolkodás és a folytonos döntések meghozatalának kényszere
- a marketing piaci szerepének felismerése.
- a piaci mechanizmus: a kereslet és kínálat egymásra hatásának ismerete

- a pénzről szerzett korábbi ismeretek rendszerezése, a változások mozgatórugóinak, a mai pénz lényegének, funkcióinak megértetése
- a devizapiaci változásoknak az árfolyamra és a szereplők döntéseire, saját életére gyakorolt hatásának felismertetése
- a bankok világa
- kriptovaluták, bitcoin bányászat

Fejlesztési területek:

- a tapasztalatok rendszerezése az infláció mértékével, kiváltó okaival összefüggésben
- az infláció gazdasági szereplőkre gyakorolt hatásának egyre önállóbb értékelése
- költségvetés-készítés
- tudatos fogyasztói magatartás erősítése
- a megtakarítás és a hitelfelvétel értelmezése
- megtakarítás, öngondoskodás, profit, kockázatvállalás, beruházás, versenytárs, szállító, vevő
- kincstárjegy, államkötvény, szja, áfa, tao, jövedéki adó, helyi adó, szociális hozzájárulási adó, adómorál, állampolgári felelősség

Ennek formái:

- a. tematikus csoportfoglalkozások
- b. meghívott előadók
- c. nevelői beszélgetések

3.2.12 Médiatudatosságra nevelés

Cél:

- az új és hagyományos médiumok nyelvének ismerete
- az értelmező, mérlegelő beállítódás kialakítása a médiumok kezelésében
- a média működésének és hatásmechanizmusának főbb törvényszerűségeinek megismerés
- a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokat, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjainak megismerése

Fejlesztési területek:

- kritikai gondolkodás
- média tartalmak létrehozása
- tudatos médiahasználat
- hiteles információk beszerzésének útjainak megismerése
- fakenews-ok felismerése

Megvalósítás formái:

- a. A digitális eszközök használatának fokozatossága (limitálása, vagy elősegítése)
- b. film klub
- c. tematikus csoportfoglalkozások

- d. meghívott előadók
- e. biztonságos-iskola program
- f. iskola újság
- g. iskola rádió
- h. filmpályázatok
- i. Ferences Ösztöndíj Program
- j. Múzeum digitalizálási együttműködés

3.3. A szakkollégium működése

3.3.1. A szakkollégium irányítása

3.3.1.1. A Temesvári Pelbárt Ferences Gimnázium és Szakkollégium keretei között működő diákkotthon (kollégium) a mindenkori igazgató vezetése alatt áll. A közvetlen irányítás napi, operatív feladatait a kollégiumi helyettes igazgató látja el. Távollétében a lelki-igazgatóhelyettes intézkedhet.

3.3.1.2. A szakkollégium irányítása a gimnázium működésével összhangban, a gimnáziumi oktatási-nevelési elvekhez és gyakorlathoz szervesen illeszkedve történik. A két intézményegység szoros kapcsolata az azonos etikai, fegyelmezési és fegyelmi szabályokban is megjelenik.

3.3.2. A szakkollégiumi nevelők

3.3.2.1. A szakkollégiumban a nevelési feladatokat - az Nkt.-ben meghatározott végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező, pedagógus munkakörben foglalkoztatott – kollégiumi nevelőtanár látja el, aki

- a. a nevelőtestület tagjaival és vezetőivel szoros együttműködésben végzi munkáját,
  - b. korszerű szakmai ismeretekkel rendelkezik, rendszeres önképzéssel, szervezett továbbképzéssel törekszik a szakmai és spirituális megújulásra,
  - c. képes a nevelési folyamat megtervezésére, megszervezésére, irányítására,
  - d. ellenőrzésére, értékelésére; jártas a különböző pedagógiai eljárások, módszerek alkalmazásában, egyéniségével, lelkiességével, megjelenésével, felkészültségével, műveltségével, életmódjával követendő példaként szolgál a diákok számára,
  - e. megfelelő empátiával rendelkezik, nevelői eljárásaiban, pedagógiai kommunikációjában a diákok iránti tiszteletet, szeretetet, elkötelezettséget és bizalmat helyezi előtérbe,
  - f. képes a diákok helyzetének, személyiségének megismerésére, megértésére,
  - g. képes a diákokkal őszinte, bizalmon alapuló viszonyt kialakítani,
  - h. képes a konfliktusok eredményes kezelésére,
  - i. munkája során folyamatosan együttműködik a diákok közösségeivel, a
  - j. nevelésükben részt vevő személyekkel, szervezetekkel.
- a kollégiumi nevelőtanár munkáját a jogszabályokban foglaltak szerint végzi.

3.3.2.2 A szakkollégiumban egyes időszakokban a diákok felügyeletét nem pedagógus munkakörben dolgozó oktatást segítő munkatársak (kollégiumi felügyelők) látják el. A szakkollégiumban dolgozó, nem pedagógus munkakörben foglalkoztatott munkatársak is mind rendelkeznek valamilyen pedagógiai végzettséggel és rájuk is a pedagógus munkakörben dolgozókkal megegyező elvárások vonatkoznak.

3.3.2.3 A szakkollégiumban dolgozó, nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak (portások, takarítók, konyhai dolgozók és karbantartók) munkáját is a gyermekközpontúság, a nevelés eredményességének támogatása kell, hogy jellemezze. Jelenlétük, megnyilvánulásaik, tevékenységük és annak színvonala is nevelési tényezőként hat a kollégisták mindennapjaiban.

3.3.3. Tárgyi, környezeti feltételek

3.3.3.1. A szakkollégium belső és külső környezete a nevelési célok megvalósíthatóságát szolgálja. A kollégiumi közösség számára a biztonság olyan általános szempont, amelynek érvényesülését a kollégiumi helyettes vezetésével az épület gondnoka ellenőrzi.

3.3.3.2. A jogszabályi előírásoknak megfelelően a szakkollégium biztosítja a nyugodt tanulás, az önálló ismeretszerzés, a kulturális, a sport- és egyéb szabadidős tevékenységek, valamint a diákkörök, szakkörök működésének feltételeit, valamint gondoskodik a diákok nyugodt pihenéséről, az egyéni visszavonulás lehetőségéről. A fenntartóval szoros együttműködésben a szakkollégium gondoskodik az étkezés, a betegellátás és a vendégfogadás megfelelő helyszíneinek biztosításáról.

3.3.3.3. A Temesvári Pelbárt Ferences Gimnázium és Szakkollégium épületében helyezkedik el az Esztergomi Ferences Rendház és egy szociális otthon is. A szakkollégiumi közösség törekszik ennek megfelelően élni hétköznapjait. Különösen ügyelünk a hely épségére, tisztaságára és – különösen éjjel – a nyugalomra.

3.4. A szakkollégiumi élet megszervezése

3.4.1. A szakkollégiumi élet szervezésében szerepet kapó szervezetek

3.4.1.1. A kollégiumi élet megszervezésében jelentős szerepet tölt be a diákönkormányzat. Fontosnak tartjuk, hogy a diákok azonosulni tudjanak a kollégium célkitűzéseivel, elfogadják annak szabályait és szokásait. A DÖK szerepe, hogy a diákok szempontjai is megjelenjenek a kollégiumi élet szervezésében. A szakkollégium és a diákönkormányzat közös munkáját az erre a diákönkormányzat által választott tanár koordinálja.

3.4.1.2 Szintén fontosnak tartjuk a Szülői Munkaközösség együttműködését a kollégiumi élet szervezésével kapcsolatban. A szülők igényei, elvárásai, meglátásai sok esetben tudják más megvilágításba helyezni a felmerülő kérdéseket.

3.4.1.3 Az iskola öregdiákjai a Pax et Bonum Esztergomi Ferences Öregdiák Egyesületen keresztül tudnak hatást gyakorolni a szakkollégium működésére. Az öregdiákok a saját szakterületeiken felajánlott segítséggel, előadások tartásával, vagy neves előadók meghívásával gyakran színesítik a kollégiumi programokat. Ezen kívül az iskola hagyományainak megtartása, a múlt, a jelen és a jövő összekapcsolása érdekében is fontosnak tartjuk, hogy az öregdiákok a sajátjuknak érezzék az iskolát a távozásuk után is.

3.4.2. Egészségfejlesztési feladatok

3.4.2.1. A szakkollégium biztosítja a rendszeres és egészséges étkezést, a tisztálkodást, az előírásoknak megfelelő egészségügyi ellátást. Ebben az iskola szorosan együttműködik a helyi egészségügyi szolgálatokkal. A szakkollégiumban a sport kiemelt szerepet kap.

3.4.2.2. A betegellátás kapcsán az iskolaorvossal, a védőnővel, egy kollégiumi orvossal és a Szociális Otthonnal kötöttünk megállapodást annak érdekében, hogy a diákok megfelelő egészségügyi ellátásban részesüljenek. A komolyabb betegségek esetén a diákok szüleit kérjük meg, hogy gyermekük számára biztosítsák a megfelelő ellátást.

3.4.3. Iskolai étkeztetés

3.4.3.1. A szakkollégiumban törekszünk a diákok helyes táplálkozási szokásainak kialakítására. Az iskolai étkezés milyensége és mennyisége ezért kiemelt figyelmet kell, hogy kapjon. Az étrend összeállításában dietetikus szakértő segíti az ételmezésvezető munkáját. A kulturált étkezés lehetőségének biztosítása pedig nevelőmunkánkat segíti.

3.4.3.2. Az iskola tágas, valamennyi diák befogadására alkalmas étkezővel rendelkezik. A közösség alakítása érdekében a reggelik, a vacsorák, valamint a hétfégi ebédek alkalmával az egész iskola együtt étkezik. A nevelők az étkezés alatt is a csoportjaikkal vannak, és biztatják a diákokat a megfelelő és kulturált táplálkozásra. A ferences lelkiség egyik központi eleme a szegényekkel szembeni szolidaritás, s ennek egyik megjelenési formája az ételről való gondolkodás, (Az étel megbecsülése, a kiszedett ételt elfogyasztása, a figyelmesség az asztalnál, vagy hogy kenyeret nem dobunk ki.)

3.4.3.3. A konyha képviselője és a diákönkormányzat időnként egyeztet a tapasztalatokról. A menü összeállításában és az étkeztetés megszervezésében törekszünk a különböző igények figyelembe vételére, és arra, hogy minél kevesebb étel vesszen kárba. A konyha az alapanyagokat és az adalékanyagokat az egészséges táplálkozás követelményeit szem előtt tartva választja meg. Orvosilag indokolt esetben a diákoknak speciális diétát biztosítunk.

3.4.3.4. Minden reggelinél és vacsoránál van lehetősége a diákoknak szendvicseket csomagolni maguknak, ha gyakoribb étkezésre van szükségük. Ezen kívül délelőttönként a büfében is tudnak tápláló, egészséges termékeket vásárolni.

3.4.4. Mindennapos testmozgás

3.4.4.1. A Nemzeti Köznevelési Törvény előírja a mindennapos testnevelési óra beépítését. Iskolánkban, e törvényi előírást megelőzően is kiemelt feladatunknak tartottuk, hogy minden gyerek minden nap szervezett testmozgás foglalkozásban vegyen részt. Ebben a gimnázium és a szakkollégium elválaszthatatlan nevelési egysége előny és kimeríthetetlen lehetőség: az órarendi testnevelésórák mellett széles sportkínálatot biztosít a szakkollégium. Jelenleg az alábbi sportkörök működnek: kosárlabda, labdarúgás, (egyesületi és amatőr szinteken), asztalitenisz, röplabda, kondicionálóterem használat, floorball, tenisz, szertorna, hagyományőrző bajnokság, úszás, néptánc. Ezen kívül rendszeresen a hosszabb-rövidebb túrák minden csoport életében, melyek közül néhány a mindennapos testnevelés keretében kerül megszervezésre. A tavaszi és őszi időszakban az iskola kenuinak segítségével a Dunán és a Kis-Dunán is lehetőség van vízi túrákat tenni tanárok, vagy idősebb diákok vezetése mellett.

3.4.4.2. Minden év szeptemberében felmérjük a gyógytestnevelésre utalt diákok helyzetét, számukra gyógytestnevelő tart órát. Tornatermi és uszodai foglalkozásokat is szervezünk a diákoknak, s az iskolaorvos dönti el, hogy kinek milyen típusú gyógytestnevelés foglalkozásokra kell járni.

3.4.4.3. Fontosnak tartjuk, hogy a diákok számára a sportolás keretei között versenyzési lehetőséget is biztosítsunk. Ennek legintenzívebb formája az iskola sportegyesülete, a Hajdu Antal Ferences DSE keretei közötti versenyzés labdarúgás és kosárlabda sportágakban. Ezen kívül minden általunk felkínált sportágban benevezünk a Diákolimpiai versenyekre, hogy lehetőség legyen más iskolák diákjaival megmérkőzni a csapatainknak. A még nagyobb tömegek versenyzésbe történő bevonása érdekében szervezünk házi versenyeket, melyen az osztályok csapatai csaphatnak össze egymással.

3.4.5. A szenvedélybetegségek megelőzése, a drogprevenció

3.4.5.1 A szakkollégiumban kiemelt célunk, hogy ne alakuljanak ki káros, a diákok jövőjét veszélyeztető szokások, illetve a meglévő függésekről segítsük leszokni a nálunk nevelkedő fiatalokat. A mai fiatalokra leginkább veszélyes függések közül a dohányzás, a túlzott alkohol

fogyasztás, a kábítószer használat, a telefon vagy számítógép függés az a terület, melynek megelőzésével és kezelésével folyamatos feladataink vannak.

3.4.5.2. A prevenciónak szemléletünk szerint kiemelt területe a pozitív megelőzés, azaz a diákok számos érdekes, intenzív programmal, élménnyel való lefoglalása, amely mellett kevésbé alakul ki az igény pótcselekvések, egészségre káros élmények keresésére. A szakkollégium sűrű heti programja, és a számtalan kötelező és szabadon választott foglalkozás ezt a preventív jelleget is hivatott képviselni.

3.4.5.3 A prevenció másik fontos területe a lelki egészség megtartása és visszaállítása. Fontosnak tartjuk, hogy a nevelők a diákokra odafigyelve, nehézségeiket, barátságaikat, párkapcsolataikat és családi viszonyaikat is megismerve felismerjék a rossz lelkiállapotba kerülő fiatalokat, és számukra segítséget nyújtsanak, vagy megfelelő szakemberhez közvetítsék őket.

3.4.5.4 Az iskola konzervatív értékrendje szerint gondolkodva fontosnak tartjuk, hogy az egyértelműen káros, egészségtelen termékek fogyasztását, használatát elítéljük, és a szakkollégiumban minden diák számára tiltjuk, függetlenül attól, hogy a nagykorú diákok számára élnek-e még állami korlátozások a használatukban.

3.4.5.5. A drogreprenció lehetséges kollégiumi szinterei: - Szülői értekezletek

- Értekezletek, esetmegbeszélések, tréningek
- Drogreprenciós rendezvények
- Továbbképzések
- Kirándulások, túrák, sportprogramok, erdei iskola, tábor
- Filmvetítés
- Szakkörök
- Kiscsoportos beszélgetések
- Tematikus előadás
- Tematikus csoportfoglalkozás

3.5. A szakkollégium kapcsolatrendszere

3.5.1. A szakkollégium alapfeladataiból adódó kapcsolatok

3.5.1.1. A szakkollégium nevelési feladatainak eredményes megoldása érdekében rendszeres kapcsolatot tart a szülőkkel, illetve a diák törvényes képviselőjével. A kapcsolattartás egyik fontos eszköze az igazgatói körlevél, amelyben nemcsak iskolai témákkal kapcsolatos dolgok szerepelnek, hanem a kollégiumi élet is előkerül. Ismert és bevált kapcsolattartási forma a szülői értekezlet, amelyre egy tanévben általában két ízben kerül sor a kollégiumban. Ezekon kívül tarthatóak tematikus, rendkívüli értekezletek is. A szülőket a tanulmányi eredményekről félévente tájékoztatjuk. Minden félévben két alkalommal tartunk szaktanári fogadóórát a szülők részére. Ennek idejében minden kollégiumi nevelőnk a szülők rendelkezésére áll. A szakkollégium vezetője és a prefektus a diák kollégiumi munkájáról, magatartásáról, a tanulmányi eredmények alakulásáról a tanév során indokolt esetben a szülőket írásban értesíti, és szükség esetén személyes találkozást kér.

3.5.1.2. A szülői közösség formálása érdekében osztályonként szülő-diák napokat szervezünk, hogy a családok közötti kapcsolattartás is erősödjön, és a szülőknek rálátása legyen gyermekük közösségi életére, kapcsolataira.

3.5.1.3. Az intézményi kommunikáció eszköze az elektronikus napló, melyen keresztül megvalósítható a kapcsolattartás, és a szülők folyamatosan, naprakészen tudják követni gyermekük eredményeit, hiányzásait, és az előrehaladásával kapcsolatos információkat. Az elektronikus naplón keresztül lehet a tanári fogadóórákra is időpontot foglalni.

3.5.1.4. A szakkollégium rendszeresen beszámol az aktuális ügyekről a fenntartónak. A fenntartó rendszeres látogatást tesz a kollégiumban. A fenntartói szakmai ellenőrzés a Katolikus Pedagógiai Intézet (KAPI) feladata.

3.5.1.5. Hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű diák, valamint veszélyeztetett gyermek esetében kapcsolatot veszünk fel a gyermekjóléti szolgálattal, a település – a diákok nevelésében érintett - intézményeivel, nevelésbe vett gyermek esetén a gyámjával, nevelőszülőjével vagy gyermekotthonával, civil szervezeteivel, érintettség esetén a helyinemzetiségi önkormányzatokkal.

3.5.2. A sajátos többletfeladatokból eredő kapcsolatok

3.5.2.1. Intézményünk évről évre egyre szorosabb kapcsolatot ápol másik két ferences fenntartású iskolával a Szentendrei Ferences Gimnáziummal és a Szent Angéla Ferences Általános Iskola és Gimnáziummal. Közös Pedagógus továbbképzések, ösztöndíj pályázatok, projektek, testvérosztályi és sport kapcsolatok kötik össze az iskoláinkat.

3.5.2.2 Szoros kapcsolatot ápolunk az esztergomi egyházi fenntartású iskolákkal Árpádházi Szent Erzsébet Óvoda, Általános Iskola és Gimnáziummal,

A Prímási Iskolaközponttal, és a Meszlényi Zoltán Katolikus Általános Iskolával.

3.5.2.3 Szakmai kapcsolatot ápolunk még számos magyarországi szervezettel a diákok hatékonyabb nevelése, oktatása érdekében. Ezek közül a legjelentősebbek:

ferences plébániák, rendházak

Katolikus Pedagógiai Intézet

Honvéd Kadét Program

72 tanítvány

Marista Iskolatestvérek

Esztergom város Önkormányzata

Komárom-Esztergom Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Esztergomi Tagintézménye

Esztergomi Városi Tenisz Klub

Esztergomi Kajak- Kenu Sportegyesület

Zsolt Nándor Katolikus Zeneiskola Esztergom

Az esztergomi kulturális intézmények: Keresztény Múzeum, Duna Múzeum, Balassa Múzeum

Sapientia (Szerzetesi Hittudományi Főiskola) és Pázmány Péter Katolikus Egyetem (tanítási gyakorlat kapcsán)

Kárpátaljai Ferences Misszió Alapítvány, Budapest

Ferences Világi Rend Magyarországi Közössége

3.5.2.4 Rendszeresen kapcsolatban állunk határon túli, magyar lakta területek szervezeteivel a diákcsoporthoz kirándulásai és határon túl végzett közösségi szolgálati tevékenységünk kapcsán. Ezek közül legfontosabbak:

- Ausztria: Mariazell, Korda Zarándokház,
- Kárpátalja: Ferences Misszió, Nagyszőlős
- Erdély:
  - o Ferences Rendtartomány rendházai
  - o Magyarok Nagyasszonya Gyermekvédelmi Központ, Déva – Románia
  - o Szent Erzsébet Gyermekotthon, Szászváros – Románia
  - o Gyermek Jézus Otthon, Székelyhíd – Románia
  - o Bethlen Gábor Református Kollégium, Kolozsvár – Románia
- Genfi Magyar Egyesület - Svájc
- Írországi Katolikus Magyarok Közössége, Dublin

3.5.2.5 A diákok nyelvoktatásának fejlesztése, és a diákok szélesebb látókörének elérése érdekében kapcsolatban állunk több külföldi intézménnyel is, amelyekkel tanáraink és diákjaink idegen nyelven tartják a kapcsolatot.

- Veit-Höser Gimnázium, Bogen - Németország (testvériskola kapcsolat)
- Franziskanergymnasium Kreuzburg Grosklotzenburg – Németország (testvériskolai kapcsolat)
- Central European Teaching Program (CETP) (anyanyelvi tanárok közvetítése)
- *Legio Christi Római Katolikus Szervezet, Róma – Olaszország*

3.6. A szakkollégiumi tevékenységek

3.6.1. A tevékenységek szerkezete

3.6.1.1. A szakkollégium a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket - annak céljától, jellegétől függően - kollégiumi programok, csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi, az intézményi szervezet működéséhez pedagógiai irányítást, illetve támogatást biztosít.

3.6.1.2. A foglalkozások tervezése, szervezése során kiemelten ügyel a pozitív tanulási attitűd kialakítására és megerősítésére, a kreativitás fejlesztésére, az egész életen át tartó ismeretbővítés fontosságára. Külön figyelmet fordít a sajátos nevelési igényű diákok egyéni szükségleteire. Számos szakkör a kompetenciafejlesztésen, és az ismeret átadáson túl a közösség építését is szolgálja.

3.6.1.3. A szakkollégiumi foglalkozásokat a pedagógiai programnak megfelelő éves tanulói foglalkozási terv alapján szervezzük. Az éves tanulói foglalkozási terv kollégiumi csoportonként tartalmazza a kötelező foglalkozásokat, valamint a választható foglalkozásokat. Ezeket az első tanítási héten hirdeti meg a szaktanár/nevelő, majd a diákok jelentkezését megfelelő mérlegelési idő leteltével a harmadik tanítási héten rögzítjük és lezárjuk. Félévkor a diákoknak lehetőségük van változtatni a tanév elején választott foglalkozásokon. Az éves tanulói foglalkozási terv összeállításának koordinálása – a foglalkozások helyszínbeosztásával együtt – a programokért felelős igazgató helyettes feladata. 3.6.1.4. A szakkollégium által a tanév során szervezett, hétvégi bentlakást igénylő, komplex tehetségfejlesztő programok közül évente legalább három érint minden osztályt, de vannak az egész iskolát egyszerre érintő hétvégi komplex tehetségfejlesztő programok is.

3.6.2. Tanulást segítő foglalkozások:

3.6.2.1. A rendszeres iskolai felkészülést biztosító egyéni és csoportos foglalkozás (stúdium):

Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
2.75 óra	2,75óra	2,75óra	2,75óra	2,75óra	0,5óra	2.25óra

A stúdiumok időpontjai előre meg vannak határozva a kollégium házirendjében, de a diákok elfoglaltságai, szabadon választott foglalkozásai gyakran ütközhetnek ezeknek az időpontjaival, így a kimaradt foglalkozások pótlását egyénileg a prefektussal történt egyeztetés alapján szükséges megvalósítani.

3.6.2.2. Differenciált képességfejlesztő, tehetség-kibontakoztató foglalkozások, melyek a gimnáziumi intézményegységgel szoros együttműködésben részben felsőoktatási tanulmányokra készít. Részben pedig széles látókörű, sokoldalúan képzett értelmiségi szerepvállalásra, közösség szolgálatára alkalmas férfiak kialakulását segítik.

3.6.2.2.1 Szaktárgyakhoz kapcsolódó tehetségfejlesztés, versenyfelkészítés, nyelvvizsga felkészítés (a felmerülő igényeknek megfelelően, de általában): matematika, fizika, kémia, biológia, földrajz, angol, német, olasz, történelem, magyar, rajz, művészettörténet, informatika, társadalomismeret, katolikus hittan. szakkör, sakk, fotó, Viktor Frankl fiai (pszichológia), énekar, népi zenekar, orgona, színjátás, rajz, néptánc, hadtörténet, hagyományörző bajvívás, hit és önismeret, hivatásgondozás, csodakert program.

diákok felzárkóztatása, hátránykompenzáció: tantárgyi korrepetálások (igény szerint), felzárkóztatás a bejövő osztályokban (matematika, szövegértés, angol, német), gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, művészet terapeuta, pszichológus, mentálhigiénés szakember által vezetett egyéni vagy kis csoportos foglalkozások.

3.6.2.2.4 Ferences Ösztöndíj Program a tehetséges diákok egyéni fejlesztésére, projektek létrehozására, a képességeik kibontakoztatására.

3.6.2.2.5 A digitális kompetencia-fejlesztő foglalkozásokon célunk, hogy azoknak a diákoknak, akiknek mind az érdeklődése, mind a tanulmányi felkészültsége megengedi, olyan elméleti és gyakorlati képzést biztosítsunk, amit a jövőben a továbbtanulás során és a munkaerőpiacon is az előnyükre tudnak fordítani. (A képzést külső partnerek, az IT világában működő cégek, öregdiákok bevonásával szervezzük a felmerülő igényeknek megfelelően. Pl. IT védelem, tesztelő, webszerkesztő, stb)

3.6.3. Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító csoportvezetői foglalkozások

3.6.3.1. Közösségi foglalkozás a kollégiumi csoportok számára:

a) Tömbösített csoportfoglalkozás az első hétvégén, vagy még a tanévkezdés előtt a bejövő új osztályok számára (Szecska vagy mazsola táborok) (péntek-vasárnap, hétfői benntartózkodást igénylő komplex tehetséggondozó program): a csoportok számára év eleji kohézióteremtő és önismereti foglalkozások a prefektus által összeállított, az igazgatóval egyeztetett rend szerint. Ezek a hétfőnapokon kapnak helyet az első helyismereti foglalkozások is. Megvalósításukban pedig a prefektus segítségére vannak az idősebb diákokból kikerülő felkészített segítők is. A témaválasztásnál a prefektus nagymértékben támaszkodik a csoportról szerzett tapasztalataira és az életkori illetve évfolyamokra jellemző érdeklődési- vagy problémamezőre.

b) Szent Ferenc projekt (hétfői benntartózkodást igénylő komplex tehetséggondozó program) Az október 4-ét megelőző napokban. A három napos program célja évfolyamonként egyre elmélyültebben megismerni Assisi Szent Ferenc életét, s az életpéldája, tanítása, művei alapján önismereti, személyiségfejlesztési, közösségi feladatok megoldása a csoportvezetők, és felkért segítők irányításával.

c) Tömbösített csoportfoglalkozás az egyik márciusi hétfőnapon (péntek-vasárnap, hétfői benntartózkodást igénylő komplex tehetséggondozó program): a csoportok nagyjöjti csapatépítő és önismereti foglalkozás-csoportja a nevelőtanár által összeállított, a lelki-igazgatóhelyetttel egyeztetett rend szerint. A témaválasztásnál a csoportvezető nagymértékben támaszkodik a csoportról szerzett tapasztalataira és az életkori illetve évfolyamokra jellemző érdeklődési- vagy problémamezőre.

d) Évente egy osztálykirándulás. 7-11. évfolyamon május-június hónapokban, a 12. évfolyamon szeptember-október hónapokban. A kirándulások 3-5 tanítási napot és egy teljes hétfőnapot érintenek (péntek-vasárnap, hétfői benntartózkodást igénylő komplex tehetséggondozó program). A kirándulások tematikájában fontos szerepet játszik a Magyar történelem és kultúra megismerése, a határon túl élő honfitársainkkal élő kapcsolatok kialakítása, és a komplex személyiség fejlesztés, valamint tehetséggondozás.

e) Évente legalább egy kulturális tehetséggondozó hétfő. Ennek keretében a csoport elutazik, és egy kiválasztott városban több művészeti ág programján vesz részt. (Koncertek, kiállítások, múzeumpedagógiai programok, színházi előadások, stb.)

f) Természetjáró hétvégék, félévente legalább 2 alkalommal. (Pilis, Visegrádi hegység, a Gerecse, vagy akár a Felvidéken, és távolabbi úti célok megismerése, bejárása) A programokra történő felkészítéssel, és ha szükséges (pl. barlangászat) vezetéssel

g) A csoport életével kapcsolatos feladatok, tevékenységek, események, problémák megbeszélése, értékelése: naponta este 15 perces csoportidő, ezen felül igény szerint szervez a prefektus.

3.6.3.2. Tematikus csoportfoglalkozások:

a. minden csoportban hetente, szombaton 1 óra,

b. ezen felül igény szerint szervez csoportfoglalkozást a prefektus;

3.6.3.3. Egyéni fejlesztési foglalkozás. A diákoknak a csoportvezető (prefektus) általi kísérő foglalkozások. (Félévente minden diákkal legalább egy egyéni foglalkozás.)

3.6.3.4. A kollégiumi közösségek szervezésével összefüggő foglalkozások:

Diákönkormányzati ülések: A diákönkormányzat szervezetenként és működését

tekintve önálló testület, saját szabályzattal. Működését az erre választott nevelőtanár segíti. A diákönkormányzat rendszeres közösségépítő foglalkozásai elősegítik a társadalmi szerepek, a vezetői attitűdök, a felelős képviselő és a demokratikus értékek tanulását, begyakorlását és elmélyítését.

3.6.3.5. A diákokkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások az életvezetés,

a) tanulmányok,

b) kapcsolattartás, a beilleszkedés és a fegyelem területein;

c) iskolapszichológusi szolgálat;

d) lelki vezetés;

e) mentálhigiénés beszélgetés;

f) prefektusi/nevelőtanári elbeszélgetés;

g) gyóntatás;

3.6.3.6 A diákok lelki egészségét, vallásos elmélyülését szolgáló csoportos alkalmak

a. Iskolai Szentmise

b. osztálymisék

c. Szombat esti bűnbánati alkalmak

d. Egyéb hitgyakorlatok. Pl. Szentségimádás, májusi Mária köszöntők, alkalmi imádságok Pl. Taizéi imaóra stb.

3.6.4. A szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások:

3.6.4.1. A szakkollégium az alábbi rendszeres foglalkozásokat, programokat szervezi heti rendszerességgel:

a. kollégiumi filmklub (igényes művészfilmek vetítése szombat este, utána irányított beszélgetés)

b. szabad tornaterem és sportpálya használat (foci, kosárlabda, röplabda)

c. csoportvezetői filmvetítés: igény szerint, valamelyik este.

3.6.4.2. A szakkollégium az alábbi rendszeres foglalkozásokat, programokat szervezi havi rendszerességgel:

a. kollégiumi koncert; (egyházzenei, filharmónia koncert, meghívott előadó, vagy diákok zenei produkciója)

b. meghívott előadók (magyar és nemzetközi tudományos és művészeti élet képviselőivel való rendszeres találkozások alkalmi, a programokért felelős igazgató-helyettes koordinálásában és az előadások szervezésével megbízott szaktanár vezetésével;

3.6.4.3. A szakkollégium az alábbi foglalkozásokat, programokat szervezi alkalom szerint évente visszatérően:

a. év eleji Veni Sancte

b. Ki Mit Tud?

c. karácsonyi rekollekció

d. adventi gyertyagyújtás (4 alkalom); (kollégiumi szinten és csoport szinten is)

e. házszentelés (január 6.) közös imádság keretében;

f. hamvazószerdai böjtkezdet,

g. nagyböjti rekollekció

i. nemzeti ünnepnapok: október 6, október 23, március 15, június 4.

j. emléknepok: kommunizmus áldozatainak, holokauszt áldozatainak emléknepja

k. kortárs galéria: kortárs művészek kiállítása megnyitóval a szakkollégium Kákonyi Galériájában;

l. házi labdarúgás, röplabda, asztalitenisz, és sakk versenyek

m. kiállítás a diákok rajzaiból, festményeiből, fotóiból

n. Franka Warrior (ügyességi sportverseny)

o. Év végi Te Deum

3.6.5. A szakkollégiumi foglalkozások óraszámai

3.6.5.1. A szakkollégiumi csoportfoglalkozások éves óraszámja

TÉMAKÖR	7-8. évfolyam	9. évfolyam	10. évfolyam		11. évfolyam	12. évfolyam
A tanulás tanítása	4	3	2		2	2
Az erkölcsi nevelés	2	2	2		2	1
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2		2	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	1	2	2		2	1
Az önismeret és társas kultúra fejlesztése	1	1	1		1	1
A családi életre nevelés	1	1	2		2	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2		2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2		2	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2		2	2
Pályaorientáció	2	2	2		2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2		2	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1		1	1
összesen évi	22 óra	22 óra	22 óra		22 óra	20 óra

3.6.5.2. A diákok szakkollégiumi foglalkozásainak heti óraszámát az NKT 28.§ (1) és (4), valamint az 59/2013. (VIII.9.) EMMI rendelet 4.§ (2) és 5.§ (4) bekezdéseivel összhangban az alábbi táblázat szerint alakul (a táblázat a minimum követelményeket tartalmazza, az egy hétre jutó átlag értékében):

kollégiumi foglalkozás	7.évf.	8.évf.	9.évf.	10.évf.	11.évf.	12.évf.
6.2.1. szerinti tevékenység	16.75	16,75 óra	16.75 óra	16.75 óra	16.75 óra	20 óra
6.2.2. vagy 6.2.3 vagy 6.2.4. szerinti tevékenység	legalább 2 óra	legalább 2 óra	legalább 2 óra	legalább 2 óra	legalább 1 óra	legalább 1 óra
6.3.1. szerinti tevékenység (egy hétre elosztott érték)	legalább 1,5 óra	legalább 1,5 óra	legalább 1,5 óra	legalább 1,5 óra	legalább 1,5 óra	legalább 1,5 óra
6.3.2. szerinti tevékenység	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra
6.3.3. és 6.3.4. szerinti tevékenység	szabadon választható, nincs minimum érték					
6.3.5. és 6.3.6 szerinti tevékenység	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra
6.4.1. szerinti tevékenység	szabadon választható					
6.4.2. szerinti tevékenység	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra	1 óra
6.4.3. szerinti tevékenység (egy hétre elosztott érték)	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra
összesen heti:	26,75 óra	26,75 óra	26,75 óra	26.75 óra	25,75 óra	25.75 óra

3.6.6. A tematikus csoportfoglalkozások tartalma

3.6.6.1. A tematikus csoportfoglalkozások szervezése és tartalma az 59/2013. (VIII.9.) EMMI rendelet 3. mellékletét követi. A csoportfoglalkozások éves munkatervét a nevelőtanárok a körülmények lehető legteljesebb figyelembevételével készítik el. Adott esetben kikérik az osztályferences a mentálhigiénés szakember vagy a kollégiumi helyettes segítségét. Az egyes foglalkozások óratervét a nevelőtanár készíti el.

3.6.6.2. A szakkollégiumi foglalkozások programterve

3.6.6.2.1 A tanulás tanítása

A kollégiumba érkező tanulók jellemzően sok iskolából, különböző méretű és társadalmi összetételű településről, eltérő családi környezetből jönnek. Attitűdjeik, életviteli és tanulási módszereik és tanulásuk hatékonysága is eltérő. Mivel a tanuláshoz tartozó képességek legtöbb összetevője tanítható, a rendszeres tanulás módszertani foglalkozások eredményeképpen a tanulók szert tesznek a tanulás szervezésében a fokozatos önállóságra, a sorrendiség felállítására.

A kollégiumi tanulás módszertani foglalkozások közvetlenül az iskolai órákra való felkészülést, az iskolai tanulás hatékonyságának növelését, de távlatosan a sikeres pályaválasztást, a világban való eredményesebb tájékozódást szolgálják. Segítik a kollégistákat abban, hogy idejüket, erejüket jól be tudják osztani, szervezni tudják kollégiumi életüket, hatékony, célszerű, feladataikhoz, életrendjükhöz igazodó fontossági sorrendet tudjanak felállítani tevékenységeik és a tanulnivalók között. Elősegítik, hogy a kollégisták kialakítsák magukban annak tudatát, hogy a rendszeres és folyamatos készülés, a gyakorlás, alapja az iskolai sikernek, ugyanakkor előkészít a továbbtanulás bármely irányára, valamint a felnőtt életre. Kialakítják az önálló tanulás, a közösségben való tanulás módszereit, felkészítenek az önművelésre és önnevelésre.

Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak a fejlesztése a kollégiumban magába foglalja az egyénhez igazodó korszerű tanulási stratégiák, módszerek, eljárások kiépítését, az értő olvasás fejlesztését, ideértve a képi olvasás és a digitális olvasás képességeit, az emlékezet erősítését, a célszerű tudás kialakításához szükséges módszerek kialakítását, az önnevelés igényének kialakítását, az életen át tartó tanuláskihívásának, gondolatának elfogadását.

A tanulás módszertani foglalkozások hozzájárulnak az önművelés igényének fejlesztéséhez, kibontakoztatásához, az önálló ismeretszerzéshez kötődő pozitív attitűd kialakításához, az iskolai és iskolán kívüli tanulás jelentőségének felismeréséhez. A foglalkozások elősegítik, hogy a tanulók tudásuknak megfelelő szinten tudjanak és akarjanak teljesíteni, e tudást kívánják továbbfejleszteni.

Fejlesztési követelmények 7-8. évfolyam

- Ismerje meg - és előbb tanári segítséggel, majd önállóan - alkalmazza a kollégiumi tanulás folyamatában használatos, az életkori sajátosságaihoz igazodó, egyénre, csoportra szabott, hatékony tanulási eljárásokat, módszereket.
- Tudjon a tanulnivalók között - képességeivel, érdeklődésével, pályaképével, illetve az objektív követelményekkel egyaránt harmonizáló - fontossági sorrendet felállítani.
- Tudja - segítséggel - szervezni az idejét, a tevékenységeit.
- Gyakorolja a szövegértő olvasást, az iskolai követelmények teljesítésére felkészítő tanulási technikákat. Használja rendszeresen a tanulást segítő hagyományos és modern eszközöket.
- Ismerje és alkalmazza a könyvtárhasználat szabályait, és fogadja el a könyvtárban való viselkedés normáit.
- Tudja igénybe venni az iskolai könyvtár, a digitális információhordozók által biztosított szolgáltatásokat.
- Tudja megkülönböztetni az alapvető dokumentumfajtákat.
- Legyen képes ismereteket meríteni nyomtatott és audiovizuális dokumentumokból, valamint az Internetről, tömegkommunikációs műsorokból.
- Legyen képes a tanultakról rövid tartalmi ismertetést készíteni, és erről szóban vagy írásban beszámolni. Legyen képes munkáját értékelni.

Időkeret:

7. évfolyam	8. évfolyam
4 óra	3 óra

	Tartalmak, tevékenységek
Tanulási módszerek elsajátítása és alkalmazása	Tanulási módszerek a kollégiumban. Egyéni tanulás. Tanulás közösségben. Segítő tanulás. Ellenőrzött tanulás. Különböző tanulási technikák, módszerek (pl. jegyzetkészítés, szövegolvasás, szövegírás, lényegkiemelés), tanulási stratégiák megismerése, felismerése saját tanulási stratégiájának megismerése és elsajátítása. A módszerek alkalmazása tantárgy- és helyzet-specifikusan. A tanulás egyéb feltételei (időterv, taneszközök, motiváltság, tanulási sorrend stb.). A feltételek fontossága, kipróbálása a gyakorlatban, egyéni sajátosságok megbeszélése.
Könyvtárhasználat, Könyvtárhasználati ismeretek, Dokumentumismeret	Képi jelek, ikonok, diagramok olvasása. Dokumentumismeret, nyomtatott dokumentumok ismerete és alkalmazása. Tájékozódás a könyvtárban (segédkönyvek, katalógus, kézikönyvtár). Az ismeretek elsajátítása és a készségek kialakítása feladatok segítségével a gyakorlatban. A szellemi munka technikái. Különböző témák feldolgozása egyes könyvtári segédeszközök és dokumentumok segítségével (könyvek, folyóiratok, videó, CD-ROM, Internet stb.).

Fejlesztési követelmények 9-12. évfolyam

- Ismerje meg és alkalmazza a kollégiumi tanulás folyamatában használatos, az életkori sajátosságokat figyelembe vevő, egyénre, csoportra szabott, hatékony tanulási eljárásokat, módszereket.
- Tudjon a tanulnivalók között fontossági sorrendet felállítani.
- Tudja - segítséggel - szervezni az idejét, a tevékenységeit.
- Gyakorolja a szövegértő olvasást, az iskolai követelmények teljesítésére felkészítő tanulási technikákat. Tanulja meg a tantárgyhoz kapcsolódó ismeretek, mondanivalók szabatos szóbeli és írásbeli megfogalmazását. Váljon képessé arra, hogy az iskolai ellenőrzés és értékelés során eredményesen tudjon teljesíteni.
- Gyakorolja a szakmatanulásra, a továbbtanulásra, a való életre felkészítő technikákat, módszereket. Tudjon szelektálni az információk rendszerében.
- Használja rendszeresen a tanulást segítő hagyományos és modern eszközöket.
- Használja rendszeresen a könyvtárat, és igényelje szolgáltatásait.
- Iskolai feladataihoz és egyéni problémái megoldásához tudja kiválasztani a szükséges dokumentumtípust és legyen képes gyakorlati felhasználására.

- Legyen képes elemezni, értelmezni, rendszerezni a megszerzett információkat, és szóban vagy írásban számoljon be a megoldásokról.
- Rendszeres könyvtári munkával is fejlődjenek hatékony tanulási módszerei és önművelési szokásai.
- Szerezzen tapasztalatokat a legújabb technológiákon, így az Információs és Kommunikációs Technológiákon (IKT) alapuló információhordozók használatában, alkalmazza azokat.

Időkeret:

9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
3 óra	2 óra	2 óra	2 óra
Témakörök	Tartalmak, tevékenységek		
Tanulási módszerek elsajátítása és alkalmazása	A kollégiumi tanulás jellemzői. Különböző tanulási módszerek a kollégiumban. Tanulószobai tanulás. Egyéni tanulás. Segítő tanulás. Az eredményes tanulás. Tanulás a közösségben. Kooperatív tanulás projekt. A módszerek alkalmazása tantárgy- és helyzet-specifikusan. A tanulási szokások tudatos alakítása, korrekciója. Gondolkodás. Emlékezetfejlesztés. Koncentráció. Ismétlés. Gyakorlás. Kreatív írás. Olvasásfejlesztés. Szövegértés-fejlesztés. Beszédművelés. Ismeretek ellenőrzése. Tantárgyak fontossági sorrendje a tanuló számára. A felkészülés módszerei az iskolai feladatok teljesítésére. A tanulás motiváltságának felmérése, alakítása. Az önművelés igényének kialakítása. Sajátos érdeklődésnek megfelelő tanulási teljesítmény (prezentáció, kiselőadás, internet-közlemény, kollégiumi újság, kollégiumi rádió stb.) A szakmai és érettségi vizsgák főbb szabályai, követelményei, a szakmai vizsgákra, az érettségire való felkészülés módszerei. A felsőoktatási felvételi eljárás szabályai, követelményei, a felkészülés módszerei. A követelmények megismerése, a módszerek (tételvázlat, tételkifejtés, teszt- és esszéfeladatok, szóbeli feleletek stb.) gyakorlása valóság-közeli szituációkban.		
Könyvtárhasználat, dokumentumismeret	Az eddig megszerzett könyvtári ismeretek rendszerezése a tanulók aktuális érdeklődéséhez igazodva. Gyakorlatok a könyvtárhasználatban, önálló egyéni munkák (kiselőadás, házi dolgozat, érettségi és felvételi feladatok) kidolgozása. A különböző dokumentumfajták (könyv, sajtótermékek, audiovizuális dokumentumok, digitális adathordozók) szerepe a szaktárgyi ismeretszerzésben, valamint a köznapi élet egyéb területein. Dokumentumfajták felhasználása a gyakorlatban.		

	Az információfeldolgozás fázisainak (anyaggyűjtés, rendszerezés, értékelés, közlés) technikáinak (irodalomjegyzék, jegyzetelés, cédulázás, vázlat) módszereinek és etikai szabályainak elsajátítása a gyakorlat segítségével.
Informatikai és számítástechnikai ismeretek	Informatikai és számítástechnikai ismeretek gyakorlása, felhasználása a kollégiumban. Internethasználat. Multimédia. ECDL vizsgára való felkészüléshez segítség, gyakorlás. IKT technológiák.
Könyvtári informatika	Könyvtártípusok. Dokumentumfajták. Katalógustípusok. Önálló kutatás megfelelő információhordozók kiválasztásával.

3.6.6.2.2 Erkölcsi nevelés / Vallásos nevelés

A kollégiumi nevelés során fontos, hogy a diákok megismerjék az alapvető erkölcsi normákat, és ezek a normák beépüljenek személyiségükbe, mindennapi életükbe, tevékenységükbe.

Lényeges, hogy az erkölcsi nevelés a napi élet gyakorlatából, tapasztalataiból vegyen példákat, egyben készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra és azok kezelésére.

A kamasz fiatalok esetében különösen jelentős, hogy segítsen számukra választ találni erkölcsi kérdéseikre, az esetleges problémáikra. Az erkölcsi nevelés nagy hatással van a közösség és az egyén életére egyaránt.

Fejlesztési követelmények, 1-8. évfolyam

- Ismerje az erkölcs fogalmát és szerepét az emberi együttélésben.
- Legyen tisztában az erkölcsi felelősség fontosságával.
- Képes legyen az életkornak megfelelő erkölcsi választásokra.

Időkeret:

	7. évfolyam	8. évfolyam
	2 óra	2 óra
Témakörök	Tartalmak, tevékenységek	
Erkölcsi érzék kifejlődése és szerepe	- Mutassuk be az embert, mint értékelő és erkölcsi lényt.	
Felelősség- és kötelességtudat,	- Szerepgyakorlatokon keresztül, a drámapedagógia eszközeivel teremtsünk összhangot a lelkiismeret szabadsága és a személy erkölcsi felelőssége között. - Példákon keresztül utaljunk az erkölcsi értékek és az erkölcsi érzék kialakításának jelentőségére az emberi kapcsolatokban.	

A munka megbecsülése	- Irodalmi, történelmi személyiségek életén keresztül ismertessük a különböző erkölcsi választásokat és ezeket értékeljük.
Mértéktartás, együttérzés, segítőkészség	- Mutassunk be a mindennapi élet tapasztalataiból a morális helytállás jelentőségét, az egyéni döntések meghozatalában betöltött szerepét. - Ismertessük fel a diákokkal az erkölcsi kérdéseket felvető élethelyzeteket.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Lássza be az erkölcsi felelősség fontosságát.
- Gyakorlati és iskolai tapasztalatai, ismeretei révén ismerje fel a morális helytállás jelentőségét.
- Képes legyen megfelelő erkölcsi választásokra.
-

Időkeret:

9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
3 óra	2 óra	2 óra	2 óra
Témakörök	Tartalmak, tevékenységek		
Erkölcsei érzék kifejlődése és szerepe	- Mutassuk be az embert, mint értékelő és erkölcsi lényt.		
Felelősség- és kötelességtudat,	- Szerepgyakorlatokon keresztül, a drámapedagógia eszközeivel teremtsünk összhangot a lelkiismeret szabadsága és a személy erkölcsi felelőssége között.		
A munka megbecsülése	- Példákon keresztül utaljunk az erkölcsi értékek és az erkölcsi érzék kialakításának jelentőségére az emberi kapcsolatokban.		
Mértéktartás, együttérzés, segítőkészség	- Irodalmi, történelmi személyiségek életén keresztül ismertessük a különböző erkölcsi választásokat és ezeket értékeljük. - Mutassunk be a mindennapi élet tapasztalataiból a morális helytállás jelentőségét, az egyéni döntések meghozatalában betöltött szerepét. - Ismertessük fel a diákokkal az erkölcsi kérdéseket felvető élethelyzeteket.		

3.6.6.2.3 Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégiumi foglalkozások lehetőséget biztosítanak arra, hogy a tanulók elsajátítsák azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.

Ennek révén kialakul bennük a szűkebb és tágabb közösséghez való tartozás, a hazaszeretet érzése.

Fejlesztési követelmények, 1-8. évfolyam

- Ismerje nemzeti kultúránk értékeit, hagyományainkat.
- Váljon nyitottá más népek kultúrája iránt, ismerje meg, hogy Magyarországon milyen nemzetiségek élnek.
- Életkorának megfelelő szinten ismerje az ország és a magyarság nemzeti szimbólumait.
- Ismerje meg az adott település kultúrtörténetét, hagyományait, jellegzetességeit.

Időkeret:

	7. évfolyam	8. évfolyam
	2 óra	2 óra
Témakörök	Tartalmak, tevékenységek	
Közösséghez tartozás, hazaszeretet	- Mutassuk be nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. - Történeti előadásokon keresztül alakítsunk ki pozitív attitűdöt a településhez, az országhoz, a nemzethez.	
Nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai A hazánkban élő nemzetiségek kulturális szokásai, emlékei, jelene Nemzetünk kapcsolódása Európához	- Ismertessük általában az Európához és az Európai Unióhoz való tartozásunk jelentőségét, történeti alapjait. - Mutassuk be a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket. - Egyéni témafeldolgozások révén mutassuk be a hazai nemzetiségek kulturális és nyelvi sokféleségét. - Ismertessük a nemzeti és az európai identitás kapcsolatát.	

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Ismerje fel a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket.
- Tudatosuljon a közösséghez tartozás, a hazaszeretet fontossága.
- Váljon nyitottá más népek kultúrája iránt.
- Ismerje országunk és a magyarság nemzeti szimbólumait.
- Ismerje a magyar tudomány, kultúra és sport kiemelkedő személyiségeit.
- Legyen kellő ismerete a település kultúrtörténetéről, hagyományairól.

Időkeret:

9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
2 óra	2 óra	2 óra	1 óra
Témakörök	Tartalmak, tevékenységek		
Közösséghez tartozás, hazaszeretet	- Mutassuk be nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. - Történeti előadásokon keresztül alakítsunk ki pozitív attitűdöt a településhez, az országhoz, a nemzethez.		

Nemzeti, népi kultúránk értékei, hagyományai A hazánkban élő nemzetiségek kulturális szokásai, emlékei, jelene Nemzetünk kapcsolódása Európához	- Ismertessük általában az Európához és az Európai Unióhoz való tartozásunk jelentőségét, történeti alapjait. - Mutassuk be a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeket. - Egyéni témafeldolgozások révén mutassuk be a hazai nemzetiségek kulturális és nyelvi sokféleségét. - Ismertessük a nemzeti és az európai identitás kapcsolatát.

3.6.6.2.4 Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumban folyó nevelés sajátos pedagógiai eszközei révén elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését.

A közösségi tevékenységek gyakorlásával a diákok átélhetik annak jelentőségét, hogy mit is jelent a felelős állampolgári részvétel a közügyekben a közösség és az egyén számára egyaránt.

Ez tágabb értelemben sokat segít a nemzeti öntudat erősítésében, és egyben összhangot teremt az egyéni célok és a közösségi jó között.

Fejlesztési követelmények, 1-8. évfolyam

- Legyen tisztában a demokrácia fogalmával, ismerje fel jelentőségét a közösségben, az emberi társadalomban.
- Lássza be, hogy a jog a társadalmi élet nélkülözhetetlen szabályozó eszköze.
- Értse meg az állampolgár és a társadalom együttműködésének fontosságát az egyéni és társadalmi célok elérése érdekében.
- Értse a kötelezettségek és a jogok egymásra gyakorolt hatását.

Időkeret:

	7. évfolyam	8. évfolyam
	1 óra	1 óra
Témakörök	Tartalmak, tevékenységek	
A demokratikus jogállam felépítése	- Ismertessük a demokratikus jogállam működésének alapelveit, az állampolgárság fogalmát és az alapvető állampolgári jogokat.	
A felelős állampolgári magatartás jelentősége A demokrácia elvei és gyakorlati megvalósulása Cselekvő állampolgári magatartás és törvénytisztelet	- Szerepjátékokon keresztül értessük meg a cselekvő állampolgári magatartás és a törvénytisztelet jelentőségét. - A diák-önkormányzati munka révén gyakorolja a közügyekben kifejtett hatékony együttműködés jelentőségét, a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránti érdeklődés fontosságát. - Tevékenyen vegyen részt a kollégiumi diákönkormányzat munkájában, így a demokratikus elvek megvalósításában, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításában.	

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Ismerje a demokratikus állam működésének főbb elemeit (választási rendszer, helyi önkormányzatok, törvényhozás, kormány, igazságszolgáltatás, fegyveres testületek stb.).
- Legyen tisztában a jog szerepével a társadalmi életben.
- Értse meg az állampolgár és a társadalom együttműködésének fontosságát az egyéni és társadalmi célok elérése érdekében.
- Képes legyen belátni a kollégiumi diák-önkormányzat jelentőségét a kötelezettségek és a jogok gyakorlása során.

Időkeret:

9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
2 óra	2 óra	2 óra	1 óra
Témakörök	Tartalmak, tevékenységek		
A demokratikus jogállam felépítése	- - Ismertessük a demokratikus jogállam működésének alapelveit, az állampolgárság fogalmát és az alapvető állampolgári jogokat.		
A felelős állampolgári magatartás jelentősége	- Szerepjátékokon keresztül értessük meg a cselekvő állampolgári magatartás és a törvénytisztelet jelentőségét.		
A demokrácia elvei és gyakorlati megvalósulása Cselekvő állampolgári magatartás és törvénytisztelet	- A diák-önkormányzati munka révén gyakorolja a közügyekben kifejtett hatékony együttműködés jelentőségét, a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránti érdeklődés fontosságát. - Tevékenyen vegyen részt a kollégiumi diákönkormányzat munkájában, így a demokratikus elvek megvalósításában, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításában.		

3.6.6.2.5 Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A 7-8. osztályos és középfokú iskolai korosztály érzékeny minden öt érő érzelmi és mentális hatásra. E hatások feldolgozásában a kollégistának a család helyett vagy mellett a kollégiumi közösség nyújt segítséget. Az önismereti foglalkozások elsősorban e hatások feldolgozását segítik elő, azért, hogy támogassák az identitás megerősítését és a mentálhigiéne ápolását, fejlesztését. Az önismereti foglalkozások célja a kollégista személyiségének, jellemének, aktuális pszichés állapotának megismerése és fejlesztése egyénileg és csoportban.

A pszichés történések tudatosítása, önmaguk mélyebb ismerete elősegíti az alkalmazkodást, beilleszkedést, saját helyük felismerését szűkebb és tágabb környezetükben, felkészít a konfliktusok megoldására, az önbizalom, az önértékelés, a pályakép felépítésére, az önmenedzselés megalapozására.

Az önismeret és egyéni fejlesztés mellett fontos az egyéni és közösségi motívumok, a célrendszer és értékrend megismerése, alakítása, a kollégista társadalmi orientálódásban való segítése, az egyéni törekvések és közösségi érdekek, lehetőségek egyeztetése, az érdekvédelmi és érdekegyeztetési

technikák gyakorlása is. Mindezzel elsősorban a fiatalok önismeretének és erkölcsiségének alakulásához járul hozzá a kollégium.

Ahhoz, hogy a tanulók képesek legyenek énképükbe integrálni az elsajátított tudást, készségeket, a tanulást segítő attitűdjüket, motívumaikat a nevelés egész folyamatában gondoskodni kell arról is, hogy kompetensnek érezzék magukat saját fejlődésük, sorsuk és életpályájuk alakításában.

A közösségi lét, a csoporthoz tartozás, az egymás közötti interakciók elősegítik a reális énkép és az önértékelés kialakulását, melyek a személyiségfejlődés meghatározó elemei.

Mód van a mások helyzetébe történő beleélés képességének kialakítására, mások elfogadására.

Ezek a képességek elősegítik, hogy kulturált közösségi élet alakuljon ki a kollégiumban.

Fejlesztési követelmények, 1-8. évfolyam

- Legyen képes személyiségjegyeit, tulajdonságait, képességeit felismerni.
- Értse, hogy tevékenységével tehet közvetlen környezetéért, csoportjáért, társaiért.
- Lássa be, hogy szükség van az alapvető magatartási szabályok betartására.
- Ismerje meg a személyiség jellemzőit, az ember tulajdonságait, tudatosítsa, hogy a családi, az iskolai, a kollégiumi közösség milyen teljesítményeket, jellemzőket vár el tőle, miképp egyeztethetők össze az eltérő szereplők által közvetített elvárások.
- Törekedjen önmaga tulajdonságainak, képességeinek megismerésére, fejlesztésére.
- Tudja, mit tehet közvetlen környezetéért, csoportjáért, társaiért, kollégiumáért.
- Felelősen teljesítse kollégiumi és iskolai megbízatásait.
- Értse, miért van szükség az alapvető magatartási szabályok megtartására.
- Törekedjen a konfliktusok vesztes nélküli megoldására, kerülje az agressziót.
- Legyen nyitott az értékek felismerésére és elfogadására, tolerálja mások értékeit.

Időkeret:

7. évfolyam	8. évfolyam
1 óra	1 óra

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
Az önismeret és társas kapcsolati kultúra	Önismereti kompetenciák fejlesztése. Az ember személyiségjellemzői, szomatikus, mentális és pszichés tulajdonságai. A személyiségprofil összetevői, tartalmai. - Ismertessük az önismeret és a társas kapcsolati kultúra meghatározó jellemzőit. - A csoport aktív közreműködésével segítsük elő a megalapozott önismeret kialakítását. Belső mozgatóerőink (élettani, biztonsági, értelmi szükségletek, a szeretet és a megbecsülés szükséglete, a szépség, a rend és az önmegvalósítás iránti igény). - Mutassuk be a kulturált társas kapcsolatok, a helyes egyéni és közösségi élet szabályait. - Szerepjátékok segítségével alakítsuk ki, illetve fejlesszük a mások megértéséhez és tiszteletéhez szükséges képességeket.
Az empátia és mások elfogadása	

A tudás és tapasztalat jelentősége Társas kommunikáció	- Csoport előtti megmérettetés révén segítsük elő a pozitív énkép kialakítását az eddig elsajátított készségekre és tudásra alapozva annak érdekében, hogy a diákok sorsukat és életpályájukat maguk alakítsák.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Ismerje meg az emberi kapcsolatok létrejöttét elősegítő, illetve gátló személyiségvonásokat.
- Legyen tudatában, hogy a gondosan kiválasztott és mély emberi kapcsolatok mennyire értékesek az emberi együttélésben.
- Életkorának megfelelő választékossággal legyen képes a társas kommunikációra.
- Alakuljon ki a tanulóban a választási lehetőségek felismerésének képessége, és döntési helyzetekben legyen képes e lehetőségeket mérlegelni.
- Válgják természetessé benne a másik ember személyiségének tisztelete és megértése, a helyes önismeret kialakítása, önmaga felvállalása.
- Ismerje az emberi tulajdonságokat, tudja mérlegelni, elemezni döntéseit.
- Legyen képes bemutatni néhány fontosabb vállalt, illetve elutasított erkölcsi felfogást, valamint tudjon érvelni ellenük vagy mellettük.
- Ismerje az emberi kapcsolatok létrejöttét elősegítő, illetve gátló személyiségvonásokat és erényeket.
- Legyen tudatában a gondosan kiválasztott és mély kapcsolatok értékének.
- Legyen képes fontos helyzetekben a választási lehetőségek mérlegelésére.
- Legyen képes a másik ember, másik embercsoport személyiségének tiszteletére és megértésére, a helyes önismeret kialakítására, önmaga felvállalására.
- Törekedjen a felelősségteljes nemi magatartás kialakítására, megőrzésére.
- Tudjon érvelni saját meggyőződése mellett, legyen képes mások meggyőződését tiszteletben tartani.

Időkeret:

9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
1 óra	1 óra	1 óra	1 óra
Témakörök	Tartalmak, tevékenységek		
Az önismeret és társas kapcsolati kultúra	Önismereti kompetenciák fejlesztése. Az ember személyiségjellemzői, szomatikus, mentális és pszichés tulajdonságai. A személyiségprofil összetevői, tartalmi. - Ismertessük az önismeret és a társas kapcsolati kultúra meghatározó jellemzőit. - A csoport aktív közreműködésével segítsük elő a megalapozott önismeret kialakítását. Belső mozgatóerőink (élettani, biztonsági, értelmi szükségletek, a szeretet és a megbecsülés szükséglete, a szépség, a rend és az önmegvalósítás iránti igény).		

Az empátia és mások elfogadása	- Mutassuk be a kulturált társas kapcsolatok, a helyes egyéni és közösségi élet szabályait. - Szerepjátékok segítségével alakítsuk ki, illetve fejlesszük a mások megértéséhez és tiszteletéhez szükséges képességeket.
A tudás és tapasztalat jelentősége	- Csoport előtti megmérettetés révén segítsük elő a pozitív énkép kialakítását az eddig elsajátított készségekre és tudásra alapozva annak érdekében, hogy a diákok sorsukat és életpályájukat maguk alakítsák.
Társas kommunikáció	

3.6.6.2.6 A családi életre nevelés

Felkészül az önálló életvitelre, az önellátásra, a családi életre, valamint - nemektől függetlenül - a családi munkamegosztásra, ezzel együtt a háztartási gazdálkodásra, a családi pénzgazdálkodásra. A párvalasztással, barátsággal, szerelemmel, családteremtéssel, a gyermekgondozással és gyermekneveléssel kapcsolatos ismeretek is fontos szerepet kapnak.

A család mint a társadalom alapvető közösségi építőköve különös jelentőséggel bír a fiatalok kiegyensúlyozott személyiségfejlődésében.

A kollégiumnak éppen ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése.

A kamaszkorban kiépülő párkapcsolatoknak is fontos szerepe van a későbbi családi közösség kialakításában.

Egymás tisztelete, a másik iránt érzett felelősség, a helyes szexuális kultúra és az erkölcsi értékek kialakítása döntő jelentőségű, melyben a kollégiumi nevelésnek fontos szerepe van.

Fejlesztési követelmények, 1-8. évfolyam

- Ismerje a család szerkezetét, működését, valamint a különféle szerepeket és szabályokat a családi közösségben.
- Képes legyen felismerni és megfelelő módon kezelni, értelmezni a családban előforduló különböző konfliktusokat.

Időkeret:

	7. évfolyam	8. évfolyam
	1 óra	1 óra
Témakörök	Tartalmak, tevékenységek	
A család szerepe, jelentősége az egyén életében	- Példákon keresztül mutassuk be, hogy a családi élet színtere a családi otthon. - Ismertessük a család szerepét, jelentőségét az egészséges testi és lelki fejlődés kialakulásában. Hangsúlyozzuk az idős családtagokkal való kapcsolattartás, együttműködés és támogatásuk fontosságát. - Mérjük fel, hogy kinek, mit jelent a család, az otthon.	
Együttműködés és felelősségvállalás a családban	- Szemléltessük a családi munkamegosztást, ennek helyét és szerepét a családi közösségben. - Ismertessük a helyes, felelősségteljes párkapcsolat jelentőségét és kialakításának folyamatát.	
Szexuális kultúra		

Konfliktusok a családban	- Ismertessük a helyes szexuális kultúra jellemzőit és jelentőségét a férfi-nő kapcsolatban. - Szerepjátékokon keresztül mutassuk be a családban előforduló konfliktusokat és kezelésük módját.

Fejlesztési követelmények 9-12. évfolyam

- Ismerje a különféle szerepeket és szabályokat a családban.
- Tudatosuljon a családalapítás, családtervezés, a helyes párkapcsolat és felelősségvállalás fontossága.
- Ismerje meg a helyes szexuális kultúra jellemzőit és kialakításának jelentőségét a párkapcsolatokban.

Időkeret:

9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
1 óra	1 óra	1 óra	1 óra
Témakörök	Tartalmak, tevékenységek		
A család szerepe, jelentősége az egyén életében Együttműködés és felelősségvállalás a családban Szexuális kultúra Konfliktusok a családban	- Példákon keresztül mutassuk be, hogy a családi élet színtere a családi otthon. - Ismertessük a család szerepét, jelentőségét az egészséges testi és lelki fejlődés kialakulásában. Hangsúlyozzuk az idős családtagokkal való kapcsolattartás, együttműködés és támogatásuk fontosságát. - Mérjük fel, hogy kinek, mit jelent a család, az otthon. - Szemléltessük a családi munkamegosztást, ennek helyét és szerepét a családi közösségben. - Ismertessük a helyes, felelősségteljes párkapcsolat jelentőségét és kialakításának folyamatát. - Ismertessük a helyes szexuális kultúra jellemzőit és jelentőségét a férfi-nő kapcsolatban. - Szerepjátékokon keresztül mutassuk be a családban előforduló konfliktusokat és kezelésük módját.		

3.6.6.2.7 Testi és lelki egészségre nevelés

A foglalkozások célja, hogy felkészítse a kollégistákat az egészséges életmód, életviteli szokások tudatos felépítésére, gyakorlására, az ezekhez szükséges ismeretek megszerzésére. Alakuljon ki az egyéni és a kollégiumi közösségi életritmushoz igazodó napirend, legyenek képesek tevékenységeiket egészséges, nyugodt körülmények között folytatni. A kollégium különböző tereinek

rendezésével, csinosításával, díszítésével készüljön fel a lakókörnyezete esztétikus és kellemes kialakítására.

A nevelés során segíteni kell a kollégistát problémái megoldásában, konfliktusai kezelésében, válsághelyzetben támaszt szükséges nyújtani számára. Módot kell adni arra, hogy elsajátíthassa a mindennapi élet során adódó ügyei intézésének, érdekei érvényesítésének jogszerű és alkalmas módjait.

A diákokat segíteni kell abban, hogyan kerülhetik el a környezet egészségét, biztonságot veszélyeztető helyeit, helyzeteit. Megfelelő ismereteket kell közvetíteni ahhoz, hogy elutasíthassák a szenvedélybetegséghez, a káros függőséghez vezető szokásokat.

A kollégium a biztonságos és befogadó környezet kialakításával hozzájárul a tanulók kiegyensúlyozott, harmonikus fejlődéséhez.

A tanulók a kollégiumi életben képessé válnak a harmonikus és konstruktív életvitel szokásrendszerének kialakítására, elsajátítják az ehhez szükséges ismereteket, készségeket, ismereteket, készségeket. Kialakul a sportoláshoz, mozgáshoz való pozitív viszonyuk.

Fejlesztési követelmények 7-8. évfolyam

- Legyen tisztában az egészségtudatos életmód jelentőségével.
- Tudatosuljon és váljon napi gyakorlattá az egészséges életmód és a testmozgás.
- Ismerje a különféle egészségkárosító szereket és a szenvedélybetegségeket.

Időkeret:

	7. évfolyam	8. évfolyam
	2 óra	2 óra
Témakörök	Tartalmak, tevékenységek	
Egészséges életmód és életvitel	- Ismertessük a rendszeres testmozgás és az egészségtudatosság kapcsolatát, az elhízás és a korszerű táplálkozás, egészséges életmód és életvitel összefüggéseit. - Ismertessük a káros szenvedélyeket, szokásokat, a teljesítménynövelő szerek használatának veszélyeit.	
A sport hatása a lelki egyensúly megteremtésében és megőrzésében	- Mutassuk be és a gyakorlatban alkalmazzuk a rendszeres fizikai aktivitás és sport hatását a szervezetre. - Ismertessük az érzelem-, feszültség szabályozás és agresszió megelőzését a sport, a mozgással járó tevékenységek révén.	
Prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés	- Diákköri tevékenységek révén a tanulók tapasztalják meg az egyéni felelősség és döntés jelentőségét az egészséges életvitel és a szabadidős tevékenységek megvalósításában. Beszélgetés a kamaszkorban átalakuló kapcsolatokról. Szeretetről és szerelemről. Az egészséget károsító szokások (dohányzás, alkoholfogyasztás, kábítószer fogyasztás, egészségtelen táplálkozási	

	szokások, játékfüggés stb.) kialakulása, veszélyei, felkészítés az elutasításukra. A virtuális világ hatása a viselkedésre, életmódunkra.

Fejlesztési követelmények 9-12. évfolyam

- Legyen alapvető ismerete az emberi szervezet működéséről, a testi és lelki fejlődés és változás természetéről. Ismerje fel az egészséget fenyegető tényezőket, a betegségeket. Tudjon a balesetek megelőzésének módjairól, az egészségkárosító szokások és szenvedélyek kialakulásának megelőzéséről.
- Legyen tisztában a helyes életritmus és életvitel személyiségre, testi fejlődésre kifejtett pozitív jelentőségével.
- Ismerje fel az egészséget fenyegető tényezőket, a szenvedélybetegségeket, és ismerje ezek megelőzésének módjait.
- Tudatosuljon és váljon napi gyakorlattá az egészséges életmód és a testmozgás, az egészségtudatos életmód.
- Legyen tisztában az egészség, a sport és a lelki élet egymásra gyakorolt hatásával.
- Váljon igényévé környezetének tisztántartására, szépítésére - a személyes higiénié. Legyen tájékozott az elemi lakossági szolgáltatásokról, azok használatáról.

Időkeret:

9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
2 óra	2 óra	2 óra	2 óra
Témakörök	Tartalmak, tevékenységek		
Egészséges életmód és életvitel	- Ismertessük a rendszeres testmozgás és az egészségtudatosság kapcsolatát, az elhízás és a korszerű táplálkozás, egészséges életmód és életvitel összefüggéseit. - Ismertessük a káros szenvedélyeket, szokásokat, a teljesítménynövelő szerek használatának veszélyeit.		
A sport hatása a lelki egyensúly megteremtésében és megőrzésében	- Mutassuk be és a gyakorlatban alkalmazzuk a rendszeres fizikai aktivitás és sport hatását a szervezetre. - Ismertessük az érzellem-, feszültség szabályozás és agresszió megelőzését a sport, a mozgással járó tevékenységek révén.		
Prevenció, életvezetés, egészségfejlesztés	- Diákköri tevékenységek révén a tanulók tapasztalják meg az egyéni felelősség és döntés jelentőségét az egészséges életvitel és a szabadidős tevékenységek megvalósításában. Beszélgetés a kamaszkorban átalakuló kapcsolatokról. Szeretetről és szerelemről. Az egészséget károsító szokások (dohányzás, alkoholfogyasztás, kábítószer fogyasztás, egészségtelen táplálkozási szokások, játékfüggés stb.) kialakulása, veszélyei, felkészítés az elutasításukra. A virtuális világ hatása a viselkedésre, életmódunkra.		

3.6.6.2.8 Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A hátránnyal élők iránt érzett felelősség, és az értük végzett önkéntes feladatvállalás megfelelő módon segíti a szociális érzékenység kialakulását a tanulóknban.

A szűkebb és tágabb környezetünkben ilyen helyzetben élőkért végzett önkéntes feladatvállalás fontos személyiségfejlesztő hatással bír.

Az önkéntes feladatvállalási hajlandóság beépülése, megszilárdítása fontos nevelési feladat: a tudatos, felelősségteljes állampolgári lét alapvető velejárója.

Fejlesztési követelmények 7-8. évfolyam

- Jelenjen meg a tanuló személyiségében a szolidaritás érzése.
- Legyen érzékeny mások helyzete iránt.
- Alakuljon ki az összetartozás érzése.

Időkeret:

	7. évfolyam	8. évfolyam
	2 óra	2 óra
Témakörök	Tartalmak, tevékenységek	
Társadalmi felelősségvállalás és szolidaritás	- Ismertessük a hátrányos helyzet fogalmát. - Példákon keresztül mutassuk be a társadalmi felelősségvállalás fontosságát, a másokért érzett szolidaritás jelentőségét. - Ismertessük, hogy mit jelent fogyatékkal élni.	
Önkéntes feladatvállalás másokért	- A segítő magatartás kifejlődése érdekében szervezzünk olyan diákkört, melyben beteg, idős emberek élethelyzetén javíthatunk.	
Összetartás és együttérzés	- Az együttműködés, egymásra figyelés képességének kialakítása érdekében élethelyzeteken keresztül mutassuk be az egyéni felelősség és a közös felelősségvállalás egymásra hatását. - Ismertessük a tágabb közösségért (kollégium, település) végzett önkéntes munka lehetőségeit és jelentőségét.	

Fejlesztési követelmények 9-12. évfolyam

- Alakuljon ki segítő magatartás a fogyatékkal élők iránt.
- Tudatosuljon az együttműködés és az egymásra figyelés fontossága.
- Legyen motivált önkéntes feladatvállalásra a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű társak iránt.

Időkeret:

9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
2 óra	2 óra	2 óra	1 óra
Témakörök	Tartalmak, tevékenységek		

Társadalmi felelősségvállalás és szolidaritás	- Ismertessük a hátrányos helyzet fogalmát. - Példákon keresztül mutassuk be a társadalmi felelősségvállalás fontosságát, a másokért érzett szolidaritás jelentőségét. - Ismertessük, hogy mit jelent fogyatékkal élni.
Önkéntes feladatvállalás másokért	- A segítő magatartás kifejlődése érdekében szervezzünk olyan diákkört, melyben beteg, idős emberek élethelyzetén javíthatunk.
Összetartás és együttérzés	- Az együttműködés, egymásra figyelés képességének kialakítása érdekében élethelyzeteken keresztül mutassuk be az egyéni felelősség és a közös felelősségvállalás egymásra hatását. - Ismertessük a tágabb közösségért (kollégium, település) végzett önkéntes munka lehetőségeit és jelentőségét.

3.6.6.2.9 Fenntarthatóság, környezettudatosság

A kollégiumunkban folyó környezeti nevelés célja, hogy felkészítsen a fenntartható fejlődés fontosságának a felismerésére, a környezettel kapcsolatos harmonikus életvezetésre.

A kollégium bemutatja a természet és az emberi környezet értékeit, esztétikumát, az ember és környezete harmonikus kapcsolatának lehetőségeit, és törekedjen arra, hogy mindezt örömforrásként élhessék át. Képessé kell tenni a kollégistákat a környezetet terhelő tevékenységek felismerésére, ezek csökkentésére, a környezeti problémák és konfliktusok kezelésére, lehetőség szerinti megoldására. Ehhez ökológiai alapokon nyugvó, tényszerű és alkalmazható ismeretekre van szükség. Ösztönözni kell a diákokat a környezet védelmére, arra, hogy tartózkodjanak környezetük káros terhelésétől, utasítsák el mindazt, ami környezetünk állapotát rontja. Egyértelművé kell tenni, hogy környezetünk használata életvezetésünk meghatározó része, a környezetünkkel való kapcsolatunk jelentősen befolyásolja közérzetünket, életünk kilátásait, minőségét. Törekedni kell a kollégista pozitív jövőképeinek kialakítására.

A kollégium elősegíti a tanulók környezettudatos (környezetért felelős) szemléletének, magatartásának kialakulását, melyet a környezettel való harmonikus együttélés megteremtésére való törekvés jellemez, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását, és a fenntartható fejlődést.

Fejlesztési követelmények 7-8. évfolyam

- Váljon a kollégista érzékennyé környezete állapota iránt. Legyen képes a környezet sajátosságainak megismerésére, vegye észre a környezetben lejátszódó kedvező és kedvezőtlen folyamatokat, tudja elemi szinten értékelni e változásokat.
- Tekintse értéknek a természeti és az ember alkotta környezet esztétikumát, fenntartható, harmonikus működését. Jöjjön létre benne készítés környezete értékeinek megőrzésére. Fejlődjenek ki benne a harmonikus környezet iránti igények környezetkímélő életmódhoz szükséges szokások. Legyen mozgósítható a környezet védelmét célzó közös cselekvésre. Vegyen részt helyzetének megfelelő környezetvédelmi akcióban, s erről tudjon számot adni.
- Váljon érzékennyé környezete állapota iránt és legyen képes a környezet sajátosságainak megismerésére.
- Tekintse értéknek a természeti és az ember alkotta környezet esztétikumát, fenntartható, harmonikus működését és jöjjön létre benne készítés környezete értékeinek megőrzésére.
- Fejlődjenek ki benne a harmonikus környezet iránti igények, környezetkímélő életmódhoz szükséges szokások és legyen motivált a környezet védelmét célzó közös cselekvésre.

Időkeret:

	7. évfolyam	8. évfolyam
	2 óra	2 óra
Témakörök	Tartalmak, tevékenységek	
A természet és az emberi környezet egymásra hatása	A kollégium külső és belső környezete. Az élő környezet alakítása, védelme, növény-, kertgondozás, faültetés, kedvtelésből tartott állatok gondozása, részvétel a vadon élő állatok (pl. madarak, denevérek) védelmében. A kollégium működése és környezetvédelem. Környezetet feleslegesen terhelő tevékenységek (pl. termékek, anyagok pazarló felhasználása, energiafogyasztás). Mutassuk be (pl. természetfilm segítségével) az ember és természet egészséges együttélését. Vásárlási, fogyasztási szokásaink. Igények és szükségletek. Környezetbarát termékek.	
Természeti erőforrásaink védelme	Részvétel környezetvédő tevékenységekben (pl. parkosítás, környezettakarítás, természeti és kulturális örökség védelme, gondozása szakember vezetésével). Közvetlen környezetünk állapota. Veszélytérkép-készítés.	
Ipari termelés és a környezet védelme	Hol vannak a településen problematikus, veszélyeztetett, szennyezett helyek, hol vannak értékes, védelemre, megőrzésre érdemes helyek, épületek.	
'Gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan'	Kapcsolatok építése helyi környezetvédő, településvédő civil szervezetekkel.	

Fejlesztési követelmények 9-12. évfolyam

- Válgják a kollégista érzékenyvé környezete állapota iránt, legyen képes annak változását elemi szinten értékelni. Ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket, és kerülje is el ezeket.
- Legyen képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani a kollégium belső és külső környezetét. Ne hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat. Részesítse előnyben a természetes, újrahasznosítható anyagokat.
- Legyen felkészülve a környezettudatos döntések meghozatalára. Legyen felkészülve arra, hogy érvelni tudjon a környezetvédő megoldások mellett.
- Válgják erkölcsi alapulvéve a természet tisztelete, környezete megbecsülése, utasítsa el a szándékos környezetrombolást. Készüljön fel a környezeti problémákkal összefüggő konfliktusok kezelésére, amelyek során váljon maga is kezdeményezővé. Tekintse kötelességének a környezet védelmét.

- Ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket, és kerülje is el ezeket.
- Legyen képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani a kollégium belső és külső környezetét. Ne hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat.
- Részesítse előnyben a természetes, újrahasznosítható anyagokat.
- Legyen felkészülve a környezettudatos döntések meghozatalára, melyekben hasznosítsa a különböző tantárgyakban tanultakat.
- Legyen felkészülve arra, hogy érvelni tudjon a környezetvédő megoldások mellett.
- Válgják erkölcsi alapelvét a természet tisztelete, környezete megbecsülése.

Időkeret:

9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
2 óra	2 óra	2 óra	2 óra
Témakörök	Tartalmak, tevékenységek		
A természet és az emberi környezet egymásra hatása	Környezetünk változása. Hogyan változott a település? Milyen előnyök és hátrányok származtak a környezeti változásokból? Hogyan változik környezetünk élővilága? Hogyan változott életünk minősége? Javulás és romlás mérlege. A Föld, mint globális rendszer. Hogyan keletkeznek globális környezeti problémák. Ki a felelős? Mit tehet az egyén? Hazai természeti értékeink és a tárgyi környezet értékeinek megóvása. Ismerkedés nemzeti parkjaink, a magyar világörökség és a település értékeivel.		
Természeti erőforrásaink védelme	Azé a felelősség, aki dönt? Tudatosítani kell, hogy mindenkinek a maga közösségében kell megtennie az első lépéseket, vállalnia döntése következményeit. A tanuló felelősségvállalása a kollégium környezetének állapotáért. Környezettudatos vásárlás, fogyasztás gyakorlása. A termékek életútjának követése. Lehetőség és cselekvés.		
Ipari termelés és a környezet védelme	Mit tehetnék, és mit teszek? Mi befolyásolja döntésemet? Hogyan tervezem saját jövőmet? Kapcsolat építése a kollégium döntéshozóival, környezetvédő szervezetekkel, mozgalmakkal.		

3.6.6.2.10 Pályaorientáció

A kollégium olyan feltételekkel rendelkezik, melyek az öntevékeny tanulói cselekvések révén biztosítják a képességeik kibontakoztatását, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő

területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát.

A különféle szakkörökön, önképző körökön képessé válhatnak arra, hogy a számukra megfelelő pályaválasztásuk érdekében megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

A pályaválasztáson túl egyben felkészülhetnek a választott életpályára is.

Fejlesztési követelmények 7-8. évfolyam

- Tudatosuljon a diákokban a pálya és a személyiség valamint a képességek és az adottságok összhangja.
- Tudja összehasonlítani az egyes pályák szakmai, ergonómiai elvárásait, jellemzőit.

Időkeret:

	7. évfolyam	8. évfolyam
	2 óra	2 óra
Témakörök	Tartalmak, tevékenységek	
Tevékenységek és szakmák jellemzői	- Mutassuk be a különféle szakmákat és a betöltésükhöz szükséges képességeket, adottságokat, ergonómiai elvárásokat.	
Különféle életpályák bemutatása	- Önismereti teszt segítségével mérjük fel a tanulók személyiségjellemzőit, érdeklődési körét és ehhez kapcsolódóan a pályaválasztási lehetőségeit.	
A munka világa és jellemzői	- Mutassuk be, milyen pályaválasztási dokumentumok léteznek és azok hogyan használhatók.	
Továbbtanulási lehetőségek	- Ismertessük és gyakoroltassuk az álláskeresés (bemutatkozás, interjú, pályázat írás stb.) különböző technikáit.	
	- Ismertessük és gyakoroltassuk az álláskeresés (bemutatkozás, interjú, pályázat írás stb.) különböző technikáit.	
	- Mutassuk be, hogy a folyamatos tanulás, az újabb képzettség megszerzése mennyiben segíti a pályamódosítást, és munkanélkülivé válás esetén az újbóli elhelyezkedést.	

Fejlesztési követelmények 9-12. évfolyam

- Legyen képes felismerni az önismeret szerepét a helyes pályaválasztásban, ismerje saját képességeit.
- Legyen képes mérlegelni saját pályaválasztási lehetőségeit.
- Tudjon önállóan tájékozódni a pályaválasztási dokumentumokban.
- Legyen képes megérteni a munkahelyi feladatokat és elvárásokat.
- Tudja alkalmazni az álláskeresés különböző technikáit, alakítsa ki a megfelelő kommunikációs stílust.
- Tudatosuljon benne, hogy élete során többször pályamódosításra kényszerülhet, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek.
- Rendelkezzen megfelelő ismeretekkel választott szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről.

Időkeret:

9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
2 óra	2 óra	2 óra	2 óra
Témakörök	Tartalmak, tevékenységek		
Tevékenységek és szakmák jellemzői	- Mutassuk be a különféle szakmákat és a betöltésükhöz szükséges képességeket, adottságokat, ergonómiai elvárásokat.		
Különféle életpályák bemutatása	- Önismereti teszt segítségével mérjük fel a tanulók személyiségjellemzőit, érdeklődési körét és ehhez kapcsolódóan a pályaválasztási lehetőségeit.		
A munka világa és jellemzői	- Mutassuk be, milyen pályaválasztási dokumentumok léteznek és azok hogyan használhatók.		
Továbbtanulási lehetőségek	- Ismertessük és gyakoroltassuk az álláskeresés (bemutatkozás, interjú, pályázat írás stb.) különböző technikáit.		
	- Ismertessük és gyakoroltassuk az álláskeresés (bemutatkozás, interjú, pályázat írás stb.) különböző technikáit.		
	- Mutassuk be, hogy a folyamatos tanulás, az újabb képzettség megszerzése mennyiben segíti a pályamódosítást, és munkanélkülivé válás esetén az újbóli elhelyezkedést.		

3.6.6.2.11 Gazdasági és pénzügyi nevelés.

Felkészül az önálló életvitelre, az önellátásra, a családi életre, valamint - nemektől függetlenül - a családi munkamegosztásra, ezzel együtt a háztartási gazdálkodásra, a családi pénzgazdálkodásra.

A pénz világának, a helyes gazdálkodás alapvető szabályainak megismerésére a kollégium megfelelő helyet és lehetőséget biztosít a tanulók számára.

Működése egyben megfelelő példát mutat arra, hogy miként kell és szabad a javakkal ésszerűen gazdálkodni, a fogyasztás szerkezetét a lehetőségekhez viszonyítva megfontolt módon kialakítani.

Az egyéni és közösségi érdekek jól összehangolhatók a diák-önkormányzati munka révén.

Gyakorolhatók a döntés és a felelősség egymásra hatásából adódó helyzetek.

A témakörök feldolgozása során legyen képes eltérő szempontok mérlegelésére, erősödjön szóbeli és írásbeli kifejezőkészsége, különösen az érvelés, vitatkozás tekintetében.

Fejlesztési követelmények 7-8. évfolyam

- Ismerje meg az ésszerű családi gazdálkodás kialakításának módszereit.
- Legyen tisztában az otthoni pénzügyi lehetőségekkel, korlátokkal.
- Tanulja meg a különféle pénzkezelési technikákat.

Időkeret:

7. évfolyam	8. évfolyam
2 óra	2 óra

Témakörök	Tartalmak, tevékenységek
A gazdaság működésének alapjai A családi gazdálkodás	- A helyes családi gazdálkodás bemutatása különféle családszerkezetben. - Példákon keresztül ismertessük, milyen problémák adódhatnak a társadalomban a helytelen gazdálkodás miatt és ezek milyen következményekkel járnak.
Munka, fogyasztás és gazdálkodás	- Ismertessük és a lehetőségeknek megfelelően gyakoroltassuk a banki műveleteket (csekk kitöltése, bankkártya használata, pénzáttalás stb.).
Pénzkezelés technikái	- Ismertessük a vállalkozás lényegét, alapvető formáit és a működési módjukat.
Vállalkozás és kockázat	- Példákon keresztül mutassuk be, mit jelent a kockázatelemzés, a kockázatvállalás, miért van ennek jelentősége, és melyek a veszélyei.

Fejlesztési követelmények 9-12. évfolyam

- Ismerje a társadalmi, gazdasági problémák kialakulásának okait.
- Tanulja meg az ésszerű családi gazdálkodás kialakításának módszereit.
- Tudja alkalmazni a pénzkezelés különböző technikáit.
- Tudatosuljon benne a munka jelentősége, mint a javak létrehozásának, illetve megszerzésének eszköze.
- Legyen tisztában a vállalkozások szerepével, a kockázatvállalás fontosságával és veszélyeivel.

Időkeret:

9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
2 óra	2 óra	2 óra	3 óra
Témakörök	Tartalmak, tevékenységek		
A gazdaság működésének alapjai A családi gazdálkodás	- A helyes családi gazdálkodás bemutatása különféle családszerkezetben. - Példákon keresztül ismertessük, milyen problémák adódhatnak a társadalomban a helytelen gazdálkodás miatt és ezek milyen következményekkel járnak.		
Munka, fogyasztás és gazdálkodás	- Ismertessük és a lehetőségeknek megfelelően gyakoroltassuk a banki műveleteket (csekk kitöltése, bankkártya használata, pénzáttalás stb.).		
Pénzkezelés technikái	- Ismertessük a vállalkozás lényegét, alapvető formáit és a működési módjukat.		
Vállalkozás és kockázat	- Példákon keresztül mutassuk be, mit jelent a kockázatelemzés, a kockázatvállalás, miért van ennek jelentősége, és melyek a veszélyei.		

3.6.6.2.12 Médiatudatosságra nevelés

A társadalmi élet szinte minden mozzanatát áthatják a különféle médiumok.

A diákok kollégiumi nevelésének szempontjából tehát fontos, hogy értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét, a társadalom és a média kölcsönös kapcsolatát.

A médiatudatosságra nevelés során a megfelelő értelmező, kritikai beállítódás kialakításának és fejlesztésének meghatározó jelentősége van valamennyi korosztály számára.

Fejlesztési követelmények 7-8. évfolyam

- Tudjon különbséget tenni a médiatartalmak között.
- Ismerje a reklám szerepét, jelentőségét, előnyeit és veszélyeit.
- Tanulja meg hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket.

Időkeret:

	7. évfolyam	8. évfolyam
	1 óra	1 óra
Témakörök	Tartalmak, tevékenységek	
A média társadalmi szerepe	- Ismerkedés a hagyományos médiával a különféle folyóiratokon, kiadványokon keresztül. - Az elektronikus médiák (internetes ismeretterjesztő oldalak, e-book stb.) használatának gyakorlása.	
A reklám és a fogyasztás összefüggése	- Reklámok céljainak, hatásainak bemutatása különféle (pozitív és negatív) példákon keresztül.	
A médiatartalmak és a valóság összefüggése	- Jogszabályok, etikai előírások ismertetése a hagyományos média és az internet használat esetében.	
Az internet használatának szabályai, a helyes etikai magatartás és felelősség	- Gyakoroltassuk különféle ismeretek hozzájutásának módjait az internetes keresők segítségével. - Az adatbiztonság szabályainak, megteremtési lehetőségeinek ismertetése.	
A számítógép, az internetfüggőség veszélyei	- Az internet- és játékfüggőség káros hatásainak bemutatása.	

Fejlesztési követelmények 9-12. évfolyam

Alakuljon ki kritikai érzéke a médiatartalmak megválasztásához.

Képes legyen az online kommunikáció hatékony felhasználására.

Ismerje a reklám hatását a fogyasztásra.

Tanulja meg hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket.

Ismerje meg a közösségi tartalmak etikus, jogszabályok szerinti használatának és felhasználásának szabályait.

Tudatosuljanak az adatbiztonsággal, jogtudatossággal, a függőséggel (internet, számítógépes játékok) és egyéb veszélyekkel és azok elkerülésével kapcsolatos ismeretek.

9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam

2 óra	2 óra	2 óra	3 óra
Időkeret:			
Témakörök	Tartalmak, tevékenységek		
A média társadalmi szerepe	- Ismerkedés a hagyományos médiával a különféle folyóiratokon, kiadványokon keresztül.		
A reklám és a fogyasztás összefüggése	- Az elektronikus médiák (internetes ismeretterjesztő oldalak, e-book stb.) használatának gyakorlása.		
A médiatartalmak és a valóság összefüggése	- Reklámok céljainak, hatásainak bemutatása különféle (pozitív és negatív) példákon keresztül.		
Az internet használatának szabályai, a helyes etikai magatartás és felelősség	- Jogszabályok, etikai előírások ismertetése a hagyományos média és az internet használat esetében.		
A számítógép, az internetfüggőség veszélyei	- Gyakoroltassuk különféle ismeretek hozzáadásának módjait az internetes keresők segítségével.		
	- Az adatbiztonság szabályainak, megteremtési lehetőségeinek ismertetése.		
	- Az internet- és játékkülfüggőség kóros hatásainak bemutatása.		

3.6.6.3 Hitéleti foglalkozások a szakkollégiumban

3.6.6.3.1 Kötelező foglalkozások

- római katolikus szentmise – református istentisztelet
- szombat esti elmélkedés és gyónási alkalom
- római katolikus énekpróba
- osztálymise

3.6.6.3.2 Szabadon választható foglalkozások

- zsolozsma (minden nap)
- szentségimádás
- közös rózsafüzér imádkozás

3.6.7. A pedagógiai felügyelet

3.6.7.1. Az ügyeletes nevelőtanár: A kollégium az ügyeletes nevelőtanárok segítségével gondoskodik a foglalkozáson nem tartózkodó diákok pedagógiai felügyeletéről, a kollégiumi élet szervezéséről. Így különösen:

- a) Visszatérő rendszerű ellenőrzést folytat a biztonsági rendszabályok, a balesetvédelmi előírások betartása, az egyéni és közösségi tulajdon védelme, a megelőzés érdekében.
- b) Folyamatos jelenlétével biztosítja a házirend betartását, különös tekintettel a tornaterem, a konditerem és a kollégiumi közös helyiségek területén, valamint az éjszakai nyugalom biztosítására. Az ügyeletes nevelőtanár balesetek esetén az illetékes csoportvezető nevelőtanár és valamely helyettes vagy az igazgató értesítése mellett intézkedési jogkörrel rendelkezik.

- c) Időszakos ellenőrzést folytat az egyéni és közösségi rend fenntartása, a tisztasági és az egészségvédelmi szabályok teljesítése céljából
- d) A pedagógiai felügyelet átadásakor az ügyeletes nevelőtanárok között megfelelően dokumentált információcserére kerül sor.

3.6.7.2. A kollégium vezetőjének szervezési feladatai:

- a) a napirend szerinti tevékenységek, így az ébresztő, a takarodó, az étkeztetés, összefoglalóan a prefektusi beosztás megszervezése, felügyelete, ellenőrzése;
- b) a tanulói nyilvántartások, különösen a betegség, távollét, kimenő, engedélyek folyamatos vezetése és ellenőrzése;
- c) a közös helyiségek és közösségi eszközök használatának felügyelete, a karbantartás irányítása;
- d) az öntevékeny diákkörök tevékenységének a felügyelete,
- e) a felmerülő egyéni problémák kezelése, ennek részeként az ügyeletes nevelőtanári intézkedés, továbbá információtovábbítás a csoportvezető nevelőtanárnak;
- f) fegyelmi helyzeteknél mérlegelés után fegyelmi eljárás kezdeményezése

3.7. A szakkollégium napirendje

3.7.1. A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai elvei

3.7.1.1 A tanulók életrendjét a Házirend és napirend szabályozza. Életrendjük kialakításában az iskola és a kollégium összhangjának megteremtésén túl fontos szempont a tanulás, pihenés, szórakozás és a művelődés harmonizálása. A keretszabályozáson belül lehetőség van a tanulmányi eredmények szerinti differenciálásra úgy, hogy az adott kedvezmények ne sértsék a kollégium rendjét és más tanulók munkáját. Az életkornak megfelelően biztosítjuk a zavartalan pihenés és alvás feltételeit.

3.7.1.2 A tanulás minden kollégista alapvető kötelessége. A nyugodt tanulás helyi, technikai feltételeit biztosítja a kollégium. A 7.-10. évfolyamon együtt tanulnak növendékeink a nevelőtanár felügyelete mellett és segítségnyújtásával, de van lehetőség egyéni tanulásra is („csenderterem”, hálóterem). A 11.-12. évfolyamon kisebb (4-5 fős) csoportokban szervezzük meg a délutáni tanulási időt. A tanulók zavartalan másnapi felkészülését itt is nevelőtanár biztosítja.

3.7.1.3 A szabadidő biztosítja a tanulók érzelmi és fizikai feltöltődését, a kikapcsolódás, a pihenés lehetőségét. A programokat részben a délutáni szakkörök, ajánlott foglalkozások, szabadidős tevékenységek jelentik, és van mód egyéni elfoglaltságok keresésére is. Intézményünk szellemisége és növendékeink öntudatos gondolkodása megkívánja, hogy a kollégiumon kívül is a ferences diákhöz méltó módon viselkedjenek. Feladatunk ránevelni őket arra, hogy szabadidejüket arra is használják, hogy egyre jobban megismerkedjenek a város történelmével, művészeti, kulturális adottságaival, egyházi hagyományával, értékeivel.

3.7.1.4. A napirend kialakításánál szakkollégiumunk a rendelkezésére álló eszközökkel igyekszik megőrizni és ápolni az eddigi hagyományokat, és újabbak kialakítására is törekszik.

3.7.1.5. Nevelőtanáraink, prefektusaink folyamatosan figyelemmel kísérik a diákok tanulmányi teljesítményét, s arról rendszeresen jelentést adnak a kollégiumvezetőnek. Célunk, hogy diákjaink

megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Folyamatosan ellenőrizzük, értékeljük, és segítsük az újonnan érkezett diákokat mindaddig, amíg képessé nem válnak az önálló tanulásra.

3.7.2. A szakkollégium napirendje

Szakkollégium napirendjét az intézmény házirendje tartalmazza.

3.8. Kollégiumi intézkedési tervek

3.8.1. A hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű diákok kezelésével kapcsolatos intézkedések

3.8.1.1 A hátrányos helyzetű, a gyenge és a kiemelkedő képességű diákok nagy részét már a felvételi eljárás során felmérjük, és a tanév kezdetekor számolunk a velük járó többlet feladatokkal.

3.8.1.2 A tanév első hónapjában az osztályfőnök és a prefektus vezetésével és a szaktanárok megkérdezésével kerül sorra a többi, újonnan érkezett különleges bánásmódot igénylő diák azonosítása.

3.8.1.3 A szociálisan hátrányos, illetve veszélyeztetett helyzetben lévő fiatalokat szükség esetén a megfelelő szakemberekhez (gyermekvédelmi felelős, pszichológus), vagy a támogatást nyújtó intézményekbe (gyámügyi hivatal, gyermekjóléti szolgálat, családsegítő központ) irányítjuk. Szükség esetén a Szent Mihály Alapítványon keresztül, vagy öregdiákok megszólításával segítünk további anyagi támogatást szerezni a rászoruló diákoknak.

3.8.1.4 A gyenge teljesítményt nyújtó diákjainknak szorgalmazzuk a felzárkóztatáson, és/vagy a korrepetálásokon való részvételt. A tehetséges diákok képességeinek fejlesztésére az iskolában és a kollégiumban szervezett szakköri foglalkozásokon, a Ferences Ösztöndíj Program keretei között, és fakultációs órákon nyílik lehetőség.

3.8.1.5 A sajátos nevelési igényű, vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő diákok a tanulmányaik megkezdése előtt már jelezhetik az iskolának a különös bánásmód iránti igényüket, de a tanulmányok alatt bármikor élhetnek ezzel a lehetőséggel. Amennyiben a diákról még nem készült szakértői vélemény, de a nevelői problémát érzékelnek valamilyen területen, akkor szülőkkel történt egyeztetés után, a gyógypedagógus bevonásával az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi szakemberén keresztül kezdeményezzük a vizsgálat lefolytatását.

3.8.1.6 Az SNI és BTMN diákok számára fejlesztő foglalkozásokat szervezünk gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus és szaktanárok bevonásával.

3.8.2. A gyermek és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenységek

3.8.2.1. A prefektusok feladata, hogy a kollégiumunkban élő szociális és egyéb hátrányokkal küzdő fiatalokat feltérképezzék, problémáikat megismerjék, s az ismeretek birtokában tegyék meg a szükséges intézkedéseket, kezdjék meg a segítő munkát. A helyi gyermekjóléti intézményekkel, szakszolgálatokkal folyamatos kapcsolatban állunk, s a speciális szakmai hozzáértést igénylő diákokat a megfelelő szakemberekhez irányítjuk. A gyermekvédelemben érintett fiatalok családtagjait is tájékoztatjuk arról, hogy honnan, mely szakszolgálatoktól kaphatnak segítséget, s hova fordulhatnak problémáikkal.

3.8.2.2. szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek

- a) felzárkóztató, tehetséggondozó foglalkozások

- b) Szent Mihály Alapítvány és öregdiákok bevonása a rászorulókat támogatásába
- c) a szociális támogatást nyújtó pályázatok figyelése és megcélzása

3.8.2.3. A lelki problémákkal küzdő diákok felismerése és a számukra nyújtott segítségadás is nevelőink feladata. Ennek leggyakoribb formái:

- a) spontán egyéni beszélgetések, és kísérések
- b) komolyabb problémák esetén az intézményen belül a megfelelő képzettséggel rendelkező szakemberek felé irányítás (iskola pszichológus, mentálhigiénés szakember, lelki vezető)
- c) még súlyosabb gondok esetén külső szakemberhez történő irányítás (orvos, pszichológus, jegyző, stb.)
- d) kapcsolatfelvétel a gyámügyi hivatalokkal, a családsegítő szolgálattal, a
- e) gyermekjóléti szolgálattal
- f) a családi környezet megismerése, és a családtagok bevonása a problémák megoldásába

3.8.2.4. segítségnyújtás az egészségügyi problémákkal küzdő diákok esetében

- a. enyhébb lefolyású, ismert betegségek esetén gyógyszeres segítségadás, intézményen belüli ellátás, házi ápolás
- b. gyors, hirtelen fellépő rosszullétek esetén az orvosi ügyelet felkeresése
- c. egyes esetekben a diákok orvosi ellátását, megfelelő szakorvos keresését a szülőkre bízunk

3.8.3. Kollégiumi fejlesztési terv

3.8.3.1 A tárgyi környezet fejlesztésére rövidebb (1 éves), és hosszabb (5 éves) fejlesztési tervek készülnek. Ezek tartalmazzák az előttünk álló időszakban az előre tervezhető feladatokat és kiadásokat.

3.8.3.2 A tárgyi környezet fejlesztéséhez fel kell mérni, milyen pályázati lehetőségek állnak rendelkezésre egyes kiadások fedezésére, és ki kell használni a bennük lévő lehetőséget

3.8.4.3. Az ingatlanfejlesztések mellett a humán erőforrás és a szervezeti fejlesztés is nagyon fontos feladat. Ennek kiemelt területei:

- a. egyenes kommunikáció a fenntartóval a kollégiumban a következő években várható aktív nevelő szerzetesek számáról
- b. kollégiumi nevelő munkára alkalmas férfiak, öregdiákok megszólítása
- c. a pályaaorientációs programokban a szerzetesi és pedagógus életpálya szépségeinek megismertetése a diákokkal, és a jó pedagógiai érzéket mutató diákok megerősítése, biztatása
- d. egy családbarát munkarend kialakítása a civil kollégiumi nevelők számára
- e. a szolgálati lakások folyamatos karbantartása és felajánlása a pályakezdő pedagógusoknak

3.8.4. A kollégiumi nevelés eredményessége

3.8.4.1. A rendszeres hatósági és fenntartói ellenőrzés segíti a szakmai színvonal fenntartását és növelését.

3.8.4.2. A szülői véleményeknek számos informális csatornája van, amelyeket különböző szinteken használunk (szaktanárok, osztályfőnökök, prefektusok, igazgatóhelyettesek, igazgató). Ennek hasznosnak fórumának tartjuk a szülő-diák napokat.

3.8.4.3 Fontosnak tartjuk a párbeszédet a diákokkal különösen is a diákság hivatalos, választott képviselőivel, a DÖK-kel: ennek a párbeszédnek a közvetlen felelőse a választott DÖK-segítő nevelőtanár.

3.8.4.4. A szaktanárokhoz hasonlóan a kollégiumi nevelők munkájáról is évi rendszerességgel készítünk diák-elégedettségi kérdőíveket. Ezek eredményeit a kollégium vezetője az érintett nevelőkkel közösen értékeli ki, és fogalmaznak meg fejlesztési területeket.

3.8.4.5 A kollégiumi-igazgatóhelyettes heti rendszerességgel ellenőrzi a nevelők munkáját, és látja el tanácsaival a pedagógusokat.

3.8.4.6. Rendszeres kapcsolatban állunk a Pax et Bonum Esztergomi Ferences Öregdiák Egyesülettel. Az egyesület révén folyamatos visszajelzéseket kapunk az öregdiákok véleményéről az iskolában folyó munkáról, és az igényeikről az intézmény jövőjét illetően.

3.8.4.7. Kiemelten fontos, hogy a szakkollégium eredményességét olyan paraméterek mentén, olyan indikátorokkal mérjük, melyeket az intézmény maga is fontosnak tart. Sajnos a nevelési célok elérését csak hosszabb távon, és nehezebben lehet kimutatni, mint a tanulmányi előrehaladás eredményeit, de mindkét terület egyformán hangsúlyos.

LEGITIMÁCIÓ

A pedagógiai program érvényessége:

Az iskola 2023 szeptember 1. napjától szervezi meg a nevelő-oktató munkát e program alapján.

A pedagógiai program felülvizsgálata, módosítása

A pedagógiai programot szükség szerint, de legalább négy évenként kell felülvizsgálni és a szükséges változtatásokat végrehajtani. A módosítást az adott évben május 30-ig kell elvégezni.

A program részét vagy egészét 30 napon belül kell felülvizsgálni, és indokolt esetben az előírt határidőig, de legkésőbb 90 napon belül módosítani, ha

- arra állami vagy egyházi törvénymódosítás vagy egyéb jogszabály kötelez,
- a fenntartó elrendeli,
- az intézmény nevelőtestületének egyharmada, illetve az SZMK vagy a diákönkormányzat többsége azt a kifogásolt rész megjelölésével, a módosítás indoklásával és az új szövegtervezet megfogalmazásával írásban kéri.

A pedagógiai program nyilvánossága

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg munkaidőben, illetve nyitvatartási időben:

- az iskola fenntartójánál;
- az iskola könyvtárában;
- az iskola tanári szobájában;
- az iskola igazgatójánál;
- az igazgatóhelyetteseknél.

Tájékoztatás-kérés az iskolatitkáron, tanulmányi igazgatóhelyettesen keresztül kérhető.

A pedagógiai program elfogadása és jóváhagyása

A módosított pedagógiai programot az iskola **Diákönkormányzata** véleményezte és elfogadásra javasolja.

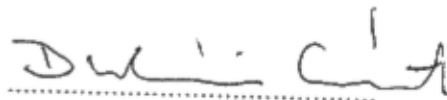
Esztergom, 2023. augusztus 31.

Az iskolai DÖK titkára

A módosított pedagógiai programot az **Szülői munkaközösség** véleményezte és elfogadásra javasolja.

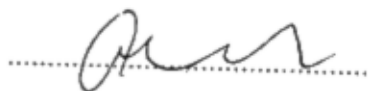
Esztergom, 2023. augusztus 31.

A szülői munkaközösség elnöke

A módosított pedagógiai programot a Temesvári Pelbárt Ferences Gimnázium **nevelőtestülete** 2023. szeptember 1-én véleményezte és elfogadta.

Esztergom, 2023. szeptember 1.

A nevelőtestület képviselőjében

A Temesvári Pelbárt Ferences Gimnázium Pedagógiai programját jóváhagyom.

Budapest, 2023. szeptember 1.

tartományfőnök

1. számú melléklet

A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra, – különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra vonatkozik
- évfolyamvizsgákra.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

1. Az osztályozóvizsga

Az osztályozó vizsgára bocsátásról a nevelőtestület határoz. A felsőbb évfolyamba lépéshez szükséges osztályzatai megállapításához vagy adott tantárgyból az osztályzat megszerzéséhez a tanulónak osztályozóvizsgát kell tennie, ha

- előrehozott érettségire kíván jelentkezni, de még nem teljesítette az adott tantárgy tanulmányi vizsgakövetelményeit; nem szerezte meg a helyi tantervben előírt osztályzatot.
- a jogszabályban megengedett időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozóvizsgát tehet;
- külföldi tartózkodás, magántanulói státusz, illetve egyéb ok miatt az igazgató engedélyezte számára az osztályozóvizsga letételét;
- felmentették a kötelező foglalkozásokon való részvétel alól, de osztályozóvizsga letételére kötelezték
- tanulmányi idejének megrövidítését engedélyezték (egy vagy több tantárgyból, illetve valamennyi tantárgyból);
- más iskolából lépett át, és az előzőekben nem tanult tantárgyakból (pl. idegen nyelv) vizsga letételére kötelezték
- a tanórákon nem tanult tantárgyból osztályozóvizsga letételére engedélyt kapott.

Eljárásrend:

- Osztályozóvizsga évente 2 vizsgaidőszakban tehető: április hónapban és augusztus 25-től szeptember 15-ig. Az igazgató ettől eltérő időpontot is kijelölhet. A vizsga várható

időpontjait az igazgató jelöli ki. A vizsga pontos napjáról a vizsgázó, illetőleg a szülő minimum a vizsga előtt két héttel értesítést kap.

- Az osztályozóvizsgára legalább egy hónappal a vizsga előtt kell jelentkezni a végzett tanulmányokról szóló bizonyítvány benyújtásával (ha az nincs az iskola birtokában).
- Egy vizsgaidőszakban legfeljebb 2 évfolyam tananyagából tehető osztályozóvizsga. Három évfolyam anyagából csak rendkívül indokolt esetben, igazgatói engedéllyel lehet vizsgázni.
- Az osztályozóvizsga **követelményeiről** a tanuló minimum a vizsga előtt 6 héttel írásbeli tájékoztatást kap. A tantervi követelmények az intézmény honlapján folyamatosan megtekinthetők.
- Az osztályozóvizsga **helye** a tájékoztató levélben szerepel. Indokolt esetben a tanuló más iskolában is jelentkezhet a vizsga letételére. Erre az engedélyt az igazgató adja.
- Az osztályozóvizsga napján a tanuló a vizsga kezdetétől függően az első 3, illetve 4 órán köteles részt venni. Ez alól felmentést csak rendkívül indokolt esetben, igazgatói engedéllyel kaphat.
- **Az írásbeli vizsga** időtartama tantárgyanként és évfolyamonként a 7–8. évfolyamon legfeljebb 60 perc, 9–10. évfolyamon 60–90 perc, a 11–12. évfolyamon 90–120 perc lehet. Egy napon legfeljebb két írásbeli vizsgát lehet tenni.
- Írásbeli vizsgát azokból a tantárgyakból kell tenni, amelyekből a tanterv dolgozat írását kívánja meg.
- Az összevont (maximum két évfolyam) osztályozóvizsgán olyan írásbeli tételt kell kitűzni, amely mindkét évfolyam tananyagának ismereteit feltételezi.
- **A szóbeli vizsgát** az iskola tanáraiból (szükség esetén külső segítséggel) alakított vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította. Az elnöki teendőket az igazgató vagy megbízottja látja el. A vizsgán – az elnökön és a kérdező tanáron kívül – még legalább egy vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie. A tanuló számára az általa kihúzott tétel kidolgozására minimum 20 percet kell biztosítani (kivéve az idegen nyelv, ahol nincs felkészülési idő). A feleletek maximális időtartama évfolyamonként 15 perc. Az a tanuló, aki feladatát nem tudja megoldani, még egy feladatot kap (húz), további

felkészülési idővel. Végző osztályzatát a két felelet százalékos átlaga alapján kell megállapítani.

- Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem engedett eszközt használ, az igazgató a vizsga folytatásától eltilthatja, – vizsgája elégtelen. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült. Az önhibán kívüli; indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni annak megismétlésére.
- A szóbeli vizsgát évfolyamonként más-más napon kell lebonyolítani, lehetőleg 2 nap eltéréssel, s a felsőbb évfolyam vizsgájának szóbeli részére csak akkor bocsátható a vizsgázó, ha az alacsonyabb évfolyam vizsgájának szóbeli részén megfelelt.
- Az osztályozóvizsgán nyújtott tanulói teljesítmény értékelése az adott tantárgy munkaközösség által elfogadott értékelési rendszere szerint történik.
- Az osztályozóvizsga a vizsgázó számára díjmentes.
- Az osztályozóvizsga nem ismételtető meg.
- Az osztályozóvizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni. A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba az osztályfőnöknek a megfelelő záradékkal be kell vezetni. Az összevont osztályozóvizsga eredményeit évfolyamonként külön kell jegyzőkönyvbe foglalni, illetőleg a törzslapba és a bizonyítványba külön-külön kell minden évfolyam osztályzatát bevezetni. Mindkét évfolyamról külön-külön bizonyítványt kell kiállítani.
- Az eredményhirdetés az osztályozóvizsga jegyzőkönyvének átadásával történik, legkésőbb az utolsó vizsgát követő 2. napon.
- Ha a tanuló osztályozóvizsgával teljesítette a gimnáziumi követelményeket, a vizsga után nyilatkoznia kell:
  - nem kívánja tovább tanulni az adott tárgyat
  - idegen nyelv esetén az órarend függvényében más nyelvet kíván tanulni
  - tovább kívánja tanulni – ha van rá lehetőség, emelt szinten
- Ha a tanuló a tantárgyat továbbra is tanulni szeretné, vagy más tantárgyat kíván tanulni, úgy ezek számára a pedagógiai program szerint választott tantárgynak minősülnek, s a tanórára járás és a követelmények teljesítése kötelező. Ha a tanuló a tantárgyat nem

kívánja tovább tanulni, az így keletkező „lyukas órákon” jogszerű tartózkodási helyét az osztályfőnök és a prefektus közösen határozza meg.

- Sikertelen osztályozóvizsga esetén a tanulónak 3 hónapon belül javítóvizsgát kell tennie.

Az osztályozóvizsgára való jelentkezés feltételei:

- az adott tantárgyból a tanuló előző félévi és év végi eredménye legalább jó (4),
- tanulmányi átlaga az előző tanév végén, illetve félévkor legalább 3,5 volt; nem bukott egy tárgyból sem,
- a vizsga évében az adott tantárgy témazáró dolgozatainak eredménye minimum közepes,
- az adott tantárgyból nincs szaktanári figyelmeztetése,
- magatartása legalább közepes (a jelentkezéskor és a vizsga megkezdésekor is), - A jelentkező a felsorolt feltételek mindegyikének meg kell, hogy feleljen!

Az osztályozóvizsga – ha a tanuló önként vállalja – lehetőség a tanulmányok lerövidítésére, más tantárgy választására, illetve előrehozott érettségi letételére. Az osztályozóvizsga többletmunkát kíván, és semmilyen körülmények között nem ad felmentést más tantárgyak óráira való készülés alól.

Az osztályozó vizsgák értékelése

Magyar nyelv és irodalom, történelem, ének Vizsgarészek:

	Írásbeli	szóbeli
Időtartam	60 perc	15 perc
Aránya az értékelésnél	2/3	1/3

Vizsga értékelése:

	%-os határok
Jeles	80-100
Jó	70-79
Közepes	50-69
Elégséges	40-49
Elégtelen	0-39

Matematika,

Vizsgarészek:

	Írásbeli	szóbeli
Időtartam	60 perc	
Aránya az értékelésnél	100%	

Vizsga értékelése:

	%-os határok
Jeles	80-100
Jó	60-79
Közepes	40-59
Elégséges	25-39
Elégtelen	0-24

Fizika Vizsgarészek:

	Írásbeli	szóbeli
Időtartam	45 perc	15 perc
Aránya az értékelésnél	75%	25%

Vizsga értékelése:

	%-os határok
Jeles	81-100
Jó	61-80
Közepes	41-60
Elégséges	25-40
Elégtelen	0-24

Német, angol és olasz nyelv Vizsgarészek:

	Írásbeli	szóbeli
Időtartam	90 perc	20 perc
Aránya az értékelésnél	50%	50%

Vizsga értékelése:

	%-os határok
Jeles	80-100
Jó	60-79
Közepes	40-59
Elégséges	25-39
Elégtelen	0-24

Biológia, kémia, földrajz**Vizsgarészek:**

	Írásbeli	szóbeli
Időtartam	60 perc	15 perc
Aránya az értékelésnél	2/3	1/3

Vizsga értékelése:

	%-os határok
Jeles	80-100

Jó	60-79
Közepes	40-59
Elégséges	25-39
Elégtelen	0-24

Digitális kultúra

Vizsgarészek:

	gyakorlati	szóbeli
Időtartam	90 perc	
Aránya az értékelésnél	1	

Vizsga értékelése:

	%-os határok
Jeles	85-100
Jó	70-84
Közepes	50-69
Elégséges	30-49
Elégtelen	0-29

Testnevelés Vizsgarészek:

	Gyakorlati	szóbeli
Időtartam	120 perc	
Aránya az értékelésnél	100%	

Vizsga értékelése:

	%-os határok
Jeles	90-100
Jó	70-89
Közepes	50-69
Elégséges	30-49
Elégtelen	0-29

2. Javítóvizsga szabályzat

Javítóvizsgán kell részt vennie annak a tanulónak, akinek valamelyik tantárgyból az év végén megállapított osztályzata elégtelen volt, vagy az osztályozóvizsgán megbukott.

Eljárásrend:

- A javítóvizsga helye a tájékoztató levélben szereplő cím.
- A javítóvizsgára utasított tanuló az igazgató által megállapított napon javítóvizsgát tehet.
- A vizsga idejéről az igazgató a tanulót és annak szüleit írásban értesíti.
- A javítóvizsga követelményeiről a tanuló a vizsgára utalást követő egy héten belül írásbeli tájékoztatást kap.
- A javítóvizsga indokolatlan elmulasztása osztályismétlést jelent.
- A tanuló – előzetes jelentkezés nélkül – bizonyítványával jelenik meg a vizsgabizottság előtt.
- A rendkívüli okból, igazgatói engedéllyel elhalasztott javítóvizsgára készülő tanulónak részt kell vennie a következő felsőbb osztály tanulmányi munkájában, mulasztásait szabályosan igazolnia kell, munkáját a többi tanulóhoz hasonlóan kell elbírálni. A javítóvizsga sikeres letétele után a tanuló az osztálynak végleges tagja lesz, sikertelen vizsga esetén az előző osztályt kell megismételnie.
- Igazolatlan meg nem jelenés a vizsgán, vagy szabálytalanság miatti eltiltás osztályismétlést von maga után.
- A javítóvizsgát az osztályozó vizsgára előírt módon kell lebonyolítani.
- Az írásbeli vizsga időtartama tantárgyanként a 7–8. évfolyamon legfeljebb 60 perc lehet, 9–10. évfolyamon 60–90 percig, 11–12. évfolyamon 90–120 percig terjedhet. Egy napon legfeljebb két írásbeli vizsgát lehet tenni.
- A szóbeli vizsgát az iskola tanáraiból alakított vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította. Az elnöki teendőket az igazgató vagy megbízottja látja el. A vizsgán – az elnökön és a kérdező tanáron kívül – még legalább egy vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie. A tanulónak az általa kihúzott tétel kidolgozására minimálisan 20 percet kell

biztosítani (kivéve az idegen nyelv, ahol nincs felkészülési idő). A feleletek maximális időtartama 15 perc. Az a tanuló, aki feladatát nem tudja megoldani, még egy feladatot kap (húz), további felkészülési idővel. Végző osztályzata a két felelet százalékos átlaga lesz.

- Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem engedett eszközt használ, az igazgató a vizsga folytatásától eltilthatja,- vizsgája sikertelen és csak az osztály megismétlésével folytathatja tanulmányait. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült. Az önhibán kívüli; indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni annak megismétlésére.
- A javítóvizsgán nyújtott tanulói teljesítmény értékelése az adott tantárgy munkaközösség által elfogadott értékelési rendszere szerint történik.
- A javítóvizsga díjtalan a vizsgázó számára.
- A javítóvizsga nem ismételhető meg.
- A javítóvizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni. A javítóvizsga eredményét az osztályfőnök írja be a törzskönyvbe és a bizonyítványba, és ezt az igazgató írja alá. Az eredményhirdetés a bizonyítvány kiosztásával történik, legkésőbb az utolsó vizsgát követő napon.

A javító vizsgák értékelése

Magyar nyelv és irodalom, történelem, ének Vizsgarészek:

	Írásbeli	szóbeli
Időtartam	45 perc	15 perc
Aránya az értékelésnél	50%	50%

Vizsga értékelése:

	%-os határok
Jeles	91-100
Jó	81-90
Közepes	71-80
Elégséges	50-70
Elégtelen	0-49

Matematika

Vizsgarészek:

	Írásbeli	szóbeli
_____		

Időtartam	60 perc	
Aránya az értékelésnél	100%	

Vizsga értékelése:

	%-os határok
Jeles	91-100
Jó	81-90
Közepes	71-80
Elégséges	50-70
Elégtelen	0-49

Fizika

Vizsgarészek:

	Írásbeli	szóbeli
Időtartam	45 perc	15 perc
Aránya az értékelésnél	75%	25%

Vizsga értékelése:

	%-os határok
Jeles	91-100
Jó	81-90
Közepes	71-80
Elégséges	50-70
Elégtelen	0-49

Német, angol és olasz nyelv

Vizsgarészek:

	Írásbeli	szóbeli
Időtartam	90 perc	20 perc
Aránya az értékelésnél	50%	50%

Vizsga értékelése:

	%-os határok
Jeles	91-100
Jó	81-90
Közepes	71-80
Elégséges	50-70
Elégtelen	0-49

Biológia, kémia, földrajz

Vizsgarészek:

	Írásbeli	szóbeli
Időtartam	60 perc	15 perc

Aránya az értékelésnél	2/3	1/3

Vizsga értékelése:

	%-os határok
Jeles	91-100
Jó	81-90
Közepes	71-80
Elégséges	50-70
Elégtelen	0-49

Digitális kultúra

Vizsgarészek:

	gyakorlati	szóbeli
Időtartam	90 perc	
Aránya az értékelésnél	1	

Vizsga értékelése:

	%-os határok
Jeles	91-100
Jó	81-90
Közepes	71-80
Elégséges	50-70
Elégtelen	0-49

Testnevelés

Vizsgarészek:

	Gyakorlati	szóbeli
Időtartam	120 perc	
Aránya az értékelésnél	100%	

Vizsga értékelése:

	%-os határok
Jeles	91-100
Jó	81-90
Közepes	71-80
Elégséges	50-70
Elégtelen	0-49

3. Különbözeti vizsga szabályzat

Különbözeti vizsgát kell tennie annak a tanulónak, aki:

- másik iskolából érkezik iskolánkba és az általa eddig tanultak, illetve az iskolánk helyi tantervében szereplő tananyag között tartalmi vagy tantárgyi különbség van
- másik iskolatípusból érkezik (pl. szakiskolai osztályból szakközépiskolai osztályba)

A különbözeti vizsga értékelése

Magyar nyelv és irodalom, történelem, ének Vizsgarészek:

	Írásbeli	Szóbeli
Időtartam	30 perc	30 perc
Aránya az értékelésnél	1/3	2/3

Vizsga értékelése:

	%-os határok
Megfelelt	60-100
Nem felelt meg	0-59

Matematika

Vizsgarészek:

	Írásbeli	Szóbeli
Időtartam	60 perc	
Aránya az értékelésnél	100%	

Vizsga értékelése:

	%-os határok
Megfelelt	50-100
Nem felelt meg	0-49

Fizika

Vizsgarészek:

	Írásbeli	Szóbeli
Időtartam	45 perc	15 perc
	75%	25%

Vizsga értékelése:

	%-os határok
Megfelelt	51-100
Nem felelt meg	0-50

Idegen nyelvek

Vizsgarészek:

	Írásbeli	Szóbeli

Időtartam	90 perc	20 perc
Aránya az értékelésnél	50%	50%

Vizsga értékelése:

	% -os határok	
Megfelelt	60-100	
Nem felelt meg	0-59	

Biológia, kémi, földrajz

Vizsgarészek:

	Írásbeli	Szóbeli
Időtartam	30 perc	30 perc
Aránya az értékelésnél	1/2	1/2

Vizsga értékelése:

	% -os határok	
Megfelelt	50-100	
Nem felelt meg	0-49	

Digitális kultúra

Vizsgarészek:

	Gyakorlati	Szóbeli
Időtartam	90 perc	
Aránya az értékelésnél	1	

Vizsga értékelése:

	% -os határok	
Megfelelt	60-100	
Nem felelt meg	0-59	

Testnevelés Vizsgarészek:

	Gyakorlati	Szóbeli
Időtartam	60 perc	
Aránya az értékelésnél	100%	

Vizsga értékelése:

	% -os határok	
Megfelelt	20 felett	
Nem felelt meg	0-20	

4. Az évfolyamvizsga:

4.1 Matematika: a 9. évfolyamon májusban kerül rá sor

Vizsgarészek:

	Írásbeli	Szóbeli
Időtartam	90 perc	nincs
Aránya az értékelésnél	100%	0%

A vizsga értékelése:

	%-os határok
Jeles	80-100
Jó	60-79
Közepes	40-59
Elégséges	25-39
Elégtelen	0-24

A számonkért tananyag:

Halmazok , Kombinatorika, gráfok , Számhalmazok, műveletek , Arányosság, százalékszámítás , Geometriai alapismeretek
Háromszögek , nevezetes pontok, derékszögű háromszög tételei, szerkesztések Négyszögek, sokszögek, terület, kerület számítás Egybevágóság, szimmetriák. Hatványozás ,A függvény fogalma, alapfüggvények, függvénytulajdonságok Transzformációk, Betűs kifejezések alkalmazása egyenletmegoldás, függvényábrázolás során , Elsőfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, szöveges feladatok

4.2 Matematika próbaérettségi

A számonkért tananyag: Az érettségi követelményekben a középszintű matematika érettségénél elvártak.

A vizsga értékelése: A vizsgát az elektronikus naplóba beírt vizsgajeggyel értékeljük.

Vizsgarészek:

	Írásbeli	Szóbeli
Időtartam	45+135 perc	nincs

Aránya az értékelésnél	100%	0%

4.3 Történelem

- -A belsővizsga **követelményeiről** a tanuló minimum a vizsga előtt 6 héttel tájékoztatást kap.
- Tananyag: 9. év egész éves tananyag, 10 évfolyam féléves
- Olyan írásbeli feladatsort kell összeállítani, amely mindkét osztály tananyagának megfelel
- A szóbeli vizsgát az iskola tanáraiból alakított bizottság előtt kell megtartani.
- A tanuló számára az általa kihúzott tétel kidolgozására minimum 10 percet kell biztosítani.
- Az a tanuló, aki feladatát nem tudja megoldani, még egy feladatot kap (húz), további felkészülési idővel. Végső osztályzatát a két felelet százalékos átlaga alapján kell megállapítani.
- érdemjegy: vizsgajegy (lila)
- időpontja: március

Vizsgarészek:

	Írásbeli	szóbeli
Időtartam	60 perc	15 perc
Aránya az értékelésnél	50%	50%

Vizsga értékelése:

	%-os határok
Jeles	85-100
Jó	70-784
Közepes	55-69
Elégséges	40-54
Elégtelen	0-39

4.4 Magyar irodalom és nyelvtan

- A 12. évfolyamon február hónapban **szóbeli vizsgát** tesznek a végzős diákok 10 db magyar irodalom és 10 db magyar nyelvtan tételből a középszintű szóbeli érettségi tételsor alapján.

- A 10. évfolyam diákjai május hónapban **szóbeli vizsgát** tesznek magyar irodalomból és nyelvtanból a 9-10.-es tananyag azon részéből, amelyek a középszintű szóbeli érettségi vizsga tételsorában szerepelnek.
- A 9. évfolyamon június hónapban magyar nyelvtan tantárgyból **írásbeli vizsgát** tesznek a diákok leíró nyelvtan témakörben. A szaktanár egyéni döntése alapján a mondattan kihagyható.
- Mindhárom belső vizsga esetén vizsgajegy adható a diáknak, de minimum a témazáró dolgozattal egyenértékű osztályzat. Értékelés a középszintű érettségi követelményeinek megfelelően történik.

4.5 Idegennyelv

Követelmények a középszintű érettségi követelményeivel azonosak. Javítása és értékelése szintén a középszintű érettségi javítási és értékelési szabályaival egyezik meg.